

Accredited Grade 'A' by NAAC
[CGPA 3.05]

सौराष्ट्र विश्वविद्यालय, राजकोट (गु)

कला-संकाय

हिन्दी पाठ्यक्रम

सत्र : १ से ४

(जून, २०१८ से क्रमशः अमलीकृत)

हिन्दी विषय के अनुस्नातक कक्षा के छात्रों के लिए जून, २०१८ से क्रमशः अमलीकृत ७५% सत्र १ से ४ तक का CBCS
के अनुरूप पाठ्यक्रम

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઈસ બેઈઝ ક્રેડિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

ક્રમ	કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીર્ષક	પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	ક્રેડિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક /મૌખિકી અંક	કુલ અંક	પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઈકાઈ ક્રમ							
											વર્ષ	વિદ્યાશાખા	વિષય	પાઠ્યક્રમ ઈકાઈ	કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	વિઝલ્ય
1	PG	1	CORE	પ્રાચીન હિન્દી કાવ્ય	01	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	01	01	00
2	PG	1	CORE	હિન્દી સાહિત્ય કા ઈતિહાસ (આદિકાલ, ભક્તિકાલ તથા રીતિકાલ)	02	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	01	02	00
3	PG	1	CORE	ભાષા વિજ્ઞાન (સૈદ્ધાંતિક)	03	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	01	03	00
4	PG	1	CORE	ભારતીય સાહિત્ય - 1	04	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	01	04	01
5	PG	1	CORE	હિન્દી મહિલા લેખન	04	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	01	04	02
6	PG	1	CORE	તુલનાત્મક સાહિત્ય : સૈદ્ધાંતિક - 1	04	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	01	04	03
7	PG	1	CORE	વિશિષ્ટ વિદ્યા કા અધ્યયન (હિન્દી ઉપન્યાસ-1)	05	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	01	05	01
8	PG	1	CORE	દ્રશ્ય-શ્રવ્ય માધ્યમ લેખન - 1	05	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	01	05	02
9	PG	2	CORE	મધ્યકાલીન હિન્દી કાવ્ય	06	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	02	06	00
10	PG	2	CORE	હિન્દી સાહિત્ય કા ઈતિહાસ (આધુનિક કાલ)	07	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	02	07	00
11	PG	2	CORE	હિન્દી ભાષા (વ્યાવહારિક)	08	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	02	08	00

12	PG	2	CORE	ભારતીય સાહિત્ય - 2	09	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	02	09	01
13	PG	2	CORE	હિન્દી ઝા દલિત સાહિત્ય	09	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	02	09	02
14	PG	2	CORE	તુલનાત્મક સાહિત્ય (સૈદ્ધાંતિક-2)	09	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	02	09	03
15	PG	2	CORE	વિશિષ્ટ વિધા ઝા અધ્યયન (હિન્દી ઉપન્યાસ-2)	10	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	02	10	01
16	PG	2	CORE	દશ્ય-શ્રવ્ય માધ્યમ લેખન - ×	10	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	02	10	02
17	PG	3	CORE	આધુનિક હિન્દી ઝાલ્ય - ફ	11	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	03	11	00
18	PG	3	CORE	આધુનિક હિન્દી ગદ્ય - ફ	12	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	03	12	00
19	PG	3	CORE	ભારતીય ઝાલ્યશાસ્ત્ર	13	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	03	13	00
20	PG	3	CORE	પ્રયોજનમૂલક હિન્દી - ફ	14	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	03	14	01
21	PG	3	CORE	પ્રવાસી હિન્દી સાહિત્ય	14	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	03	14	02
22	PG	3	CORE	તુલનાત્મક સાહિત્ય (બ્યાવહારિક-ફ)	14	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	03	14	03
23	PG	3	CORE	રાજભાષા પ્રશિક્ષણ - ફ	15	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	03	15	01
24	PG	3	CORE	લઘુશોધ પ્રબંધ (સૈદ્ધાંતિક)	15	04	□	100	-	100	16	01	03	01	02	03	15	02
25	PG	4	CORE	આધુનિક હિન્દી ઝાલ્ય - ×	16	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	04	16	00
26	PG	4	CORE	આધુનિક હિન્દી ગદ્ય - ×	17	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	04	17	00
27	PG	4	CORE	પાશ્ચાત્ય ઝાલ્યશાસ્ત્ર	18	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	04	18	00
28	PG	4	CORE	પ્રયોજનમૂલક હિન્દી - ×	19	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	04	19	01
29	PG	4	CORE	હિન્દી ઝા આદિવાસી સાહિત્ય	19	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	04	19	02
30	PG	4	CORE	તુલનાત્મક સાહિત્ય (બ્યાવહારિક-×)	19	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	04	19	03
31	PG	4	CORE	રાજભાષા પ્રશિક્ષણ - ×	20	04	30	70	-	100	16	01	03	01	02	04	20	01
32	PG	4	CORE	લઘુશોધ પ્રબંધ (બ્યાવહારિક)	20	04	□	100	-	100	16	01	03	01	02	04	20	02

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
ક્લા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક	પ્રાચીન હિન્દી કાવ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઈ ક્રમ	1601030102010100	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૫ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૧	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

- પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : > છાત્રગણ આદિકાલીન કાવ્યોં કા પરિચય પ્રાપ્ત કરે . > પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કે અધ્યેતા અમીર ખુસરો કી પહેલિયોં, મુકરિયોં કા જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે .
> પાઠ્યક્રમ સંબંધી છાત્ર પૃથ્વીરાજ ચૌહાણ કી વીરતા, ધીરતા, વિવેક ળવં મર્યાદા કો વિસ્તાર સે જાને . > છાત્રગણ આલ્હા ઔર ઉદલ નામક વીરોં કી વીરતા કો વિસ્તાર સે જાને .
> પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ દ્વારા છાત્રગણ રાષ્ટ્રીય કવિ અમીર ખુસરો કે બારે મેં વિસ્તાર સે જાને . > પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ દ્વારા છાત્રગણ હિન્દી મુસલમાન કવિયોં ઔર ઉનકે સાહિત્ય કે બારે મેં જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઈ	પાઠ્ય-વિષય		અંક		કેરિટ	
				નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઈ-૧	- ચંદબરદાઈ : વ્યકિત્ત્વ ળવં કૃતિત્વ	- 'રાસો' પરમ્પરા મેં પૃથ્વીરાજ રાસો કા સ્થાન	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળોં . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ હ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળોં . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ હ ૭૦ ૦૪ 4 ૧૫ હ ૩૦	૦૪	૦૪
		- 'કયમાસ' કા કથાનક	- 'કયમાસ વધ' કી પ્રાસંગિકતા				
		- 'કયમાસ વધ' કે ચરિત્રોં કા ચરિત્રાંકન	- 'કયમાસ વધ' કા કાવ્ય-સ્વરૂપ				
		- 'કયમાસ વધ' કી કાવ્યગત વિશેષતાઓં	- 'કયમાસ વધ' મેં નિરૂપિત યુદ્ધ વર્ણન				
		- 'કયમાસ વધ' કી ળેતિહાસિકતા	- 'કયમાસ વધ' મેં વ્યક્ત પૃથ્વીરાજ કી વિરહ-વેદના				
	ઇકાઈ-૨	- અમીર ખુસરો : વ્યકિત્ત્વ ળવં કૃતિત્વ	- અમીર ખુસરો કા કાવ્ય-સૌષ્ઠવ				
		- અમીર ખુસરો કે કાવ્ય મેં વ્યક્ત સંવેદનાઓં	- અમીર ખુસરો કે કાવ્ય કી કાવ્યગત વિશેષતાઓં				
		- ભાવપક્ષ ળવં કલાપક્ષ કી દષ્ટિ સે 'અમીર ખુસરો' કે કાવ્ય કા મૂલ્યાંકન	- અમીર ખુસરો કી પહેલિયોં મેં વ્યક્ત વિચારધારા				
		- અમીર ખુસરો કે કાવ્ય મેં વ્યક્ત આદિકાલીન સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિયોં	- અમીર ખુસરો કે કાવ્ય મેં વ્યક્ત પ્રેમાનુભૂતિ				
	ઇકાઈ-૩	- અમીર ખુસરો કી મુકરિયોં	- અમીર ખુસરો કે કાવ્ય મેં વ્યક્ત લોક-પરમ્પરાઓં				
		- જગનિક : વ્યકિત્ત્વ ળવં કૃતિત્વ	- રાસો પરમ્પરા મેં 'પરમાલ રાસો' કા સ્થાન				
		- પરમાલ રાસો કા કથાનક	- જગનિક કૃત 'આલ્હાખણડ' કા કથાસાર				
- ભાવપક્ષ ળવં કલાપક્ષ કી દષ્ટિ સે 'આલ્હાખણડ' કા મૂલ્યાંકન		- 'આલ્હાખણડ' કા કાવ્ય-સ્વરૂપ					
- 'આલ્હાખણડ' કા મહાકાવ્યત્વ		- લોક-પરમ્પરા મેં 'આલ્હાખણડ' કા સ્થાન					
ઇકાઈ-૪	- 'આલ્હાખણડ' કી લોક-પ્રિયતા	- 'આલ્હાખણડ' મેં વ્યક્ત સાંસ્કૃતિકતા					
	- 'આલ્હાખણડ' મેં વ્યક્ત શૌર્ય ળવં વીરતા કા વર્ણન	- 'આલ્હાખણડ' મેં નીતિ ળવં કર્તવ્ય					
	- અબ્દુલ રહમાન : વ્યકિત્ત્વ ળવં કૃતિત્વ	- 'રાસો' પરમ્પરા મેં 'સંદેશ રાસક' કા સ્થાન					
	- 'સંદેશ રાસક' કાવ્ય કા કથાસાર	- ભાવપક્ષ ળવં કલાપક્ષ કી દષ્ટિ સે 'સંદેશ રાસક' કા મૂલ્યાંકન					
		- 'સંદેશ રાસક' કાવ્ય કી કાવ્યગત વિશેષતાઓં	- 'સંદેશ રાસક' કાવ્ય કી ળેતિહાસિકતા				

	- 'संदेश रासक' काव्य में व्यक्त विरह-वर्णन	- 'संदेश रासक' काव्य का काव्य-स्वरूप				
	- 'संदेश रासक' काव्य में व्यक्त श्रृंगारिकता	- 'संदेश रासक' काव्य में व्यक्त मनोविज्ञानिकता				
	कुल अंक एवं क्रेडिट		७०	१००	०४	०४

आंतरिक मूल्यांकन (केवल नियमित छात्रों के लिए)

पाठ्य क्रम	मूल्यांकन विषय	पाठ्य-विषय	अंक	क्रेडिट
स्नातक	असाईन्मेंट	निर्धारित पाठ्य-विषय में से किसी एक या दो विषय पर केन्द्रित हस्त लिखित असाईन्मेंट तैयार करना होगा .	१०	०१
	सेमिनार/स्वाध्याय	सेमिनार के विकल्प में स्वाध्याय पत्र या प्रोजेक्ट पत्र का प्रावधान है .	१०	
	आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के लिए इस प्रश्न के इस अंक निर्धारित हैं .	१०	
	कुल अंक एवं क्रेडिट		३०	०१

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक विभाजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×१५	०४	१४	५६
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - 'क्यमास वध' की भाषा - अमीर खुसरो की भाषा - 'आल्हाबाद' की छन्द योजना - 'संदेश रासक' काव्य का शीर्षक - 'क्यमास वध' की अलंकार योजना - अमीर खुसरो के काव्य की शैली - 'आल्हाबाद' की अलंकार योजना - 'संदेश रासक' में प्रेमानुभूति - 'क्यमास वध' में प्रकृति चित्रण - अमीर खुसरो की गजल - 'आल्हाबाद' में उक्ति-वैचित्र्य - 'संदेश रासक' की छन्द योजना - 'क्यमास वध' काव्य की छन्द योजना - अमीर खुसरो के ललित संबंधी पद - 'आल्हाबाद' की भाषा शैली - 'संदेश रासक' की अलंकार योजना		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल बाह्य परीक्षार्थी के लिए)		०%४५	०×	१५
नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र का समय ×१५ घण्टे का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र का समय ३०० घण्टे का रहेगा . ३ नियमित परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा . ३ नियमित एवं बाह्य परीक्षार्थी के लिए पाठ्यक्रम समान रहेगा .		पाठ्य पुस्तक : क्यमास वध - बंदायतदाई संपादक : डॉ० महाप्रसाद गुप्त प्राप्ति स्थान : साहित्य-सदन, अँसी	पाठ्य पुस्तक : अमीर खुसरो का हिन्दी काव्य संपादक : सं० गोपीनाथ नारंग प्राप्ति स्थान : वाणी प्रकाशन, दरियागंज, नई दिल्ली	पाठ्य पुस्तक : आल्हाबाद संपादक : जगन्नीक प्राप्ति स्थान : ठाकुर प्रसाद पुस्तक भण्डार, मुम्बई	पाठ्य पुस्तक : अब्दुल रहमान कृत संदेश रासक संपादक : आचार्य हजारीप्रसाद द्विवेदी, विश्वनाथ त्रिपाठी प्राप्ति स्थान : राजकमल प्रकाशन, दिल्ली

संदर्भ ग्रंथ :

- (१) पृथ्वीराज रासो : भाषा और साहित्य, डॉ० नामवरसिंह, प्र० राधाकृष्ण प्रकाशन, प्रा० लि०, ७१×३, अंसारी रोड, दरियागंज, दिल्ली .
- (२) हिन्दी साहित्य : युग और प्रवृत्तियाँ - शिवकुमार वर्मा
- (३) हिन्दी साहित्य का इतिहास - सं० डॉ० नगेन्द्र
- (४) हिन्दी साहित्य का विवेचनात्मक इतिहास - राजनाथ शर्मा
- (५) विद्यापति की काव्य-साधना - देशराजसिंह भाटी, हिन्दी साहित्य संसार, दिल्ली
- (६) विद्यापति : अनुशीलन एवं मूल्यांकन - संपा० डॉ० वीरेन्द्र श्रीवास्तव, बिहार हिन्दी ग्रन्थ अकादमी, पटना - ३
- (७) हिन्दी के प्राचीन प्रतिनिधि कवि - डॉ० पण्डित बन्ने- विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (८) पृथ्वीराज रासो एवं आल्हाबाद साहित्यिक विवेचन - प्रो० महेन्द्रकुमार सीजू - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (९) विद्यापति पदावली का समीक्षात्मक अध्ययन - कल्पना पटेल- विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१०) आदिकाव्य धार्मिक रसकाव्य परम्परा एवं प्रवृत्तियाँ - डॉ० कृष्णा जून - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (११) हिन्दी के प्राचीन प्रतिनिधि कवि - डॉ० पण्डित बन्ने- अमन प्रकाशन, धावालाबाद
- (१२) पृथ्वीराजरासो एवं आल्हाबाद का साहित्यिक विवेचन - प्रो० महेन्द्रकुमार सीजू - अमन प्रकाशन, धावालाबाद

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઈસ બેઈઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક	હિન્દી સાહિત્ય કા ઇતિહાસ (આદિકાલ, ભક્તિકાલ ંવં રીતિકાલ)	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઈ ક્રમ	1601030102010200	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦x:૧૭ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૧	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : > પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કે અધ્યયન સે અધ્યેતા માનવ ચિત્તવૃત્તિયો કી વિકસિત પરંપરા કે સાથ સાહિત્ય પરંપરા કે વિકાસ કો જાને . > હિન્દી સાહિત્ય કે ઇતિહાસ કે અધ્યયન સે અધ્યેતા રાષ્ટ્રીય ંવં અંતર્રાષ્ટ્રીય સામાજિક, સાંસ્કૃતિક, રાજનૈતિક, આર્થિક ંવં સાહિત્યિક હલચલો સે અવગત હોગા.

- > છાત્રગણ હિન્દી સાહિત્ય કે ઇતિહાસ કે અધ્યયન સે ભારતીય જીવન મૂલ્યો કા પરિચય પ્રાપ્ત કરે .
- > છાત્રગણ હિન્દી સાહિત્ય કે ઇતિહાસ કો પઢકર સાહિત્ય-સ્વરૂપો કી બદલતી પ્રક્રિયા કો ભી વિસ્તાર સે જાને .
- > હિન્દી સાહિત્ય કે ઇતિહાસ કે અધ્યયન સે છાત્રગણ ભારતીય ભાષા, સાહિત્ય ંવં સંસ્કૃતિ કી અસ્મિતા કો જાને .
- > પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કે અધ્યયન સે અધ્યેતા ઇતિહાસ કે વિભિન્ન કાલ-ખણો કી પ્રવૃત્તિયો કો વિસ્તાર સે જાને .
- > છાત્રગણ હિન્દી સાહિત્ય કે ઇતિહાસ કે અધ્યયન સે સાહિત્યિક સંવેદના કો વિસ્તાર સે સમજે .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઈ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ	
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઈ-૧	- ઇતિહાસ દર્શન ંવં સાહિત્યેતિહાસ	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૫ 4 ૧૪ હ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૫ 4 ૧૪ હ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦x 4 ૧૫ હ ૩૦	૦૪	૦૪
		-હિન્દી સાહિત્ય કે ઇતિહાસ-લેખન પરમ્પરા				
		-ઇતિહાસ લેખન કી આધારભૂત સામગ્રી				
		-સાહિત્યેતિહાસ કે પુનર્લેખન કી સમસ્યાળેં				
	ઇકાઈ-x	-પૂર્વ મધ્યકાલ (ભક્તિકાલ) યુગીન પરિસ્થિતિયો				
		-ભક્તિ-આન્દોલન				
		-ભક્તિકાલ કી સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિયો				
		-ભક્તિકાલ કી પ્રમુખ કાવ્યધારાળેં				
	ઇકાઈ-૩	-જ્ઞાનમાર્ગી (સંતશાખા) કી પ્રમુખ કાવ્ય-પ્રવૃત્તિયો				
		-ભક્તિકાલ કા સુવર્ણ-યુગ કે રૂપ મેં મૂલ્યાંકન				
		-સગુણ કાવ્યધારા કી પ્રમુખ કાવ્ય-પ્રવૃત્તિયો				
		-રામમાર્ગી કાવ્યધારા કી પ્રમુખ કાવ્ય-પ્રવૃત્તિયો				
	ઇકાઈ-૪	-રામમાર્ગી કાવ્યધારા કે પ્રમુખ ંવં ગૌણ કવિ				
		-કૃષ્ણમાર્ગી કાવ્યધારા કે પ્રમુખ ંવં ગૌણ કવિ				
		-રામ-કૃષ્ણ કાવ્યેત્તર કાવ્ય, ભક્તિતર કાવ્ય				
		-કૃષ્ણમાર્ગી કાવ્યધારા કી પ્રમુખ કાવ્ય-પ્રવૃત્તિયો				
ઇકાઈ-૪	-ઉત્તર મધ્યકાલ (રીતિકાલ) કી પરિસ્થિતિયો					
	-રીતિકાલ કી કાલ-સીમા ંવં નામકરણ					
	-રીતિકાલીન દરબારી સંસ્કૃતિ ંવં લક્ષણ-ગ્રન્થો કી પરમ્પરા					
	-રીતિકાલીન સાહિત્ય કી વિભિન્ન ધારાળેં					
ઇકાઈ-૪	-રીતિકાલીન સાહિત્ય કી પ્રમુખ કાવ્ય-પ્રવૃત્તિયો					
	-રીતિબદ્ધ સાહિત્ય કી પ્રમુખ કાવ્ય-પ્રવૃત્તિયો					

	-રીતિબદ્ધ કાવ્યધારા કે પ્રમુખ ભવં ગૌણ કવિ	-રીતિમુક્ત કાવ્યધારા કી પ્રમુખ કાવ્ય-પ્રવૃત્તિયાँ			
	-રીતિમુક્ત કાવ્યધારા કે પ્રમુખ ભવં ગૌણ કવિ	-રીતિસિદ્ધ કાવ્યધારા કી પ્રમુખ પ્રવૃત્તિયાँ			
	-રીતિસિદ્ધ કાવ્યધારા કે પ્રમુખ ભવં ગૌણ કવિ	-રીતિબદ્ધ કાવ્યધારા ભવં રીતિમુક્ત કાવ્યધારા કી તુલના			
	-રીતિકાલીન ભક્તિ સાહિત્ય ભવં ગદ્ય-સાહિત્ય	-રીતિકાલીન ઉર્દૂ-સાહિત્ય			
	કુલ અંક ભવં કેરિટ		૭૦	૧૦૦	૦૪

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રો કે લિખ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
સ્નાતક	અસાઇન્મેન્ટ	નિર્ધારિત પાઠ્ય-વિષય મેં સે કિસી બક યા દો વિષય પર કેન્દ્રિત હસ્ત લિખિત અસાઇન્મેન્ટ તૈયાર કરના હોગા .	૧૦	૦૧
	સેમિનાર/સ્વાધ્યાય	સેમિનાર કે વિકલ્પ મેં સ્વાધ્યાય પત્ર યા પ્રોજેક્ટ પત્ર કા પ્રાવધાન હૈ .	૧૦	
	આંતરિક કસોટી	આંતરિક કસોટી કે લિખ દસ પ્રશ્ન કે દસ અંક નિર્ધારિત હૈ .	૧૦	
	કુલ અંક ભવં કેરિટ		૩૦	૦૧

પ્રશ્નપત્ર કા સ્વરૂપ ભવં અંક વિભાજન

વિભાગ	પ્રશ્ન કા સ્વરૂપ	સમય	કુલ પ્રશ્ન	અંક	કુલ અંક
અ	૧% આલોચનાત્મક પ્રશ્ન	×%૧૫	૦૪	૧૪	૫૬
	×% સંક્ષિપ્ત પ્રશ્ન (ટિપ્પણી) - વિદ્યાપતિ - અષ્ટછાપ - રસખાન કી કૃષ્ણભક્તિ		૦×	૦૭	૧૪
	- રહીમ કે નીતિ-વિષયક દોહે - ભૂષણ કી રાષ્ટ્રીયતા - ઈતિહાસ કા અર્થ ભવં સ્વરૂપ				
બ	આલોચનાત્મક પ્રશ્ન (કેવલ બાહ્ય પરીક્ષાર્થી કે લિખ)	૦%૪૫	૦×	૧૫	૩૦

નોટ : ૩ નિયમિત પરીક્ષાર્થી કે લિખ પ્રશ્નપત્ર કા સમય ×%૧૫ ઘણ્ટે કા રહેગા .
 ૩ બાહ્ય પરીક્ષાર્થી કે લિખ પ્રશ્નપત્ર કા સમય ૩%૦૦ ઘણ્ટે કા રહેગા .
 ૩ નિયમિત પરીક્ષાર્થી કે લિખ પ્રશ્નપત્ર ૭૦ અંક કા રહેગા .
 ૩ બાહ્ય પરીક્ષાર્થી કે લિખ પ્રશ્નપત્ર ૧૦૦ અંક કા રહેગા .
 ૩ નિયમિત ભવં બાહ્ય પરીક્ષાર્થી કે લિખ પાઠ્યક્રમ સમાન રહેગા .

પાઠ્ય પુસ્તક : હિન્દી સાહિત્ય કા ઈતિહાસ
 સંપાદક : ડૉ% બી% કે% કલાસવા
 પ્રાપ્તિ સ્થાન : વાસુકી કૃપા ઓફસેટ, રાજકોટ

સંદર્ભ ગ્રંથ :

(૧) હિન્દી સાહિત્ય કા ઈતિહાસ - આ% રામચંદ્ર શુક્લ (×૩) (×) હિન્દી સાહિત્ય કા ઈતિહાસ - સં% ડૉ% નગેન્દ્ર (૩) હિન્દી સાહિત્ય : યુગ ઓર પ્રવૃત્તિયાँ - શિવકુમાર શર્મા (×૪) (૪) હિન્દી સાહિત્ય કા વિવેચનાત્મક ઈતિહાસ - રામનાથ શર્મા (×૭) (૭) હિન્દી સાહિત્ય કા વૈજ્ઞાનિક ઈતિહાસ - ડૉ% ગણપતિચંદ્ર ગુપ્ત (×૬) (૬) હિન્દી સાહિત્ય કા ઈતિહાસ - દર્શન : ડૉ% આનંદ નારાયણ શર્મા, પ્ર%અનુપમ પ્રકાશન, પટના કૉલેજ કે સામને, પ (×૮) ટના (×૯) (૭) હિન્દી સાહિત્યેતિહાસ : પરંપરાગત દષ્ટિકોણ ભવં નયે સિદ્ધાંત - ડૉ% ગણપીતચંદ્ર ગુપ્ત (૩૦) (૮) હિન્દી સાહિત્ય પરિવર્તનવાદી પરમ્પરા - ડૉ% પોતહાર, ડૉ% ખરાટે , ગાવીત - વિદ્યા પ્રકાશન, કાનપુર (૩૧) (૯) ભક્તિકાલ કે પ્રમુખ કવિયો કા પુનર્મૂલ્યાંકન - ડૉ% ઓમપ્રકાશ ત્રિપાઠી - વિદ્યા પ્રકાશન, કાનપુર - (૧૦) હિન્દી સાહિત્ય કા ઈતિહાસ - ડૉ% રમેશચંદ્ર શર્મા - વિદ્યા પ્રકાશન, કાનપુર (૧૧) મધ્યયુગીન હિન્દી સાહિત્ય મેં ધર્મનિરપેક્ષતા - ડૉ% કૃષ્ણા પોતહાર - વિદ્યા પ્રકાશન, કાનપુર	દક્ષિણ ગુજરાત કી જનજાતિ બોલિયાँ : ઉદ્ભવ ઓર વિકાસ - ડૉ% મધુકર પાડવી - જગત ભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ ઈકકીસર્વી સદી કી નઈ યુનૌતિયાँ - ડૉ% શોભા પવાર - જગત ભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ સ્વાતંત્ર્યોત્તર હિન્દી સાહિત્ય મેં બદલતે જીવન મૂલ્ય - ડૉ% જી% પી% સાતવ - જગત ભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ કબીર ઓર અખા કા ધર્મ વિમર્શ - ડૉ% શૈલેશ કે% મેહતા - જગત ભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ મલયાલમ સાહિત્ય : માર્ગ ઓર માર્ગદર્શક - ડૉ% આરસૂ - જગત ભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ ઉત્તર આધુનિકતા : સાહિત્ય ઓર મિડિયા - ડૉ% ઋષભદેવ શર્મા - જગત ભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ હિન્દી સાહિત્ય કી વિભિન્ન વિદ્યાઓ - ડૉ% સંજય ભલ% - જયભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ હિન્દી સાહિત્ય યુગ ભવં પ્રવૃત્તિયાँ - ડૉ% વિજયપાલ સિંહ - જયભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ હિન્દી સાહિત્ય કા ઈતિહાસ - મહિમા ગુપ્ત - જયભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ

- (१५) रास साहित्य का लोकोत्तात्विक अध्ययन - डॉ० शिवाजी देवरे - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१३) ભકિત આન્દોલન ઓર મધ્યકાલીન હિન્દી ભકિતકાવ્ય (આલોચના)- ડૉ% હરિશંકર દુબે - અમન પ્રકાશન, કાન
પુર
- (१४) હિન્દી સાહિત્ય કા ઇતિહાસ - ડૉ% માઘવ સોનટકકે - અમન પ્રકાશન, કાનપુર
- (१७) હિન્દી સાહિત્ય કા ઇતિહાસ - ડૉ% ઇશ્વરદત્ત શીલ - અમન પ્રકાશન, કાનપુર
- (१६) હિન્દી સાહિત્ય કા ઇતિહાસ - ડૉ% રામચન્દ્ર શુક્લ - જયભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ
- (१७) હિન્દી કા પ્રવૃત્તિ પરક ઇતિહાસ - સભાપતિ મિશ્ર - જયભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ
- (१८) હિન્દી સાહિત્ય કા ઇતિહાસ - ડૉ% વિજયપાલ સિંહ - જયભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ
- (१९) હિન્દી સાહિત્ય કા નયા ઇતિહાસ - ડૉ% દેવેન્દ્રપ્રતાપ સિંહ - જયભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ
- (x0) હિન્દી સાહિત્ય અતીત ઓર વર્તમાન - ત્રિભુવનનાથ શુક્લ - જયભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ
- (xx) આધુનિક હિન્દી સાહિત્ય કા ઇતિહાસ - ત્રિભુવનનાથ શુક્લ - જયભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઈઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ*ક	ભાષા વિજ્ઞાન (સૈદ્ધાંતિક)	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઈ ક્રમ	1601030102010300	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૦ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૧	૦૩	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : > પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ સંબંધિત છાત્ર ભાષા-વિજ્ઞાન કે સૈદ્ધાંતિક ળવં વ્યાવહારિક સ્વરૂપ કો વિસ્તાર સે જાને . > ભાષા વિજ્ઞાન કે અધ્યયન કે ઢ્વારા છાત્રગણ વિશ્વ-ભાષાઓ કે પરસ્પર સંબંધ કો વિસ્તાર સે સમજે .
> છાત્રગણ ભાષા ળવં ભાષા વિજ્ઞાન કે અંત:સંબંધ કો જાને . > છાત્રગણ ભાષા વિજ્ઞાન કા અધ્યયન કરકે વિશ્વ કી વિભિન્ન ભાષાઓ કી સમાનતા સ્થાપિત કરકે વિશ્વ-ળકતા ળરૂર વિશ્વ-બન્ધુત્વ કા ભાવ સમજે .
> ભાષા વિજ્ઞાન કે અધ્યાપન કે ઢ્વારા અધ્યેતા કો ભાષા ઉચ્ચારણ, પ્રયોગ ળવં ઉપયોગ કી શિક્ષા ઢેના . > છાત્રગણ ભાષા વિજ્ઞાન કા શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરકે ળોલી, ભાષા, વિભાષા કા અંત: સંબંધ જાને .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઈ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ	
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઈ-૧	- 'ભાષા' કા અર્થ, પરિભાષા ળવં સ્વરૂપ	ઇનમેં સે પોંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ઢે ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ઢે ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦x 4 ૧૪ ઢે ૩૦	૦૪	૦૪
		- ભાષા વિકાસ કે સોપાન				
		- ભાષા કી વિશેષતાળે				
		- ળોલી, વિભાષા ળરૂર ભાષા				
		- ભાષા પરિવર્તન કી ઢિશાળે				
		- 'ભાષા વિજ્ઞાન' કા અર્થ, પરિભાષા ળવં સ્વરૂપ				
		- ભાષા વિજ્ઞાન કે અધ્યયન કી ઉપયોગિતા				
	ઇકાઈ-x	- 'સ્વન' વિજ્ઞાન કા અર્થ, પરિભાષા ળવં સ્વરૂપ				
		- ઢ્વનિ ઉત્પન્ન કરને કી પ્રક્રિયા				
		- ઢ્વનિયોં કા વર્ગીકરણ - સ્વર ળરૂર વ્યંજન				
		- ઢ્વનિ પરિવર્તન ળરૂર ળનકે કારણ				
		- ઢ્વનિ નિયમ કા અર્થ ળવં પ્રમુખ ઢ્વનિ નિયમ				
		- સ્વનિમ કે ભેઢ ખંડ્ય ળવં ખંડ્યેતર ઢ્વનિયોં				
		- અન્તર્રાષ્ટ્રીય ઢ્વન્યાત્મક લિપિ, ચિહ્ન				
	ઇકાઈ-૩	-રૂપ વિજ્ઞાન અર્થ, પરિભાષા ળવં સ્વરૂપ				
		- રૂપિમ કે ભેઢ				
		- રૂપ-પરિવર્તન કે કારણ				
		- શબ્ઢ યા પઢ				
		- રૂપિમ કે પ્રકાર્ય : પુ-ષ, લિંગ, વચન, વિભક્તિ, કાલ તથા ભાવ				
		- વાક્ય વિજ્ઞાન, અર્થ, પરિભાષા ળવં સ્વરૂપ				
		- વાક્ય રચના કે આધાર				
- વાક્ય વિશ્લેષણ						
		- ભાષા ઉત્પત્તિ કે વિભિન્ન મત				
		- ભાષા કા ઉપયોગ				
		- ભાષા કે વિભિન્ન રૂપ				
		- ભાષા પરિવર્તન કે કારણ				
		- સંસાર કે ભાષા પરિવાર				
		- ભાષા વિજ્ઞાન કી પઢતિયોં (શાખાળે ળરૂર પ્રકાર)				
		- ભાષા વિજ્ઞાન કા જ્ઞાન કી અન્ય શાખાઓ સે સંબંધ				
		- ઢ્વનિ વિજ્ઞાન કી શાખાળે				
		- ઢ્વનિ ઉચ્ચારણ અવયવ				
		- ઢ્વનિ કે ભૌતિક ગુણ				
		- બલાઢાત કે ભેઢ				
		- ઢ્વનિ પરિવર્તન કે સ્વરૂપ અથવા ઢ્વનિ પરિવર્તન કી ઢિશાળે				
		- 'સ્વનિમ વિજ્ઞાન' કા અર્થ, પરિભાષા ળવં સ્વરૂપ				
		- સ્વનિમિક વિશ્લેષણ				
		- રૂપ વિજ્ઞાન કી શાખાળે				
		- રૂપ-પરિવર્તન કી ઢિશાળે				
		- રૂપ-પરિવર્તન ળરૂર ઢ્વનિ પરિવર્તન મેં અન્તર				
		- શબ્ઢોં કે પ્રકાર				
		- રૂપશામ વિજ્ઞાન ળવં રૂપઢ્વનિ શામ વિજ્ઞાન				
		- વાક્ય કી અવધારણાળે				
		- વાક્ય કે ભેઢ				
		- નિકટતમ-અવયવ વિશ્લેષણ				

		- वाक्य परिवर्तन के कारण	- वाक्य और स्वराधात				
		- गहन संरचना और भाषा संरचना	- प्रोक्षित विज्ञान				
ईकाई-४		- अर्थ विज्ञान, अर्थ परिभाषा एवं अर्थ गूढता के प्रकार	- अर्थ विज्ञान और व्युत्पत्ति				
		- शब्द और अर्थ का संबंध	- अर्थ परिवर्तन की दिशाएँ और कारण				
		- अर्थ परिवर्तन के प्रकार	- पर्याय विज्ञान				
		कुल अंक एवं क्रेडिट		७०	१००	०४	०४

आंतरिक मूल्यांकन (केवल नियमित छात्रों के लिए)

पाठ्य क्रम	मूल्यांकन विषय	पाठ्य-विषय	अंक	क्रेडिट
स्नातक	असाठ-मेन्ट	निर्धारित पाठ्य-विषय में से किसी एक या दो विषय पर केन्द्रित छस्त लिखित असाठ-मेन्ट तैयार करना होगा .	१०	०१
	सेमिनार/स्वाध्याय	सेमिनार के विकल्प में स्वाध्याय पत्र या प्रोजेक्ट पत्र का प्रावधान है .	१०	
	आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के लिए छस प्रश्न के छस अंक निर्धारित हैं .	१०	
		कुल अंक एवं क्रेडिट	३०	०१

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक वितरण

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×%१५	०४	१४	५५
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - भाषा विज्ञान और भाषाशास्त्र - साहित्यिक भाषा और जनभाषा में अन्तर		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल भाषा परीक्षार्थी के लिए)	०%४५	०×	१५	३०

नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र का समय ×%१५ घण्टे का रहेगा .
 ३ भाषा परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा .
 ३ नियमित परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा .
 ३ भाषा परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा .
 ३ नियमित एवं भाषा परीक्षार्थी के लिए पाठ्यक्रम समान रहेगा .

संदर्भ ग्रंथ :

(१) हिन्दी भाषाविज्ञान - डॉ% डी% डी% शर्मा, प्र% पल्लव प्रकाशन, मालीवाडा, दिल्ली - ५	(१८) हिन्दी का सरल शब्दानुशासन - डॉ% देवेन्द्रप्रसाद सिंह - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
(×) आधुनिक भाषाविज्ञान - भोलानाथ तिवारी, प्र% भारतीय ग्रंथ निकेतन, ×७/१३, कूया खेदान, दरियागंज, नई दिल्ली	(×०) रूप विज्ञान - लक्ष्मणप्रसाद सिन्हा - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
- ×	(××) हिन्दी भाषा का रूपमय विश्लेषण - डॉ% लक्ष्मणप्रसाद सिन्हा - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
(३) भाषा विज्ञान : सैद्धांतिक चिंतन - डॉ% श्रीवास्तव	(×३) हिन्दी भाषा और देवनागरी लिपि - देवेन्द्रप्रसाद सिंह - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
(४) भाषा विज्ञान की भूमिका - डॉ% देवेन्द्रनाथ शर्मा	(×४) हिन्दी काव्य भाषा - डॉ% कृपाशंकर पाण्डेय - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
(५) आधुनिक भाषाविज्ञान - डॉ% राजमणि शर्मा, प्र% वाणी प्रकाशन, नयी दिल्ली - ×	(×५) हिन्दी भाषा और उसके विविध रूप - डॉ% छिरालाल शर्मा - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
(६) भाषाविज्ञान और हिन्दी - डॉ% के% डी% रूवाली, प्र% तक्षशीला प्रकाशन, नयी दिल्ली - ×	(×६) भाषा चिन्तन की भारतीय परम्परा - डॉ% त्रिभुवननाथ शुक्ल - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
(७) अनुप्रयुक्त भाषाविज्ञान : सिद्धांत और प्रयोग : डॉ% रवीन्द्रनाथ श्रीवास्तव	(×७) भाषिक औदित्य - डॉ% त्रिभुवननाथ शुक्ल - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
(८) भाषा विज्ञान एवं भाषा विचार - डॉ% पोतदार, डॉ% भराटे- विद्या प्रकाशन, कानपुर	(×८) शिक्षण गुजरात की जनजातिय बोधियाँ : उद्भव एवं विकास - मधुकर पांडवी - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
(९) भाषा विज्ञान एवं हिन्दी भाषा - डॉ% छेष्टमंतराव पाटील - विद्या प्रकाशन, कानपुर	
(१०) भाषा विज्ञान एवं हिन्दी भाषा - डॉ% संजय नवले - विद्या प्रकाशन, कानपुर	
(११) भाषा विज्ञान एवं हिन्दी भाषा - डॉ% पंडित भन्ने - विद्या प्रकाशन, कानपुर	
(१२) हिन्दी भाषा विज्ञान परिचय - डॉ% ज्ञानराज गायकवाड - विद्या प्रकाशन, कानपुर	
(१३) भाषा और भाषा विज्ञान - तेजपाल चौधरी - विद्या प्रकाशन, कानपुर	
(१४) समसामयिक भाषा विज्ञान - डॉ% कविता रस्तोगी - विद्या प्रकाशन, कानपुर	

- (१७) भाषा विज्ञान एवं हिन्दी भाषा - डॉ० संजय नवले, प्रा० भगवान - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (१८) हिन्दी भाषा विज्ञान परिचय - डॉ० ज्ञानराज गायकवाड - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (१९) भाषा विज्ञान एवं भाषा विचार - डॉ० पोतदार, डॉ० भराटे- अमन प्रकाशन, कानपुर
- (२०) भाषा विज्ञान और हिन्दी भाषा का स्वरूप-विकास - डॉ० देवेन्द्रप्रसाद सिंह - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद

सौराष्ट्र विश्वविद्यालय, राजकोट (गुजरात)
थोस बेईळ केरिड सिस्टम (CBCS)
कला संकाय (अनुस्नातक डिग्री) पाठ्यक्रम
वर्ष - २०१६

विषय	हिन्दी	
पाठ्यक्रम (पेपर) क्रमांक	मुખ्य	
पाठ्यक्रम (पेपर) शीष*क	भारतीय साहित्य - १	
पाठ्यक्रम (पेपर) का ईकाई क्रम	1601030102010401	
परीक्षा समयावधि	नियमित परीक्षार्थी	०२:१० घण्टे
	बाह्य परीक्षार्थी	०३:०० घण्टे

पाठ्यक्रम कक्षा	सत्र	पाठ्यक्रम प्रकार	केरिड (मूल्य)	आंतरिक अंक	बाह्य अंक	प्रायोगिक / भौतिकी अंक	कुल अंक
अनुस्नातक	०१	मुખ्य	०४	३०	७०	-	१००

- पाठ्यक्रम उद्देश्य :
- पाठ्यक्रम संबंधी छात्र प्रस्तुत पाठ्यक्रम अध्ययन के द्वारा भारतीय भाषाओं के साहित्य का ज्ञान प्राप्त करें .
 - छात्रगण प्रस्तुत पाठ्यक्रम का अध्ययन करके भारतीय णकता एवं अभिज्ञता को मूल-भूत रूप से जानें .
 - छात्रगण प्रस्तुत पाठ्यक्रम का अध्ययन करके विश्व-बन्धुत्व की भावना को सुदृढ़ करें .
 - छात्रगण प्रस्तुत पाठ्यक्रम अध्ययन करके जन-जन में भारतीय सांस्कृतिक चेतना को जागृत करें .
 - छात्रगण बंगला-साहित्य के बारे में विस्तृत जानकारी प्राप्त करें .
 - छात्रगण बंगला साहित्य का अन्य भारतीय साहित्य पर अंकित प्रभाव को समझें .

पाठ्य क्रम	पाठ्य ईकाई	पाठ्य-विषय	अंक		केरिड	
			नियमित परीक्षार्थी	बाह्य परीक्षार्थी	नियमित परीक्षार्थी	बाह्य परीक्षार्थी
अनुस्नातक	ईकाई-१	भारतीय साहित्य का अर्थ, परिभाषा एवं स्वरूप	ईनमें से पाँच प्रश्न पूछे जायेंगे . प्रश्न ४ अंक ०५ ४ १४ ६ ७०	ईनमें से सात प्रश्न पूछे जायेंगे . प्रश्न ४ अंक ०५ ४ १४ ६ ७० प्रश्न ४ अंक ०५ ४ १५ ६ ३०	०४	०४
		भारतीय साहित्य के अध्ययन की समस्याएँ				
		भारतीय साहित्य में व्यक्त भारतीयता का बिम्ब				
		भारतीयता का समाजशास्त्र				
	ईकाई-२	भारतीय साहित्य में प्रतिबिम्बित भारतीय जीवन-मूल्य				
		भारतीय साहित्य में भारतीय राष्ट्रीय णकता का बिम्ब				
		भारतीय साहित्य में सामाजिकता				
		भारतीय साहित्य और संस्कृति				
	ईकाई-३	भारतीय साहित्य में विश्व-कल्याण की भावना				
		विश्व साहित्य की अवधारणा				
		भारतीय साहित्य पर विश्व-साहित्य का प्रभाव				
		बंगला साहित्य का काल विभाजन				
	ईकाई-४	आधुनिक बंगला नवजागरणकालीन-काव्य की प्रवृत्तियाँ				
		बंगला के मंगलकाव्य				
		आधुनिक बंगला कविता और राष्ट्रीय भावना				
		बंगला साहित्य और मुस्लिम रचनाकार				
	कुल अंक एवं केरिड		७०	१००	०४	०४

आंतरिक मूल्यांकन (केवल नियमित छात्रों के लिए)

पाठ्य क्रम	मूल्यांकन विषय	पाठ्य-विषय	अंक	केरिड
स्नातक	असाईन्मेन्ट	निर्धारित पाठ्य-विषय में से किसी णक या दो विषय पर केन्द्रित छस्त लिखित असाईन्मेन्ट तैयार करना होगा .	१०	०१
	सेमिनार/स्वाध्याय	सेमिनार के विकल्प में स्वाध्याय पत्र या प्रोजेक्ट पत्र का प्रावधान है .	१०	
	आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के लिए दस प्रश्न के दस अंक निर्धारित हैं .	१०	
		कुल अंक एवं केरिड		३०

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक वित्ताजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×%१५	०४	१४	५५
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - रवीन्द्रनाथ टैगोर - बंगाली सिद्धों के यर्गागीत - राजाराम मोहनराय - बंगला साहित्य में स्वच्छन्दता - बंगला का गद्य-साहित्य - कृतिवास रामायण -विद्यापति		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल बाह्य परीक्षार्थी के लिये)	०%४५	०×	१५	३०

नोट : उ नियमित परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र का समय ×%१५ घण्टे का रहेगा .

उ बाह्य परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा .

उ नियमित परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा .

उ बाह्य परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा .

उ नियमित एवं बाह्य परीक्षार्थी के लिये पाठ्यक्रम समान रहेगा .

संदर्भ ग्रंथ :

- (१) भारतीय साहित्य के इतिहास की समस्याएँ - डॉ० रामविलास शर्मा, प्र० वाणी प्रकाशन, नई दिल्ली - ×
- (×) आज का भारतीय साहित्य (संपादक मंडल), प्र० साहित्य अकादमी, दिल्ली
- (३) भारतीयता की पहचान - केशवचंद्र वर्मा, प्र० लोकभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद - १
- (४) भारतीय साहित्य - डॉ० रामछबीला त्रिपाठी, प्र० वाणी प्रकाशन, नई दिल्ली - ×
- (७) भारतीय साहित्य - सं० डॉ० मूलचंद्र गौतम - राधाकृष्ण प्रकाशन, नई दिल्ली
- (५) Indian Literature - Joshi Umashankar, Personal Encounter, papuiarus Culcutta.
- (७) The idea of Indian Literature - Joshi Umashankar, Sahitya Academi, New Delhi
- (१) भारतीय साहित्य की मानवतावादी धाराएँ - डॉ० वृषाली मांडेकर - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (×) भारतीय साहित्य - डॉ० व्रजकिशोर सिंह - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (३) भारतीय साहित्य - डॉ० लक्ष्मीकान्त पाण्डेय - विद्या प्रकाशन, कानपुर

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક	હિન્દી મહિલા લેખન	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઈ ક્રમ	1601030102010402	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૫ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૧	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

- પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : > છાત્રગણ હિન્દી મહિલા લેખન કે ઈતિહાસ સે પરિચિત હોંગે . > પાઠ્યક્રમ સંબંધી છાત્ર નારી દ્વારા નારી-અસ્મિતા કે સર્જન કો વિસ્તાર સે જાને .
> પાઠ્યક્રમ સંબંધી છાત્રગણ પુ-ષ પ્રધાન સમાજ મેં મહિલાઓ કી સ્થિતિ જાને . > પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કે દ્વારા સમાજ મેં આયે નારી-જીવન પરિવર્તનો કો વિસ્તાર સે જાને .
> છાત્રગણ નારી ચેતના, નારીવાદ, નારી-વિમર્શ કા ભેદ જાને . > છાત્રગણ બદલતી પુ-ષ-પ્રધાન સમાજ વ્યવસ્થા મેં નારી સમાજ-જીવન કા ભવિષ્ય જાને .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઈ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ	
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઈ-૧	- નારીવાદી સાહિત્ય સ્વરૂપ, અવધારણા ળવં વૈચારિક પ્રતિમાન	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૫ 4 ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૫ 4 ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦x 4 ૧૫ ૬ ૩૦	૦૪	૦૪
		- ચેતના, વિમર્શ, વાદ કી સૈદ્ધાંતિક અવધારણા ળવં સામાજિક, સાંસ્કૃતિ ઔર રાજનૈતિક અવધારણા				
		- નારીચેતના, અર્થ, પરિભાષા ળવં સ્વરૂપ				
		- હિન્દી નારીવાદી લેખન : ઉદ્ભવ ળવં વિકાસ				
		- ભારત મેં નારીવાદી આન્દોલન, આયોગ ળવં સરકારી ગૈર-સરકારી સંગઠન				
	ઇકાઈ-x	- કૃષ્ણા સોબતી : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ				
		- 'મિત્રો મરજાની' ઉપન્યાસ કા કથાનક				
		- 'મિત્રો મરજાની' ઉપન્યાસ કે ચરિત્રોં કા ચરિત્રાંકન				
		- ઉપન્યાસ કલા કે આધાર પર 'મિત્રો મરજાની' કા મૂલ્યાંકન				
	ઇકાઈ-૩	- 'મિત્રો મરજાની' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત નારી ચેતના				
		- 'મિત્રો મરજાની' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત સમસ્યાળેં				
		- 'મિત્રો મરજાની' ઉપન્યાસ કી શિલ્પ-યોજના				
		- ભૈસંત્રી કૌશલ્યા : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ				
		- 'દોહરા અભિશાપ' આત્મકથા કા કથ				
	ઇકાઈ-૪	- 'દોહરા અભિશાપ' આત્મકથા મેં વ્યક્ત નારી જીવન				
		- 'દોહરા અભિશાપ' આત્મકથા મેં વ્યક્ત નારી ચેતના				
- 'દોહરા અભિશાપ' આત્મકથા મેં વ્યક્ત નારી સમસ્યાળેં						
- આત્મકથા કે તત્ત્વોં કે આધાર પર 'દોહરા અભિશાપ' કા મૂલ્યાંકન						
- 'દોહરા અભિશાપ' આત્મકથા મેં ભૈસંત્રી કૌશલ્યા જી કી નારી-વિષયક વિચારધારા						
- 'દોહરા અભિશાપ' આત્મકથા કા શિલ્પ-વિધાન						
કુલ અંક ળવં કેરિટ		૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪	

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રોં કે લિળ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
------------	----------------	------------	-----	-------

स्नातक	असाठन्मेन्ट	निर्धारित पाठ्य-विषय में से किसी एक या दो विषय पर केन्द्रित हस्त लिखित असाठन्मेन्ट तैयार करना होगा .	१०	०१
	सेमिनार/स्वाध्याय	सेमिनार के विकल्प में स्वाध्याय पत्र या प्रोजेक्ट पत्र का प्रावधान है .	१०	
	आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के विषय पर प्रश्न के हिसाब से अंक निर्धारित हैं .	१०	
		कुल अंक एवं क्रेडिट	३०	०१

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक वित्ताजन

वित्ताजन	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×११०	०४	१४	५५
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - 'मित्रो मरजाणी' उपन्यास का शीर्षक - 'मित्रो मरजाणी' उपन्यास की भाषा शैली - 'दोहरा अभिशाप' आत्मकथा का शीर्षक - 'दोहरा अभिशाप' आत्मकथा में यौन-चित्रण - 'मित्रो मरजाणी' उपन्यास का उद्देश्य - 'मित्रो मरजाणी' उपन्यास की संवाद-योजना - 'दोहरा अभिशाप' आत्मकथा की उद्देश्य - 'दोहरा अभिशाप' आत्मकथा में नारी-पीड़न		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल बाह्य परीक्षार्थी के विषय)	०%४०	०×	१०	३०
नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र का समय ×११० घण्टे का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र का समय ३०० घण्टे का रहेगा . ३ नियमित परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा . ३ नियमित एवं बाह्य परीक्षार्थी के विषय पाठ्यक्रम समान रहेगा .		पाठ्य पुस्तक : मित्रो मरजाणी संपादक : कृष्णा सोबती प्राप्ति स्थान : राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली	पाठ्य पुस्तक : दोहरा अभिशाप संपादक : बैसंती कौशल्या प्राप्ति स्थान : राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली		

संदर्भ ग्रंथ :

- (१) आधुनिक महिला लेखन : स्वतंत्र चिंतन दिशाओं, ओमप्रकाश शर्मा, पूजा प्रकाशन, नई दिल्ली
- (२) ईककसर्वी सदी का महिला सशक्तिकरण मिथक एवं यथार्थ, डॉ.वीरेन्द्र सिंह यादव, शान्ति प्रकाशन, रोहतक
- (३) औरत : अस्तित्व और अस्मिता : महिला लेखन का समाजशास्त्रीय अध्ययन, रविन्द जैन, सारांश प्रकाशन, नई दिल्ली
- (४) दलित साहित्य का स्त्रीवादी स्वर, विमल थोरात, अनामिका पब्लिशर्स, दिल्ली
- (५) नारी अधिकार, शान्तीकुमार स्याल, आत्मराम गन्ध सन्स, कश्मीरी गेट, दिल्ली
- (६) नारी अस्मिता हिन्दी उपन्यासों में, डॉ.सुरेश भट्टा, रचना प्रकाशन, कानपुर
- (७) नारी के बदलते आयाम, डॉ.राजकुमार, अर्जुन पब्लिसिंग, संसारी रोड, नई दिल्ली
- (८) नारी प्रश्न, सरला माहेश्वरी, राधाकृष्ण प्रकाशन, नई दिल्ली
- (९) नारी विद्रोह के भारतीय मंच, आशारानी बहोरा, नेशनल पब्लिसिंग हाउस, नई दिल्ली
- (१०) प्रभा भेतान के साहित्य में नारी विमर्श, डॉ.कामिनी तिवारी, नेशनल पब्लिसिंग हाउस, नई दिल्ली
- (११) भारतीय नारी : अस्मिता और अधिकार, आशारानी बहोरा, नेशनल पब्लिसिंग हाउस, नई दिल्ली
- (१२) भारतीय नारी अस्मिता की पहचान, उमा शुक्ल, लोकभारती प्रकाशन, नई दिल्ली
- (१३) भारतीय साहित्य में दलित एवं स्त्री, यमनलाल, सारांश प्रकाशन, नई दिल्ली
- (१४) महाभारत में नारी, डॉ.वनमाला लवालकर, अम्बिनव साहित्य प्रकाशन, सागर, मध्यप्रदेश
- (१५) महिला उपन्यासकारों में नारी का बदलता स्वरूप, डॉ.रजना यादव, राज प्रकाशन, कानपुर
- (१६) महिला और मानवधिकार, जमशंकर अंसारी, तयोति प्रकाशन, जयपुर
- (१७) महिला लेखन के संदर्भ में स्त्री विमर्श, प्रो.राजेश कुमार, लोकभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
- (१८) महिला विकास और सशक्तिकरण, प्रज्ञा शर्मा, अविष्कार प्रकाशन, जयपुर
- (१९) महिला सशक्तिकरण और कानून, डॉ.जयशंकर अग्निहोत्री, सरस्वती प्रकाशन, कानपुर
- (२०) स्त्री अधिकारों का औचित्य साधन मेरी वोल्सटॉक कांफर, अनु-मीनाक्षी, राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली
- (२१) स्त्रीत्ववादी विमर्श : समाज और साहित्य, क्षमा शर्मा, राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली
- (२२) स्त्री परंपरा और आधुनिकता, राजकिशोर, वाणी प्रकाशन, नई दिल्ली
- (२३) स्त्री विमर्श के विविध संदर्भ, डॉ.सियाराज, ओमेंगा प्रकाशन, दिल्ली
- (२४) स्त्री विविध पहलू, कल्पना वर्मा, लोकभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
- (२५) हिन्दी में आदिवासी केन्द्रित उपन्यासों का समीक्षात्मक अध्ययन, डॉ.बी.के.कलासवा, शान्ति प्रकाशन
- (२६) हिन्दी उपन्यासों में कामकाजी महिला, डॉ.रोहिणी अग्रवाल, दिवमान प्रकाशन, दिल्ली
- (२७) हिन्दी उपन्यासों में स्त्री अस्मिता की अतिव्यक्ति, डॉ.भीनारानी यादव, अकादमिक प्रतिभा, गीता कोलोनी, नई दिल्ली
- (२८) हिन्दी उपन्यास साहित्य में स्त्री विमर्श एवं अन्य आलेख, डॉ.बी.के.कलासवा, शान्ति प्रकाशन
- (२९) हिन्दी महिला उपन्यासकारों की मानवीय संवेदना, डॉ.उषा यादव, राधाकृष्ण प्रकाशन, नई दिल्ली

- (x0) मडलल सशकलतकरषल तलतन ढवलंसरोकर, डलरभेशडुरसलद दुवलदुी, शलनुत डुरकलशन
- (x१) डलनव अडलकर और मडलल उतुडलन, सुधरलनुी शुरीवलसुतव, कुडनवलथ डडलसलंग, दरलतलडलंग, नरु दललुी
- (xx) वलडुलनुन तेतनलणुु ढवलं सडकललन डलनुदुी उडनुतलसुु डुु नलरी तेतनल, डलरडुीकुडलसवल, शलनुत डुरकलशन, रुरुडतक
- (x३) शुध कु नण आडलड, डलरडुीकुडलसवल, शलनुत डुरकलशन, रुरुडतक
- (xॡ) सडकललुी मडलल लुडन, ओडडुरकलश शरुडल, डुरकल डुरकलशन, लकुडुीनडर, दललुी
- (xॡ) सलठुतुतरी डलनुदुी कथल-सलडुलतुतु : सुतुरी वलडरुश, कुडडल शरुडल, रलकडडल डुरकलशन, नरु दललुी
- (xॡ) सलडुलतुतु कु दरुडल डुु सुतुरी, डलरसलतलरलड, ओडुुगल डुरकलशन, दललुी

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક	તુલનાત્મક સાહિત્ય (સૈદ્ધાંતિક - ૧)	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઈ ક્રમ	1601030102010403	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૫ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૧	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : > છાત્રગણ તુલનાત્મક સાહિત્ય કા સ્વરૂપ જાને . > છાત્રગણ તુલનાત્મક સાહિત્ય ઓર તુલનાત્મક ભારતીય સાહિત્ય કી અવધારણા કો સમજે .
> છાત્રગણ કે લિળ તુલનાત્મક સાહિત્ય કે અધ્યયન કી પરિધિ સ્પષ્ટ હો . > છાત્રગણ ભારતીય સાહિત્ય કા અધ્યયન કર ભારતીયતા કા સ્વરૂપ સમજે .
> છાત્રગણ તુલનાત્મક સાહિત્ય કા ઇતિહાસ સમજે . > છાત્રગણ વિશ્વ સાહિત્ય કી અવધારણા કો સમજતે હુળ તુલનાત્મક સાહિત્ય ઓર સંસ્કૃતિ કા સ્વરૂપ સમજે .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઈ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ	
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઈ-૧	તુલનાત્મક સાહિત્ય કા અર્થ, પરિભાષા ળવં સ્વરૂપ	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ ૧૪ ૬ ૩૦	૦૪	૦૪
		તુલનાત્મક સાહિત્ય કે અધ્યયન કી પરિધિ				
		તુલનાત્મક સાહિત્ય કી પ્રવિધિ				
		તુલનાત્મક સાહિત્ય કી ભૈતિહાસિક ઓર તાત્વિક અનિવાર્યતા				
	ઇકાઈ-૨	તુલનાત્મક સાહિત્ય ઉત્કર્ષ મેં હિન્દી કા યોગદાન				
		તુલનાત્મક સાહિત્ય ઓર સામાન્ય સાહિત્ય કા અંતઃસંબંધ				
		તુલનાત્મક સાહિત્ય ઓર તુલનાત્મક ભારતીય સાહિત્ય				
	ઇકાઈ-૩	તુલનાત્મક સાહિત્ય ઓર સંસ્કૃતિ				
		તુલનાત્મક આલોચના કા સ્વરૂપ				
		તુલનાત્મક આલોચના કી કાર્ય-પદ્ધતિ				
		તુલનાત્મક સાહિત્ય મેં ભારતીય સાહિત્ય કા યોગદાન				
	ઇકાઈ-૪	તુલનાત્મક સાહિત્ય કા ભવિષ્ય				
		તુલનાત્મક સાહિત્ય કા ઉદ્દેશ્ય				
		તુલનાત્મક સાહિત્ય ઓર યૂરોપીય સાહિત્ય				
		તુલનાત્મક સાહિત્ય મેં અંગ્રેજી કી ભૂમિકા				
		કુલ અંક ળવં કેરિટ	૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રો કે લિળ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
સ્નાતક	અસાઇન્મેન્ટ	નિર્ધારિત પાઠ્ય-વિષય મેં સે કિસી ળક યા ળો વિષય પર કેન્દ્રિત હસ્ત લિખિત અસાઇન્મેન્ટ તૈયાર કરના હોગા .	૧૦	૦૧
	સેમિનાર/સ્વાધ્યાય	સેમિનાર કે વિકલ્પ મેં સ્વાધ્યાય પત્ર યા પ્રોજેક્ટ પત્ર કા પ્રાવધાન હે .	૧૦	
	આંતરિક કસૌટી	આંતરિક કસૌટી કે લિળ દસ પ્રશ્ન કે દસ અંક નિર્ધારિત હે .	૧૦	
		કુલ અંક ળવં કેરિટ	૩૦	૦૧

પ્રશ્નપત્ર કા સ્વરૂપ ળવં અંક વિભાજન

વિભાગ	પ્રશ્ન કા સ્વરૂપ	સમય	કુલ પ્રશ્ન	અંક	કુલ અંક
અ	૧% આલોચનાત્મક પ્રશ્ન	×%૧૫	૦૪	૧૪	૫૬
	×% સંક્ષિપ્ત પ્રશ્ન (ટિપ્પણી) - અન્તર્વિદ્યાવર્તી આલોચના - તુલનાત્મક સાહિત્ય સમકાલીન પદ્ધતિયો - તુલનાત્મક સાહિત્ય કા અન્તર્જાટ્રીય પ્રભાવ - તુલનાત્મક સાહિત્ય ઔર અનુવાદ - તુલનાત્મક સાહિત્ય ઔર સમાજશાસ્ત્ર - સાહિત્ય કા તુલનાત્મક વિજ્ઞાન		૦×	૦૭	૧૪
બ	આલોચનાત્મક પ્રશ્ન (કેવલ બાહ્ય પરીક્ષાર્થી કે લિળ)	૦%૪૫	૦×	૧૫	૩૦

નોટ : ૩ નિયમિત પરીક્ષાર્થી કે લિળ પ્રશ્નપત્ર કા સમય ×%૧૫ ઘણ્ટે કા રહેગા .
 ૩ બાહ્ય પરીક્ષાર્થી કે લિળ પ્રશ્નપત્ર કા સમય ૩%૦૦ ઘણ્ટે કા રહેગા .
 ૩ નિયમિત પરીક્ષાર્થી કે લિળ પ્રશ્નપત્ર ૭૦ અંક કા રહેગા .
 ૩ બાહ્ય પરીક્ષાર્થી કે લિળ પ્રશ્નપત્ર ૧૦૦ અંક કા રહેગા .
 ૩ નિયમિત ળવં બાહ્ય પરીક્ષાર્થી કે લિળ પાઠ્યક્રમ સમાન રહેગા .

સંદર્ભ ગ્રંથ :

- ૧% અનુવાદ અનુભવ અવદાન - ડૉ% આરસુ - જયભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ
- ×% સૂચના સાહિત્ય અનુવાદ કી યુનૌતિયો - વાસ્વન - જયભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ
- ૩% અનુવાદ - મલયાલમ સાહિત્ય માર્ગ ળવં માર્ગદર્શન - આરસુ - જગત ભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ
- ૪% જનસંચાર માધ્યમ દશા ળવં દિશા - સુરેશ કાનડે - જગત ભારતી પ્રકાશન, કાનપુર
- ૫% રોજગારપરક હિન્દી - ડૉ% ઈશ્વર પવાર - જગત ભારતી પ્રકાશન, કાનપુર
- ૬% તેલુગુ સાહિત્ય કા હિન્દી પાઠ - ઋષભ દેવ શર્મા - જગત ભારતી પ્રકાશન, કાનપુર
- ૭% ભારતીય સાહિત્ય કા ભાવસંસાર - ડૉ% આરસુ, ડૉ% પરિસ્મિતા - જયભારતી પ્રકાશન, કાનપુર
- ૮% તુલનાત્મક સાહિત્ય - સિદ્ધાંત ઔર સમીક્ષા - ડૉ% મહાવીરસિંહ ચૌહાન - પાર્શ્વ પ્રકાશન, અહમદાબાદ
- ૯% તુલનાત્મક સાહિત્ય કી ભૂમિકા - ચૌધરી ઈન્દ્રનાથ - નેશનલ પબ્લિશીંગ હાઉસ, દિલ્લી
- ૧૦% ભારતીય સાહિત્ય કે ઈતિહાસ કી સમસ્યાળો - ડૉ% રામવિલાસ શર્મા - વાણી પ્રકાશન, દિલ્લી
- ૧૧% તુલનાત્મક સાહિત્ય - પરીખ ધીરુ - ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અહમદાબાદ
- ૧×% તુલનાત્મ અધ્યયન : સ્વરૂપ ઔર સમસ્યાળો - ડૉ% ભ% હ% રાજૂરકર - વાણી પ્રકાશન, દિલ્લી
- ૧૩% તુલનાત્મક સાહિત્યાભ્યાસ (ગુજરાતી અનુવાદ) - બાપટ વસંત - અનુવાદક -દવે જશવંતી, મેહતા જયા પ્ર% ળસ%ળન%ડી%ટી% યુનિવર્સિટી, મુંબઈ .
- ૧૪% તુલનાત્મક સાહિત્ય : ભારતીય સંદર્ભ - દેસાઈ ચૈતન્ય .
- ૧૫% તુલનાત્મક સાહિત્ય ની દિશા માં - દેસાઈ અશ્વિન - દિવ્યાનંદ પ્રકાશન
- ૧૬% ભારતીય નવલકથા - જોષી રમણલાલ - યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અહમદાબાદ
- ૧૭% Indian Literature - Joshi Umashankar - Personal Pin counter Papurus, Culcutta
- ૧૮% The Idea of Indian Literature - Joshi Umashankar - Sahitya Academy, New Delhi.
- ૧૯% Aspects of Comparative Literature : Current Approaches - Indian Publishers & Distribution, New Delhi.
- ×૦% Comparative Literature Studies - An Inroduction - Prawar S.S., Duch work London and New York, Branes and Noble.

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઈસ બેઈઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક	વિશિષ્ટ વિદ્યા કા અધ્યયન (હિન્દી ઉપન્યાસ-૧)	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઈકાઈ ક્રમ	1601030102010501	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૦ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૧	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

- પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય :
- છાત્રગણ ઉપન્યાસ સમ્રાટ મુન્શી પ્રેમચંદ કે વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ કો સમજે .
 - છાત્રગણ પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કે માધ્યમ સે પ્રેમચંદ કે કૃષિ જીવન કે વૈચારિક આન્દોલન કો વિસ્તાર સે સમજે .
 - છાત્રગણ હિન્દી મનોવૈજ્ઞાનિક ઉપન્યાસકારો કે ઉપન્યાસો કે પ્રતિ આકૃષ્ટ હો .
 - છાત્રગણ 'ત્યાગપત્ર' પઢકર આત્મચેતના કો ઓર ભી અધિક સમજને કા પ્રયત્ન કરે .
 - છાત્રગણ આત્મકથા કા સ્વરૂપ જાને .
 - છાત્રગણ હિન્દી આત્મકથાઓ મેં મહિલા આત્મ કથાકારો કી આત્મકથાઓ સે પરિચિત હોંગે .
 - છાત્રગણ હિન્દી દલિત સાહિત્ય કા જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે .
 - પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કે માધ્યમ સે છાત્રગણ માનવ સમાજ-જીવન મેં સમન્વયાત્મક દષ્ટિકોણ કો અપનાયે .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઈકાઈ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ		
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	
અનુસ્નાતક	ઈકાઈ-૧	- પ્રેમચંદ : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ	- ગોદાન કા કથાનક	ઈનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦	ઈનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦x 4 ૧૦ ૬ ૩૦	૦૪	૦૪
		- ઉપન્યાસ કલા કે આધાર પર 'ગોદાન' કા મૂલ્યાંકન	- 'ગોદાન' કે પાત્રોં કા ચરિત્રાંકન				
		- યથાર્થવાદી ઉપન્યાસ કે રૂપ મેં 'ગોદાન' કા મૂલ્યાંકન	- 'ગોદાન' કૃષક જીવન કા મહાકાવ્ય				
		- 'ગોદાન' ઉપન્યાસ મેં ચિત્રિત સમસ્યાળે	- 'ગોદાન' ગ્રામ જીવન ળવં કૃષિ સંસ્કૃતિ કા મહાકાવ્ય				
		- 'ગોદાન' મેં નિરૂપિત પ્રગતિવાદી, ગાંધીવાદી ળવં માર્ક્સવાદી ચેતના	- 'ગોદાન' કી ભાષા-શૈલી				
	ઈકાઈ-૨	- જૈનેન્દ્રકુમાર : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ	- 'ત્યાગપત્ર' ઉપન્યાસ ક કથાનક				
		- ઉપન્યાસ કલા કે આધાર પર 'ત્યાગપત્ર' કા મૂલ્યાંકન	- 'ત્યાગપત્ર' કા મનોવૈજ્ઞાનિક ઉપન્યાસ કે રૂપ મેં મૂલ્યાંકન				
		- 'ત્યાગપત્ર' ચરિત્રોં કા ચરિત્રાંકન	- 'ત્યાગપત્ર' ઉપન્યાસ કા પરિવેશ				
		- 'ત્યાગપત્ર' ઉપન્યાસ મેં નિરૂપિત સમસ્યાળે	- 'ત્યાગપત્ર' ઉપન્યાસ કા શિલ્પ				
		- 'ત્યાગપત્ર' ઉપન્યાસ મેં નિરૂપિત સમાજ-વ્યવસ્થા	- 'ત્યાગપત્ર' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત પ્રેમાનુભૂતિ				
	ઈકાઈ-૩	- રમણિકા ગુપ્તા : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ	- આત્મકથા કે તથ્યોં કે આધાર પર 'હાદસે' કા મૂલ્યાંકન				
		- 'હાદસે' આત્મકથા કા કથ્ય	- 'હાદસે' આત્મકથા મેં વ્યક્ત નારી-ચેતના				
		- 'હાદસે' આત્મકથા મેં વ્યક્ત પરંપરા કા વિરોધ	- નારી જીવન કી દર્દનાક કહાની - 'હાદસે'				
		- પુ-ષ પ્રધાન ભારતીય સમાજ વ્યવસ્થા કા જીવંત દસ્તાવેજ - 'હાદસે'	- 'હાદસે' આત્મકથા મેં વ્યક્ત રમણિકા ગુપ્તા કે આધુનિક સ્ત્રી વિચાર				
		- 'હાદસે' આત્મકથા મેં વ્યક્ત કામ સંબંધી નયા દષ્ટિકોણ	- 'હાદસે' આત્મકથા મેં શહરી કામકાજી સ્ત્રી કા રૂપ				
	ઈકાઈ-૪	- જગદીશચંદ્ર : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ	- 'ઘરતી ઘન ન અપના' ઉપન્યાસ કા કથાસાર				
		- ઉપન્યાસ કલા કે આધાર પર 'ઘરતી ઘન ન અપના' કા મૂલ્યાંકન	- 'ઘરતી ઘન ન અપના' ઉપન્યાસ કે ચરિત્રોં કા ચરિત્રાંકન				
		- 'ઘરતી ઘન ન અપના' ઉપન્યાસ મેં દલિત ચેતના	- 'ઘરતી ઘન ન અપના' ઉપન્યાસ મેં પરિવેશ				
		- 'ઘરતી ઘન ન અપના' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત માનવીય-સંવેદનાળે	- 'ઘરતી ઘન ન અપના' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત સમસ્યાળે				
		- 'ઘરતી ઘન ન અપના' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત દલિત નારી-શોષણ	- 'ઘરતી ઘન ન અપના' ઉપન્યાસ મેં નિરૂપિત વર્ગ-સંઘર્ષ				
કુલ અંક ળવં કેરિટ			૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪	

आंतरिक मूल्यांकन (केवल नियमित छात्रों के लिए)

पाठ्य क्रम	मूल्यांकन विषय	पाठ्य-विषय	अंक	क्रेडिट
स्नातक	असाठन्मेन्ट	निर्धारित पाठ्य-विषय में से किसी एक या दो विषय पर केन्द्रित हस्त लिखित असाठन्मेन्ट तैयार करना होगा .	१०	०१
	सेमिनार/स्वाध्याय	सेमिनार के विकल्प में स्वाध्याय पत्र या प्रोजेक्ट पत्र का प्रावधान है .	१०	
	आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के लिए इस प्रश्न के इस अंक निर्धारित हैं .	१०	
कुल अंक एवं क्रेडिट			३०	०१

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक वित्ताजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×%१७	०४	१४	७५
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - 'गोदान' की संवाद योजना - 'त्यागपत्र' उपन्यास की संवाद योजना - 'छादसे' आत्मकथा का उद्देश्य - 'धरती धन न अपना' उपन्यास का उद्देश्य - 'गोदान' के शीर्षक की सार्थकता - 'त्यागपत्र' उपन्यास का उद्देश्य - 'छादसे' के शीर्षक की सार्थकता - 'धरती धन न अपना' उपन्यास का शीर्षक - 'गोदान' उपन्यास का उद्देश्य - 'त्यागपत्र' के शीर्षक की सार्थकता - 'छादसे' आत्मकथा में नैतिक पतन - 'धरती धन न अपना' उपन्यास की संवाद योजना - 'गोदान' का परिवेश - 'त्यागपत्र' उपन्यास का अन्त - 'छादसे' आत्मकथा से रमणिकाजी की समाज सेवा - 'धरती धन न अपना' उपन्यास की भाषा शैली		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल बाह्य परीक्षार्थी के लिए)	०%४७	०×	१७	३०

नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र का समय ×%१७ घण्टे का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा . ३ नियमित परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा . ३ नियमित एवं बाह्य परीक्षार्थी के लिए पाठ्यक्रम समान रहेगा .	पाठ्य पुस्तक : गोदान संपादक : प्रेमचंद प्राप्ति स्थान : राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली	पाठ्य पुस्तक : त्यागपत्र संपादक : जैनेन्द्र कुमार प्राप्ति स्थान : पूर्वोदय प्रकाशन, नई दिल्ली	पाठ्य पुस्तक : छादसे संपादक : रमणिका गुप्ता प्राप्ति स्थान : वाणी प्रकाशन, नई दिल्ली	पाठ्य पुस्तक : धरती धन न अपना संपादक : जगदीशचन्द्र प्राप्ति स्थान : राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली
---	---	--	--	---

संदर्भ ग्रंथ :

(१) शोध के नये आयाम - डॉ% भी% के% कलासवा, शान्ति प्रकाशन, अहमदाबाद	(××) उषा प्रियंवदा के कथासाहित्य में नारी - डॉ% भारती वलवी - अमन प्रकाशन, कानपुर
(×) छिन्दी उपन्यास - पड़यान और परभ : सं% छिन्दीनाथ मदान	(×३) प्रेमचन्द के उपन्यासों में छिन्दी मुस्लिम लकता - डॉ% अशोक माधव - अमन प्रकाशन, कानपुर
(३) उपन्यास शिल्प और प्रवृत्तियाँ - सुरेश सिन्हा, प्र% भारतीय ग्रंथ निकेतन, दिल्ली	(×४) उषा प्रियंवदा के कथासाहित्य में युगबोध - डॉ% जयश्री बल्लुआटे- अमन प्रकाशन, कानपुर
(४) छिन्दी उपन्यास विवेचन - डॉ% सत्येन्द्र, प्र% भारतीय ग्रंथ निकेतन, नयी दिल्ली - ×%	(×७) जैनेन्द्र के उपन्यासों में सामाजिक समस्याएँ - डॉ% जन% टी% गामीत - अमन प्रकाशन, कानपुर
(७) छिन्दी उपन्यास : उद्भव और विकास - डॉ% सुरेश सिन्हा	(×६) मनोवैज्ञानिक उपन्यासकार जैनेन्द्र - डॉ% सुशील जी% धर्माणी - अमन प्रकाशन, कानपुर
(६) छिन्दी उपन्यास : डॉ% सुषमा धवन, प्र% राजकमल प्रकाशन, दिल्ली	(×७) उषा प्रियंवदा की उपन्यास सृष्टि - डॉ% शहनाज अकुली - अमन प्रकाशन, कानपुर
(७) छिन्दी उपन्यास के सौ वर्ष - सं% रामदरश मिश्र, प्र% गिरनार प्रकाशन, महेसाना (७% गुजरात)	(×८) प्रेमचंद विचारधारा : परम्परा एवं परिदृश्य - सं% प्रो% ल% डी% शेरकिर - अमन प्रकाशन, कानपुर
(८) छिन्दी उपन्यास - स्थिति और गति - डॉ% यंद्रकांत भांडिवड़ेकर	(×९) मछिला उपन्यासकारों के उपन्यासों में नारीवादी दृष्टि - डॉ% अमर लयोति - अमन प्रकाशन, कानपुर
(९) आँखिकता और छिन्दी उपन्यास : डॉ% नगीना जैन, प्र% अक्षर प्रकाशनल, दिल्ली	(३०) प्रेमचन्द के उपन्यास : पुनर्मूल्यांकन - डॉ% कनुभाई निनामा - अमन प्रकाशन, कानपुर
(१०) प्रतिनिधि छिन्दी उपन्यास भाग १-× : डॉ% यमनलाल, प्र% हरियाणा साहित्य लकादमी, यंडीगढ	(३१) जैनेन्द्र के उपन्यास : कथ्य एवं शिल्प - डॉ% यूनूस ल% गाढा - अमन प्रकाशन, कानपुर
(११) गोदान का मानववाद - डॉ% हरिश्चन्द्र मिश्र, भाषा साहित्य संस्थान, ँलढाढाढ - ३	(३×) प्रेमचन्द का कथेतर साहित्य : डॉ% आशा वर्मा - अमन प्रकाशन, कानपुर
(१×) जैनेन्द्र कुमार : चिन्तन और सृजन - मधुरिमा कोडली, पराग प्रकाशन, दिल्ली	(३३) प्रेमचंद के उपन्यासों में नारी पात्रों का चित्रण - डॉ% लयोति गायकवाड़ - अमन प्रकाशन, कानपुर
(१३) उषा प्रियंवदा के कथा-साहित्य में युगबोध - डॉ% जयश्री बरुआटे - विधा प्रकाशन, कानपुर	
(१४) उषा प्रियंवदा के उपन्यासों में सामाजिक चेतना - प्रा% पारेष नेडा - विधा प्रकाशन, कानपुर	
(१७) प्रेमचंद के उपन्यास पुनर्मूल्यांकन - डॉ% कनुभाई निनामा - विधा प्रकाशन, कानपुर	
(१६) जैनेन्द्र के उपन्यासों का मनोविश्लेषणात्मक अध्ययन - डॉ% सी% लस% अजितकुमार - विधा प्रकाशन, कानपुर	
(१७) जैनेन्द्र के उपन्यासों में सामाजिक समस्याएँ - डॉ% जन% टी% गामीत - विधा प्रकाशन, कानपुर	
(१८) उषा प्रियंवदा की उपन्यास सृष्टि - डॉ% शहनाज अकुली - विधा प्रकाशन, कानपुर	

- (१८) प्रेमचन्द का कथा साहित्य : दलित चिन्तन के परिप्रेक्ष्य में - डॉ० अरुणा घोटे- अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x0) आधुनिक बोध और उषा प्रियंवदा (आलोचना) - डॉ० संदीप रणभिरकर - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x१) जैनेन्द्र के उपन्यासों का मनोविश्लेषणात्मक अध्ययन - डॉ० सी० एस० अजित कुमार - अमन प्रकाशन, कानपुर

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
ક્લા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક	દશ્ય-શ્રવ્ય માધ્યમ લેખન - ૧	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઈ ક્રમ	1601030102010502	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૦ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૧	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

- પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય
- છાત્રગણ દશ્ય-શ્રવ્ય માધ્યમોં કા પરિચય પ્રાપ્ત કરે .
 - છાત્રગણ પ્રોદોગિકી યુગ મેં દશ્ય-શ્રવ્ય માધ્યમોં કી ઉપયોગિતા કો વિસ્તાર સે જાને .
 - પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કે અધ્યેતા જનસંચાર માધ્યમ મેં હિન્દી કી ઉપયોગિતા કા મહત્વ જાને .
 - છાત્રગણ પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કા અધ્યયન કરકે રોજગારી પ્રાપ્ત કરે .
 - છાત્રગણ રેડિયો મેં પ્રયુક્ત હિન્દી ભાષા કા જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરકે મૌખિક અભિવ્યક્તિ કી પ્રતિભા કો વિકસિત કરે .
 - છાત્રગણ હિન્દી પ્રચાર-પ્રસાર મેં દશ્ય-શ્રવ્ય માધ્યમોં કી ભૂમિકા સમજે .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઈ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ	
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઈ-૧	માધ્યમોપયોગી લેખન સ્વરૂપ ઓર પ્રમુખ પ્રકાર	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦x 4 ૧૦ ૬ ૩૦	૦૪	૦૪
		હિન્દી માધ્યમલેખન કા સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસ				
		પત્રકારિતા : ભારત મેં ઉદ્ભવ ળવં વિકાસ				
		રેડિયો : પત્રકારિતા				
	ટેલીવિજન : પત્રકારિતા					
	ઇકાઈ-x	આધુનિક ફિલ્મ પત્રકારિતા				
		વીડિયો પત્રકારિતા				
		ઇન્ટરનેટ પત્રકારિતા				
		દૂરસંચાર ળવં દૂરભાષા મેં હિન્દી અનુપ્રયોગ				
	ઇકાઈ-૩	મહ્ટી મિડિયા ઓર હિન્દી				
		રેડિયો : ભારત મેં ઉદ્ભવ ળવં વિકાસ				
		રેડિયો નાટક કી પ્રવિધિ				
		રેડિયો પ્રસારણ કે વિવિધ રૂપ				
	ઇકાઈ-૪	રેડિયો ધારાવાહિક મે પ્રયુક્ત હિન્દી				
		રંગનાટક, પાઠ્યનાટક ઓર રેડિયો નાટક કા અન્તર				
		રેડિયો સંગીત મેં પ્રયુક્ત હિન્દી				
રેડિયો આલેખ રૂપક (ડોક્યુમેન્ટ્રી ફીચર)						
	રેડિયો કી હિન્દી ભાષા					
	રેડિયો કી ભાષા-વિશેષતાળે					
	રેડિયો ઓર વિજ્ઞાપન					
	કુલ અંક ળવં કેરિટ	૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪	

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રોં કે લિળ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
------------	----------------	------------	-----	-------

स्नातक	असाईन्मेन्ट	निर्धारित पाठ्य-विषय में से किसी एक या दो विषय पर केन्द्रित हस्त लिखित असाईन्मेन्ट तैयार करना होगा .	१०	०१
	सेमिनार/स्वाध्याय	सेमिनार के विकल्प में स्वाध्याय पत्र या प्रोजेक्ट पत्र का प्रावधान है .	१०	
	आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के दिवस प्रश्न के हिसाब से अंक निर्धारित हैं .	१०	
कुल अंक एवं क्रेडिट			३०	०१

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक विभाजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×%१५	०४	१४	५६
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - रेडियो संचार के स्रोत - रेडियो रूपांक - रेडियो समाचार लेखन - रेडियो फ़ीचर - रेडियो इंटरव्यू - रेडियो रूपांतरण - रेडियो वार्ता प्रस्तुतीकरण - रेडियो उद्घोषणा लेखन		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल भाषा परीक्षार्थी के दिवस)	०%४५	०×	१५	३०

नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के दिवस प्रश्नपत्र का समय ×%१५ घण्टे का रहेगा .
 ३ भाषा परीक्षार्थी के दिवस प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा .
 ३ नियमित परीक्षार्थी के दिवस प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा .
 ३ भाषा परीक्षार्थी के दिवस प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा .
 ३ नियमित एवं भाषा परीक्षार्थी के दिवस पाठ्यक्रम समान रहेगा .

संदर्भ ग्रंथ :

- (१) रंग - परंपरा - नेमियंद्र जैन, प्र% वाणी प्रकाशन, नयी दिल्ली - १
- (२) दृश्य - अदृश्य - नेमियंद्र जैन, प्र% वाणी प्रकाशन, नयी दिल्ली
- (३) रंगकर्म और भीडिया - डॉ% जयदेव तनेजा, प्र% तक्षशिला प्रकाशन, १३/४७६१, अंसारी रोड, दरियागंज, नयी दिल्ली - १
- (४) पट कथा लेखन : फ़ियर फ़िल्म - उमेश राठौर, प्र% तक्षशिला प्रकाशन, नयी दिल्ली
- (५) रेडियो और दूरदर्शन पत्रकारिता - डॉ% हरिमोहन, प्र% तक्षशिला प्रकाशन, नयी दिल्ली
- (६) छिन्दी रंगमंच : दशा और दिशा - डॉ% जयदेव तनेजा, प्र% तक्षशिला प्रकाशन, नयी दिल्ली
- (७) रेडियो नाटक की कला - डॉ% सिद्धनाथ कुमार, प्र% तक्षशिला प्रकाशन, नयी दिल्ली
- (८) टेलिविजन लेखन - असगर वजाहत, प्रभात रंजन, प्र% तक्षशिला प्रकाशन, नयी दिल्ली
- (९) आधुनिक जनसंचार और छिन्दी - डॉ% हरिमोहन, प्र% तक्षशिला प्रकाशन, नयी दिल्ली

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક્ર	મધ્યકાલીન હિન્દી કાવ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઇ ક્રમ	1601030102020600	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૦ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૪	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : > પાઠ્યક્રમ સે સંબંધિત છાત્ર કબીર, તુલસી, બિહારી ણવં રસખાન કે જીવન-વૃત કો જાને. > પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ મેં અધ્યયનરત છાત્ર કો બિહારી લૌકિક-અલૌકિક દાર્શનિકતા કો વિસ્તાર સે જાને. > છાત્રગણ હિન્દુ-મુસ્લિમ બેક્ય કી પીઠિકા પર રસખાન કા મહત્વ જાને.

> છાત્રગણ વર્તમાન જાતિ, ધર્મ, સમ્પ્રદાય કી સમસ્યાઓ કે બીચ તુલસી કા મહત્વ પ્રસ્થાપિત કરે. > છાત્રગણ મધ્યકાલીન, ભકિત, સમાજ, સંસ્કૃતિ ણવં રાજનીતિ કા વર્તમાન પરિપેક્ષ મેં મૂલ્યાંકન કરે. > છાત્રગણ કબીર કી સામ્પ્રત-મહત્તા કો વિસ્તાર સે જાને.

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઇ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ			
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી		
અનુસ્નાતક	ઇકાઇ-૧	'કબીરબાની'	- કબીર કા જીવન-વૃત	- ભાવપક્ષ ણવં કલાપક્ષ કી દૃષ્ટિ સે 'કબીરબાણી' કા મૂલ્યાંકન	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૩૦	૦૪	૦૪
			- કબીર-કાવ્ય મેં વ્યક્ત દાર્શનિકતા	- કબીર કે માનવતાવાદી વિચાર				
			- કબીર કી ભકિત-ભાવના	- કબીર સમાજ-સુધારક કે રૂપ મેં				
			- કબીર કી યોગ-સાધના	- કબીર કાવ્ય કી પ્રમુખ વિશેષતાળે				
	ઇકાઇ-૨	'રામચરિતમાનસ' (અયોધ્યાકાંડ)	- તુલસીદાસ કા વ્યક્તિત્વ ણવં કૃતિત્વ	- ઓયોધ્યાકાંડ કા વસ્તુ-પક્ષ				
			- ભાવપક્ષ ણવં કલાપક્ષ કી દૃષ્ટિ સે 'અયોધ્યાકાંડ' કા મૂલ્યાંકન	- 'અયોધ્યાકાંડ' મેં વ્યક્ત રામ કા ચરિત્ર				
			- તુલસી લોક-નાયક કે રૂપ મેં	- તુલસી કી સમન્વયવાદી-ભાવના				
			- રામચરિતમાનસ કે પ્રેરણા-સ્રોત	- અયોધ્યાકાંડ મેં વર્ણિત ચિત્રકુટ-સભા				
	ઇકાઇ-૩	'બિહારી નવનીત'	- 'રામચરિતમાનસ' કા મહાકાવ્ય કે રૂપ મેં મૂલ્યાંકન	- અયોધ્યાકાંડ મેં વ્યક્ત રામ-ભરત મિલન				
			- બિહારી કા વ્યક્તિત્વ ણવં કૃતિત્વ	- ભાવપક્ષ ણવં કલાપક્ષ કી દૃષ્ટિ સે 'બિહારી નવનીત' કા મૂલ્યાંકન				
			- બિહારી કી ભકિત-ભાવના	- બિહારી કે કાવ્ય મેં વ્યક્ત શૃંગારિકતા				
			- બિહારી કે નીતિ-વિષયક દોહોં કા મૂલ્યાંકન	- બિહારી કાવ્ય મેં વ્યક્ત પ્રેમ ણવં શૃંગાર				
ઇકાઇ-૪	રસખાન કા કાવ્ય	- બિહારી કી બહુજ્ઞતા	- સતસઇ પરમ્પરા મેં બિહારી સતસઇ કા સ્થાન					
		- રસખાન વ્યક્તિત્વ ણવં કૃતિત્વ	- ભાવપક્ષ ણવં કલાપક્ષ કી દૃષ્ટિ સે રસખાન કે કાવ્ય કા મૂલ્યાંકન					
		- રસખાન કે કાવ્ય મેં વ્યક્ત પ્રકૃતિ-ચિત્રણ	- રસખાન કી પ્રેમાનુભૂતિ					
		- રસખાન કા 'રસ કી ખાન' કે રૂપ મેં મૂલ્યાંકન	- રસખાન કી ભકિતભાવના					
			- રસખાન કાવ્ય મેં વ્યક્ત શૃંગારિકતા	- રસખાન કાવ્ય કી વિશેષતાળે				
કુલ અંક ણવં કેરિટ					૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રોં કે લિખ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
સ્નાતક	અસાઇન્મેન્ટ	નિર્ધારિત પાઠ્ય-વિષય મેં સે કિસી બક યા દો વિષય પર કેન્દ્રિત હસ્ત લિખિત અસાઇન્મેન્ટ તૈયાર કરના હોગા .	૧૦	૦૧
	સેમિનાર/સ્વાધ્યાય	સેમિનાર કે વિકલ્પ મેં સ્વાધ્યાય પત્ર યા પ્રોજેક્ટ પત્ર કા પ્રાવધાન હેં.	૧૦	

आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के लिये दस प्रश्न के दस अंक निर्धारित हैं .	१०	
	कुल अंक एवं क्रेडिट	३०	०१

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक विभाजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×१५	०४	१४	५६
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - कबीर की उलटबासियाँ - रामचरित मानस की मौखिकता - बिहारी का नभ-शिष्य वर्णन - रसभान की राधा - कबीर के माया संबंधी विचार - तुलसी की ललित भावना - बिहारी की भाषा - रसभान के कृष्ण - कबीर की भाषा - तुलसी की दार्शनिकता - बिहारी सतसई में व्यक्त प्रकृति चित्रण - रसभान की गोपियाँ - कबीर का रहस्यवाद - तुलसी की राम-राज्य की कल्पना - बिहारी की दार्शनिकता - रसभान की भाषा - कबीर के राम - रसभान का सौंदर्य-चित्रण		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल भाष्य परीक्षार्थी के लिये)	०%४५	०×	१५	३०
नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र का समय ×१५ घण्टे का रहेगा . ३ भाष्य परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र का समय ३०० घण्टे का रहेगा . ३ नियमित परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा . ३ भाष्य परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा . ३ नियमित एवं भाष्य परीक्षार्थी के लिये पाठ्यक्रम समान रहेगा .		पाठ्य पुस्तक : कबीर वाणी संपादक : डॉ० पारसनाथ तिवारी प्राप्ति स्थान : राका प्रकाशन, ईलाहाबाद	पाठ्य पुस्तक : रामचरित मानस अयोध्याकांड संपादक : गोस्वामी तुलसीदास प्रकाशक : जगतभारती प्रकाशन, सी-३-७७, दूरवाणी नगर, १५३/१५ नैनी, ईलाहाबाद	पाठ्य पुस्तक : बिहारी नवनीत संपादक : रवीन्द्रकुमार जैन प्राप्ति स्थान : नेशनल पब्लिशिंग हाउस, ×३, दरियागंज, नई दिल्ली-११००×	पाठ्य पुस्तक : रसभान - ग्रंथावली संपादक : देशराजसिंह भाटी प्राप्ति स्थान : सीताराम पुस्तकालय, विसराम बाजार, मथुरा, भो० ०८८३७५७००७

संदर्भ ग्रंथ :

<p>(१) कबीर मीमांसा - रामनाथ तिवारी, प्र० लोकभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
 (×) कबीर : व्यक्तित्व, कृतित्व और सिद्धांत - डॉ० सरनामसिंह शर्मा, प्र० छिन्दी प्रकाशन संस्थान, वाराणसी
 (३) कबीर - हजारीप्रसाद द्विवेदी - राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली
 (४) गोस्वामी तुलसीदास : व्यक्तित्व, दर्शन-साहित्य- डॉ० रामदत्त भारद्वाज, प्र० छिन्दीप्रचारक संस्थान, वाराणसी
 (५) तुलसी काव्य मीमांसा : डॉ० उदयमानु सिंह, प्र० राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली
 (६) तुलसी काव्य : नये पुराने संदर्भ : रामभाबू शर्मा, प्र० वाणी प्रकाशन, दिल्ली
 (७) बिहारी सतसई - देवेन्द्रनाथ शर्मा, प्र० वाणी प्रकाशन, दिल्ली
 (८) बिहारी का नया मूल्यांकन : बच्चनसिंह, प्र० छिन्दी प्रचारक पुस्तकालय, वाराणसी
 (९) मुक्तक काव्य परंपरा और बिहारी - राम सागर तिवारी - प्र० अशोक प्रकाशन, दिल्ली .
 (१०) रसभान और उनका काव्य - डॉ० दशरथ राज, रंजन प्रकाशन, आगरा - ३
 (११) कबीर और महात्मा हुले की कविता - डॉ० भी० डी० मुंडे - विकास प्रकाशन, कानपुर
 (१२) कबीर और महात्मा हुले - डॉ० भी० डी० मुंडे - विकास प्रकाशन, कानपुर
 (१३) कबीर ढाँठ आभर प्रेम का - डॉ० भी० डी० मुंडे - विकास प्रकाशन, कानपुर
 (१४) एक कबीर और - डॉ० सुजाता वर्मा - विकास प्रकाशन, कानपुर
 (१५) कबीर और तुकराम का सामाजिक दर्शन - डॉ० त्रिवेणी सोनोने - विकास प्रकाशन, कानपुर
 (१६) संत कबीर और संत तुकड़ोजी के छिन्दी - डॉ० संगीता जगताप - विकास प्रकाशन, कानपुर
 (१७) कबीर और तुकराम का सामाजिक विचार - डॉ० रघुनाथ गणपति देसाई - विकास प्रकाशन, कानपुर
 (१८) कबीर विमर्श - डॉ० ईशरत पान - विकास प्रकाशन, कानपुर
 (१९) कबीर ग्रंथावली - श्यामसुन्दर दास - विकास प्रकाशन, कानपुर
 (×०) कबीर और अभा के काव्य में समाज-विमर्श - डॉ० शैलेश के० महेता - के०एस० पब्लिकेशन, लोपाल
 (×१) कबीर और तुकराम के सामाजिक विचार - डॉ० रघुनाथ गणपति देसाई - विकास प्रकाशन, कानपुर
 (×२) कबीर निरावा और मुक्तिबोध - डॉ० ललिता अरोड़ा - विकास प्रकाशन, कानपुर
 (×३) रामचरितमानस में हास्य व्यंग्य - डॉ० आरती आर० राठी - विकास प्रकाशन, कानपुर</p> | <p>(३×) रामचरितमानस और रामचंद्रिका : शिल्प विधान का तु० अ%- डॉ० गीता सिंह - अमय प्रकाशन, कानपुर
 (३३) रामचरितमानस में यरित्र-सृष्टि - डॉ० योगेश दुबे - अमय प्रकाशन, कानपुर
 (३४) बिहारी का सामाजिक शब्दकोश - डॉ० शकुन्तला पांचाल - अमय प्रकाशन, कानपुर
 (३५) बिहारी सतसई और रत्नाकर वर्गीकृत 'भरतेश वैभव तु० अ%- डॉ० एस०एस० मिट्टलकोड़ - अमय प्रकाशन, कानपुर
 (३६) कबीर : एक नई दृष्टि - डॉ० रघुवंश - लोकभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
 (३७) कबीर ग्रंथावली - रामकिशोर शर्मा (सं०) - लोकभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
 (३८) कबीर, सूर, तुलसी - डॉ० योगेन्द्रप्रताप सिंह - लोकभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
 (३९) तुलसी - डॉ० राममूर्ति त्रिपाठी - लोकभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
 (४०) रामचरितमानस : अयोध्या काण्ड - डॉ० योगेन्द्रप्रताप सिंह - लोकभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
 (४१) बिहारी रत्नाकर - जगन्नाथदास रत्नाकर - लोकभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
 (४२) बिहारी का नया मूल्यांकन - डॉ० बच्चन सिंह - लोकभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
 (४३) कबीरदास और शिशुनाम शरीर का तु० अ%- डॉ० शाकिरा पानम - विधा प्रकाशन, कानपुर
 (४४) कबीर और तुकराम के काव्य में प्रगतिशील चेतना - डॉ० सुनील कुलकर्णी - विधा प्रकाशन, कानपुर
 (४५) संत कबीर और तुकराम के काव्य में प्रासंगिकता - डॉ० ज्ञानेश्वर गाड - विधा प्रकाशन, कानपुर
 (४६) कबीर का शिक्षा दर्शन - जेधारानी सिंह कबीर विमर्श - डॉ० ईशरत पान - विधा प्रकाशन, कानपुर
 (४७) कबीर विमर्श - डॉ० ईशरत पान - विधा प्रकाशन, कानपुर
 (४८) गोस्वामी तुलसीदास व्यक्त और काव्य - डॉ० रमेशचन्द्र शर्मा - विधा प्रकाशन, कानपुर
 (४९) तुलसी काव्य में श्रृंगार - डॉ० स्तेल्लाम्मा - विधा प्रकाशन, कानपुर
 (५०) कबीर आभर प्रेम का - डॉ० भी० डी० मुंडे - विधा प्रकाशन, कानपुर
 (५१) कबीर और जायसी - डॉ० पुरुषोत्तम बाजपेयी - विधा प्रकाशन, कानपुर</p> | <p>(५३) प्रेमचन्द का कथासाहित्य : दलित चिन्तन के परिप्रेक्ष्य में - डॉ० अर्चना घोटे - विधा प्रकाशन, कानपुर
 (५४) मध्यकालीन संत साहित्य और मानव मूल्य - डॉ० सुनीता धानुका अग्रवाल - विधा प्रकाशन, कानपुर
 (५५) बिहारी रत्नाकर - श्री जगन्नाथ रत्नाकर - विधा प्रकाशन, कानपुर
 (५६) मध्यकाल के अनभोल रत्न - डॉ० त्रयोति व्यास - विधा प्रकाशन, कानपुर
 (५७) मध्यकालीन साहित्य विमर्श - सं० सुधा सिंह - विधा प्रकाशन, कानपुर
 (५८) रामचरितमानस में लोकतत्व- रश्मि श्रीवास्तव - अमन प्रकाशन, कानपुर
 (५९) कबीर : ढाँठ आभर प्रेम का - डॉ० भी० डी० मुंडे - अमन प्रकाशन, कानपुर
 (६०) एक कबीर और - डॉ० सुजाता वर्मा - अमन प्रकाशन, कानपुर
 (६१) कबीर विमर्श - डॉ० ईशरत पान - अमन प्रकाशन, कानपुर
 (६२) गोस्वामी तुलसीदास व्यक्त और काव्य - डॉ० रमेशचन्द्र शर्मा, डॉ० रूचि बाजपेयी</p> |
|--|--|--|

- (x४) रामचरितमानस और राजयन्त्रिका शिल्प विधान का तु%अ%- डॉ% गीता सिंह - विकास प्रकाशन, कानपुर
 (x७) रामचरितमानस के चरित्र-सृष्टि - योगेश दृबे- विकास प्रकाशन, कानपुर
 (x६) रामचरितमानस का शैली वैज्ञानिक अध्ययन - डॉ% आशुतोष मि - विकास प्रकाशन, कानपुर
 (x७) रामचरितमानस युग सन्दर्भ में (भाग-१)- डॉ% रामधारी धुवे- विकास प्रकाशन, कानपुर
 (x८) बिहारी सतसर्ष और रत्नाकर वर्गीकृत भरतेश वैभव तु%अ%- डॉ% णस%णस% मिट्टलकोड़ - विकास प्रकाशन, कानपुर
 (x८) तुलसी एवं महात्मा कबीर के साहित्यों की प्रासंगिकता - अमय प्रकाशन, कानपुर
 (उ०) कबीर साहित्य में नीति तत्व-श्रीमति उर्मिला मिश्रा (प्रेस में) - अमय प्रकाशन, कानपुर
 (उ१) रामचरितमानस के चार संभाषण - प्रा% सो% माधुरी शिवाजीराव पाटील - अमय प्रकाशन, कानपुर

- (७x) कबीर निराला और मुक्तिबोध - डॉ% ललिता अरोड़ा - विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (७उ) कबीर का शिक्षा दर्शन - उषा रानी सिंह - विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (७४) रामचरितमानस में मानवतंत्र प्राण-सृष्टि के चित्रण का उद्देश्य-डॉ% रामानंद तोरणी बाल - विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (७५) रामचरितमानस और कौशिक रामायण का तु%अ%- डॉ% मुकुन्द प्रभु - विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (७६) रामचरितमानस में हास्य-व्यंग्य - डॉ% आरती आर% राठीर - विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (७७) रामचरितमानस मानस का बोली भूगोल - डॉ% हेमलता नागपाल - विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (७८) रामचरितमानस में सामाजिक जीवन - डॉ% स्टेवाम्मा - विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (७८) रामचरितमानस और रामयन्त्रिका : शिल्प विधान का तुलनात्मक अध्ययन - डॉ% गीता सिंह - विद्या प्रकाशन, कानपुर

- (६०) रामचरितमानस की सांस्कृति भीमांसा - डॉ% सोमनाथ शुक्ला - विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (६१) बिहारी सतसर्ष का तुलनात्मक अध्ययन - डॉ% उर्मिला पाटील - विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (६x) बिहारी का सामाजिक शब्दकोष - डॉ% सौ% शकुन्तला - विद्या प्रकाशन, कानपुर

- अमन प्रकाशन, कानपुर
 (७उ) कबीर और आधुनिक हिन्दी काव्य - डॉ% ललिता राठीर - अमन प्रकाशन, कानपुर
 (७४) कबीर ग्रन्थावली - सं% श्याम सुन्दर दास - अमन प्रकाशन, कानपुर
 (७५) कबीरदास सृष्टि और दृष्टि - डॉ% परदेशी, डॉ% देवर - अमन प्रकाशन, कानपुर
 (७६) अयोध्याकांड सटीक - डॉ% सतीश कुमार - अशोक प्रकाशन, नई सडक, दिल्ली
 (७७) कबीर-वाणी - डॉ% भगवत्स्वरूप मिश्र - विनोद पुस्तक मन्दिर, आगरा

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઈઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક્રમ	હિન્દી સાહિત્ય કા ઇતિહાસ (આધુનિક કાલ)	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઈ ક્રમ	1601030102020700	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૫ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૪	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

- પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય :
- હિન્દી સાહિત્ય કે આધુનિક કાલ કો પઢકર છાત્રગણ પ્રસ્તુત કાલ કે નિર્માણ કી પરિસ્થિતિયો કો જાને .
 - પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કો પઢકર પાઠકગણ પુનર્જાગરણ, નવજાગરણ, પુનરુત્થાન કી ચેતના સે અવગત હોંગે .
 - છાત્રગણ પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કો પઢકર દેશપ્રેમ કી બલવતી ભાવના સે પરિચિત હોંગે .
 - છાત્રગણ પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ અધ્યયન કે માધ્યમ સે ઇતિહાસ મેં વ્યક્ત વિભિન્ન દર્શનો કો વિસ્તાર જાને .
 - હિન્દી સાહિત્ય કે આધુનિક યુગ કો પઢકર પાઠક મનુષ્ય કી અધુનાતન માનસિકતા કો જાને .
 - છાત્રગણ પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કો પઢકર નયે સાહિત્યિક સ્વરૂપો સે પરિચિત હોંગે .
 - છાત્રગણ આધુનિક હિન્દી સાહિત્ય કે ઇતિહાસ કો પઢકર નયે સાહિત્યિક સ્વરૂપો મેં આયે વૈચારિક આન્દોલનો કો જાને .
 - છાત્રગણ પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કે અધ્યયન સે ગદ્યસાહિત્ય રૂપો કા ઉદ્ભવ જવં વિકાસ સમજે .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઈ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ	
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઈ-૧	- આધુનિક કાલ કી પરિસ્થિતિયો	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાઈંગે . પ્રશ્ન ૪ અંક ૦૫ ૪ ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાઈંગે . પ્રશ્ન ૪ અંક ૦૫ ૪ ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન ૪ અંક ૦૪ ૪ ૧૫ ૬ ૩૦	૦૪	૦૪
		- આધુનિક કાલ કા નામકરણ				
		- આધુનિક કાલ 'ગદ્ય કાલ' કે રૂપ મેં				
		- ભારતેન્દુ યુગ કી પ્રમુખ કાવ્ય-પ્રવૃત્તિયો				
	ઇકાઈ-૨	- ભારતેન્દુ યુગ કી પ્રમુખ કાવ્ય-પ્રવૃત્તિયો				
		- દ્વિવેદી યુગ કી પ્રમુખ કાવ્ય-પ્રવૃત્તિયો				
		- છાયાવાદ યુગ : પ્રમુખ સાહિત્યકાર જવં ઉનકી રચનાઈ				
		- છાયાવાદ કી પ્રમુખ કાવ્ય પ્રવૃત્તિયો				
	ઇકાઈ-૩	- હિન્દી કી રાષ્ટ્રીય કાવ્યધારા : પ્રમુખ કવિ ઓર ઉનકી રચનાઈ				
		- હિન્દી કી રાષ્ટ્રીય કાવ્યધારા કી સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિયો				
		- હિન્દી કી હાલાવાદી કાવ્યધારા - પ્રમુખ કવિ ઓર ઉનકી રચનાઈ				
		- હિન્દી કી હાલાવાદી કાવ્યધારા કી પ્રમુખ સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિયો				
	ઇકાઈ-૪	- પ્રગતિવાદી કાવ્યધારા કી પ્રમુખ સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિયો				
		- પ્રયોગવાદી કાવ્યધારા : પ્રમુખ કવિ જવં ઉનકી રચનાઈ				
		- પ્રયોગવાદી કાવ્યધારા કી પ્રમુખ સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિયો				
		- નઈ કવિતા કે પ્રમુખ કવિ, ઉનકી રચનાઈ જવં સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિયો				
ઇકાઈ-૫	- હિન્દી નાટક : ઉદ્ભવ જવં વિકાસ					
	- હિન્દી ઉપન્યાસ : ઉદ્ભવ જવં વિકાસ					
	- હિન્દી કહાની : ઉદ્ભવ જવં વિકાસ					
	- હિન્દી નિબંધ : ઉદ્ભવ જવં વિકાસ					
ઇકાઈ-૬	- હિન્દી આલોચના : ઉદ્ભવ જવં વિકાસ					
	- હિન્દી સંસ્મરણ : ઉદ્ભવ જવં વિકાસ					
	- હિન્દી રેખાચિત્ર : ઉદ્ભવ જવં વિકાસ					
	- હિન્દી જીવની : ઉદ્ભવ જવં વિકાસ					
ઇકાઈ-૭	- હિન્દી આત્મકથા : ઉદ્ભવ જવં વિકાસ					
	- હિન્દી રીપોર્ટાજ : ઉદ્ભવ જવં વિકાસ					
	- હિન્દી કા યાત્રા સાહિત્ય : ઉદ્ભવ જવં વિકાસ					
	- હિન્દી કી પત્ર-પત્રિકાઈ : ઉદ્ભવ જવં વિકાસ					
કુલ અંક જવં કેરિટ			૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રો કે લિજ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
સ્નાતક	અસાઈન્મેન્ટ	નિર્ધારિત પાઠ્ય-વિષય મેં સે કિસી જક યા દો વિષય પર કેન્દ્રિત હસ્ત લિખિત અસાઈન્મેન્ટ તૈયાર કરના હોગા .	૧૦	૦૧

सेमिनार/स्वाध्याय	सेमिनार के विकल्प में स्वाध्याय पत्र या प्रोजेक्ट पत्र का प्रावधान है .	१०	
आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के दिण दस प्रश्न के दस अंक निर्धारित हैं .	१०	
		३०	०१

कुल अंक एवं क्रेडिट

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक विभाजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न		०४	१४	५६
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - साठोत्तरी हिन्दी कविता - अड़ी बोली गद्य निर्माता - रहस्यवाद - हिन्दी का णकांडी साहित्य - हिन्दी का व्यंग्य साहित्य	×%१५	०×	०७	१४
	- हिन्दी गीति काव्य - द्विवेदी युगीन प्रबन्ध काव्य - रहस्यवाद की प्रमुख काव्य प्रवृत्तियाँ - हिन्दी का साक्षात्कार साहित्य - हिन्दी का डायरी साहित्य				
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल बाह्य परीक्षार्थी के दिण)	०%४५	०×	१५	३०
<p>नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के दिण प्रश्नपत्र का समय ×%१५ घण्टे का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के दिण प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा . ३ नियमित परीक्षार्थी के दिण प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के दिण प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा . ३ नियमित एवं बाह्य परीक्षार्थी के दिण पाठ्यक्रम समान रहेगा .</p>		<p>पाठ्य पुस्तक : हिन्दी साहित्य का इतिहास संपादक : डॉ% बी% के% कवासवा प्राप्ति स्थान : वासुकि कृपा ओरिजेंट, राजकोट</p>		<p>पाठ्य पुस्तक : साहित्य स्वरूप : उद्भव एवं विकास लेखक : डॉ% बी% के% कवासवा प्राप्ति स्थान : वैरेडाठंज पब्लिशर्स, जयपुर</p>	

संदर्भ ग्रंथ :

(१) हिन्दी साहित्य का इतिहास - सं% डॉ% नगेन्द्र	(×८) छायावाद की अड़ी बोली और प्रसाद - डॉ% कृपाशंकर पाण्डेय - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(×) हिन्दी साहित्य : युग और प्रवृत्तियाँ - शिवकुमार शर्मा	(×९) छायावादी काव्य में राष्ट्रीयता - डॉ% अशफ़ाक़ सिकलगर - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(३) आधुनिक हिन्दी साहित्य का इतिहास - डॉ% बख्यनसिंह, प्र% लोकभारती प्रकाशन, धलडाबाद	(३०) उत्तरशती का हिन्दी साहित्य तिलक - राज गोस्वामी का गद्य साहित्य - डॉ% संस्कृति राजडंस - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(४) द्वितीय महा समरोत्तर साहित्य का इतिहास - डॉ% लक्ष्मीसागर वाष्णीय, प्र% राजपाल णड सन्स, दिल्ली	२
(५) हिन्दी साहित्य का दूसरा इतिहास - डॉ% बख्यनसिंह, प्रा% राधाकृष्ण प्रकाशन, नई दिल्ली - ५	(३१) अहिंदा भाषियों का हिन्दी साहित्य में योगदान - डॉ% मधु णराटे - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(६) हिन्दी साहित्य का इतिहास - डॉ% विजयेन्द्र स्नातक, प्र% भारतीय ग्रंथ निकेतन, नयी दिल्ली - १	(३×) हिन्दी के राष्ट्रीय काव्यधारा के अल्पज्ञात कवि - डॉ% सुधांशु डिशोर मिश्र - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(७) आधुनिकता से उत्तर आधुनिकता - मोहम्मदरफ़ी हंयिनाल - विद्या प्रकाशन, कानपुर	(३३) दक्षिण भारत में हिन्दी - सं% डॉ% रमेश शर्मा - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(८) आधुनिक हिन्दी काव्य नाटक - डॉ% जे% अविदा देवी - विद्या प्रकाशन, कानपुर	(३४) अड़ी बोली रामकाव्यों में चित्रित समाज, संस्कृति - डॉ% मनोहर सराफ़ - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(९) आधुनिक हिन्दी साहित्य की प्रवृत्तियाँ - डॉ% ढरत पटेल - विद्या प्रकाशन, कानपुर	(३५) मध्ययुगीन ढडितकाव्य के वैचारिक सरोकार - डॉ% शिवप्रसाद शुक्ल
(१०) हिन्दी के आधुनिक प्रतिनिधि कवि - प्रा% राठौड़ बाळू - विद्या प्रकाशन, कानपुर	(३६) साहित्य और परिवेश - वेदप्रकाश 'अभिताळ'
(११) हिन्दी के आधुनिक प्रतिनिधि कवि - डॉ% पंडित ढन्ने - विद्या प्रकाशन, कानपुर	(३७) छायावाद की सही परण पडयान - डॉ% सूर्यप्रसाद दीक्षित - अमन प्रकाशन, कानपुर
(१×) आधुनिक हिन्दी साहित्य का इतिहास - डॉ% सूर्यनारायण रणसुळे - विद्या प्रकाशन, कानपुर	(३८) आधुनिक हिन्दी साहित्य की प्रवृत्तियाँ - डॉ% ढरत पटेल- अमन प्रकाशन, कानपुर
(१३) हिन्दी साहित्य का इतिहास - डॉ% रामसज्जन पाण्डेय - विद्या प्रकाशन, कानपुर	(४०) छायावादीत्तर हिन्दी कविता - डॉ% प्रतिभा गुर्जर - अमन प्रकाशन, कानपुर
(१४) हिन्दी साहित्य का इतिहास - डॉ% ईश्वरदत्त शील - विद्या प्रकाशन, कानपुर	(४१) हिन्दी साहित्य का इतिहास - डॉ% माधव सोनटकडे- अमन प्रकाशन, कानपुर
(१५) हिन्दी साहित्य का समग्र इतिहास - डॉ% रमेशचन्द्र शर्मा - विद्या प्रकाशन, कानपुर	(४×) छायावादी काव्य में राष्ट्रीयता - डॉ% अशफ़ाक़ सिकलगर - अमन प्रकाशन, कानपुर
(१६) हिन्दी नवजागरण और सीमन्तनी उपदेश - राठौड़ पुंडलीक - विद्या प्रकाशन, कानपुर	(४३) हिन्दी साहित्य का इतिहास - डॉ% ईश्वरदत्त शील - अमन प्रकाशन, कानपुर
(१७) छायावादी कविता में राष्ट्रीय सांस्कृतिक चेतना - डॉ% उषाकुमारी के% पी% - विद्या प्रकाशन, कानपुर	

(१८)

उत्तर छायावादी काव्यधारा के परिप्रेक्ष्य में डॉ० शिवमंगलसिंह 'सुमन'- डॉ० शोभना तिवारी - विद्या प्रकाशन, कान

पुर

(१९) हिन्दी साहित्य का इतिहास - डॉ० माधव सोनटक्के - विद्या प्रकाशन, कानपुर

(२०) हिन्दी साहित्य का आधुनिक काल - डॉ० ईश्वर दत्तशील - विद्या प्रकाशन, कानपुर

(२१) स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी साहित्य एवं साहित्यकार - डॉ० नामदेव उतकर - विद्या प्रकाशन, कानपुर

(२२) हिन्दी साहित्य का इतिहास - आचार्य रामचन्द्र शुक्ल - विद्या प्रकाशन, कानपुर

(२३) हिन्दी साहित्य की युगीन प्रवृत्तियाँ - डॉ० नामदेव उतकर - विद्या प्रकाशन, कानपुर

(२४) उत्तरशती का हिन्दी साहित्य - डॉ० सुरेशकुमार जैन - विद्या प्रकाशन, कानपुर

(२५) हिन्दी साहित्य में युगीन बोध - सं० डॉ० शैलजा भारद्वाज - विद्या प्रकाशन, कानपुर

(२६) स्वाधीनता आन्दोलन और निराला - डॉ० अनिलकुमार राय - विद्या प्रकाशन, कानपुर

(२७) आधुनिक हिन्दी साहित्य विविध परिदृश्य - डॉ० पंडित भन्ने- विद्या प्रकाशन, कानपुर

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
ક્લા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક્રમ	હિન્દી ભાષા (વ્યાવહારિક)	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઈ ક્રમ	1601030102020800	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૦ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૪	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : > પાઠ્યક્રમ સંબંધિત છાત્ર પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કે અધ્યયન સે પ્રાચીન, મધ્યકાલીન જવં આધુનિક આર્ય-ભાષાઓં કા પરિચય પ્રાપ્ત કરે . > છાત્રગણ હિન્દી શબ્દ-રચના કો વિસ્તાર સે જાને .
 > છાત્રગણ હિન્દી ભાષા કે વિકાસ ક્રમ કો જાને > છાત્રગણ હિન્દી કે વિવિધ રૂપોં કો સમજકર ભારતીય ભાષા કે નિર્માણ મેં ભારતીય સાહિત્યકારોં કા યોગદાન સમજે .
 > છાત્રગણ હિન્દી ઓર ઉસકી બોલિયોં કે બારે મેં વિસ્તાર સે સમજે . > છાત્રગણ હિપિ કા ઇતિહાસ જાનકર હિપિ કે આવશ્યક સુધારોં પર અપના મત વ્યક્ત કરે .
 > છાત્રગણ હિન્દી વાક્ય-રચના સે વાક્ય-સૂજન કોશલ્ય કો ઓર ભી પ્રશિક્ષિત કરે .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઈ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ	
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઈ-૧	- પ્રાચીન ભારતીય આર્યભાષાઓં : વૈદિક તથા લૌકિક સંસ્કૃત ઓર ઉનકી વિશેષતાઓં	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૩૦	૦૪	૦૪
		- આધુનિક ભારતીય આર્યભાષાઓં ઓર ઉનકા વર્ગીકરણ				
		- હિન્દી કા પ્રારમ્ભિક સ્વરૂપ				
	ઇકાઈ-૪	- હિન્દી ઓર ઉસકી ઉપભાષાઓં				
		- ભાષા ઓર બોલી કા અંતઃસંબંધ				
	ઇકાઈ-૩	- હિન્દી શબ્દ-રચના : ઉપસર્ગ, પ્રત્યય, સમાસ				
		- કારક વ્યવસ્થા : સંજ્ઞા, સર્વનામ, વિશેષણ, ક્રિયા વિશેષણ				
		- હિન્દી શબ્દ પરમ્પરા : તત્સમ, તદ્ભવ, દેશી, વિદેશી				
	ઇકાઈ-૪	- હિન્દી કે વિવિધ રૂપ : રાષ્ટ્રભાષા, રાજભાષા, સમ્પર્ક ભાષા, માધ્યમ ભાષા, સંચાર ભાષા				
		- પ્રાચીન નાગરી યા નાગર-હિપિ				
		- દેવનાગરી હિપિ કે દોષ - અવૈજ્ઞાનિકતા જવં વૈજ્ઞાનિકતા				
	કુલ અંક જવં કેરિટ					

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રોં કે હિજ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
સ્નાતક	અસાઇન્મેન્ટ	નિર્ધારિત પાઠ્ય-વિષય મેં સે કિસી જક યા દો વિષય પર કેન્દ્રિત હસ્ત લિખિત અસાઇન્મેન્ટ તૈયાર કરના હોગા .	૧૦	૦૧
	સેમિનાર/સ્વાધ્યાય	સેમિનાર કે વિકલ્પ મેં સ્વાધ્યાય પત્ર યા પ્રોજેક્ટ પત્ર કા પ્રાવધાન હૈ .	૧૦	
	આંતરિક કસૌટી	આંતરિક કસૌટી કે હિજ દસ પ્રશ્ન કે દસ અંક નિર્ધારિત હૈ .	૧૦	
	કુલ અંક જવં કેરિટ			૩૦

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक विभाजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×१०	०४	१४	०५
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - अवलोक - अत्यय - हिन्दी का भविष्य - कारक - हिन्दी में स्वराधात - विधि सुधार समीक्षा		०४	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल भाषा परीक्षार्थी के लिये)	०४०	०४	१०	३०

नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र का समय ×१० घण्टे का रहेगा .
 ३ भाषा परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र का समय ३०० घण्टे का रहेगा .
 ३ नियमित परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा .
 ३ भाषा परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा .
 ३ नियमित एवं भाषा परीक्षार्थी के लिये पाठ्यक्रम समान रहेगा .

संदर्भ ग्रंथ :

- (१) हिन्दी भाषा : संरचना के विविध - आयाम, डॉ% श्रीवास्तव
- (२) हिन्दी भाषा का समाजशास्त्र - डॉ% रवीन्द्रनाथ श्रीवास्तव
- (३) मानक हिन्दी : स्वरूप और संरचना - डॉ% रामप्रकाश, प्र% राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली - ७१
- (४) हिन्दी भाषा का इतिहास - डॉ% भोलानाथ तिवारी, प्र% वाणी प्रकाशन, नयी दिल्ली - ×
- (५) हिन्दी विकास और संभावनाएँ - डॉ% केलाशचंद्र भाटिया, प्र% भारतीय ग्रंथ निकेतन, नयी दिल्ली - ×
- (६) हिन्दी भाषा का विकासत्मक अध्ययन - डॉ% द्वारिकाप्रसाद सक्सेना, प्र% विनोद पुस्तक मंदिर, आग्रा
- (७) हिन्दी और उसकी उपभाषाएँ - डॉ% विमलेश कांति शर्मा, प्र% भारतीय ग्रंथ निकेतन, नयी दिल्ली - ×
- (८) हिन्दी भाषा एवं व्याकरण - डॉ% मायाप्रकाश पाण्डेय - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (९) मानक हिन्दी का पारम्परिक व्याकरण - शुक्देव शास्त्री - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१०) हिन्दी का भाषाविज्ञान - डॉ% रामनिवास गुप्त - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (११) मानक हिन्दी व्याकरण - डॉ% लक्ष्मीकांत पाण्डेय - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१२) भाषाशिक्षण - डॉ% छल्लमंतराव पाटील - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१३) व्यावहारिक हिन्दी व्याकरण एवं रचना - डॉ% सराफ, डॉ% गोस्वामी - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१४) भारतीय साहित्य कोश भाग-१, २, ३, ४ - सं% डॉ% सुरेश गौतम - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१५) समकालीन भारतीय साहित्य में आधुनिक युगबोध - डॉ% सुशील, डॉ% रेणु - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१६) भारतीय साहित्य : कुछ परिदृश्य - डॉ% तनुजा मजूमदार - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१७) संत कबीर और संत तुकड़ोजी के हिन्दी साहित्य का तुलनात्मक अध्ययन - डॉ% स्नेहमिता शर्मा - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१८) भारतीय साहित्य संवेदनाओं का अनुशीलन - डॉ% छल्लमंतराव पाटील - अमन प्रकाशन, कानपुर

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક્રમ	ભારતીય સાહિત્ય - X	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઇ ક્રમ	1601030102020901	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૫ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૪	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : > પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ અધ્યેતા હિન્દી-ગુજરાતી પુનર્જાગરણકાલીન સાહિત્ય કા વિસ્તાર સે પરિચય પ્રાપ્ત કરે . > છાત્રગણ ગિરીશ કર્નાડ લિખિત 'હયવદન' નાટક કી અધ્યાન્ત સમજ પ્રાપ્ત કરે .
 > છાત્રગણ હિન્દી ગુજરાતી પુનર્જાગરણ યુગીન સાહિત્ય કી પ્રવૃત્તિઓ કે બારે મેં જાને . > પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કે અધ્યયન દ્વારા છાત્રગણ ભારતીય મહિલા લેખિકાઓ કા પરિચય પ્રાપ્ત કરે .
 > છાત્રગણ ભારતીય ભાષાઓ મેં લિખિત નાટક સાહિત્ય કા પરિચય પ્રાપ્ત કરે . > પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કા અધ્યયન કરને સે છાત્રો મેં ભારતીય આદિવાસી સમાજ કી સ્થિતિ કા વિસ્તાર સે પતા ચલે .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઇ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ						
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી					
અનુસ્નાતક	ઇકાઇ-૧	- હિન્દી પુનર્જાગરણકાલીન કાવ્ય-સાહિત્ય કા પરિચય	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ હ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ હ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૫ હ ૩૦	૦૪	૦૪					
		- હિન્દી-ગુજરાતી પુનર્જાગરણકાલીન કાવ્ય-સાહિત્ય કા તુલનાત્મક અધ્યયન									
		- પુનર્જાગરણકાલીન હિન્દી-ગુજરાતી કવિતા મેં સાંસ્કૃતિક ચેતના									
	ઇકાઇ-X	- પુનર્જાગરણકાલીન હિન્દી-ગુજરાતી કવિતા મેં સાંસ્કૃતિક ચેતના									
		- નવજાગરણયુગીન હિન્દી-ગુજરાતી કવિતા મેં વ્યક્ત આર્થિક ચેતના									
		- ભારતેન્દુયુગીન સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિઓ									
	ઇકાઇ-૩	- હિન્દી સાહિત્ય પર ગાંધી-વિચારધારા કા પ્રભાવ									
		- મહાશવેતા દેવી : વ્યક્તિત્વ ઇવં કૃતિત્વ									
		- ઉપન્યાસ કલા કે આધાર પર 'અગ્નિગર્ભ' કા મૂલ્યાંકન									
		- 'અગ્નિગર્ભ' ઉપન્યાસ કે ચરિત્રો કા ચરિત્રાંકન									
	ઇકાઇ-૪	- 'અગ્નિગર્ભ' ઉપન્યાસ : સામાજિક જાગૃતિ પૈગમ કે રૂપ મેં મૂલ્યાંકન									
		- ગિરીશ કર્નાડ કા વ્યક્તિત્વ ઇવં કૃતિત્વ									
		- નાટ્યકલા કે આધાર પર 'હયવદન' કા મૂલ્યાંકન									
		- 'હયવદન' નાટક કી આધુનિકતા									
							- 'હયવદન' નાટક મેં વ્યક્ત-સમસ્યાઓ				
							કુલ અંક ઇવં કેરિટ	૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રો કે લિખ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
સ્નાતક	અસાઇન્મેન્ટ	નિર્ધારિત પાઠ્ય-વિષય મેં સે કિસી ઇક યા દો વિષય પર કેન્દ્રિત હસ્ત લિખિત અસાઇન્મેન્ટ તૈયાર કરના હોગા .	૧૦	૦૧
	સેમિનાર/સ્વાધ્યાય	સેમિનાર કે વિકલ્પ મેં સ્વાધ્યાય પત્ર યા પ્રોજેક્ટ પત્ર કા પ્રાવધાન હૈ .	૧૦	
	આંતરિક કસોટી	આંતરિક કસોટી કે લિખ દસ પ્રશ્ન કે દસ અંક નિર્ધારિત હૈ .	૧૦	
		કુલ અંક ઇવં કેરિટ	૩૦	૦૧

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक वित्ताजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×%१०	०४	१४	०५
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - पुनर्जागरणयुगीन काव्य में व्यक्त जातीयता - सुधारवादी आन्दोलन और नर्मद - 'हयवदन' नाटक का शीर्षक - 'हयवदन' में संकलन-त्रय - भारतेन्दु हरिश्चन्द्र के नाटकों में राष्ट्रीयता - 'अग्निगर्भ' उपन्यास की भाषा-शैली - 'हयवदन' नाटक का उद्देश्य - 'हयवदन' नाटक की रंगमंचीयता		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल बाह्य परीक्षार्थी के लिये)	०%४०	०×	१०	३०

<p>नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र का समय ×%१० घण्टे का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा . ३ नियमित परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा . ३ नियमित एवं बाह्य परीक्षार्थी के लिये पाठ्यक्रम समान रहेगा .</p>	<p>पाठ्य पुस्तक : अग्निगर्भ संपादक : महाश्वेता देवी प्राप्ति स्थान : राधाकृष्ण प्रकाशन, नयी दिल्ली</p>	<p>पाठ्य पुस्तक : हयवदन संपादक : गिरीश कर्नाड प्राप्ति स्थान : पोप्युलर प्रकाशन, ३०१-महालक्ष्मी येमबर्स, ××-बाबुबाई देसाई रोड, मुंबई-४०००×५</p>
---	--	--

संदर्भ ग्रंथ :

- (१) भारतीय साहित्य - डॉ० रामछबीला त्रिपाठी अ प्र० वाणी प्रकाशन, नई दिल्ली - ×
- (×) तुलनात्मक साहित्य : सिद्धांत और समीक्षा, सं० डॉ० महावीरसिंह चौहान, प्र० पार्श्व प्रकाशन, अहमदाबाद
- (३) भारतीय साहित्य -सं० मूलचंद्र गौतम, प्र० राधाकृष्ण प्रकाशन, नई दिल्ली
- (४) भारतीय उपन्यास की अवधारणा और रघुवीर का सृजन, सं० आलोक गुप्ता, रंगद्वार प्रकाशन, माणसा
- (५) भारतीय नवलकथा - डॉ० रमणलाल जोशी, प्र० युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माणा बोर्ड, अहमदाबाद
- (६) हिन्दी और गुजराती कविता में राष्ट्रीय अस्मिता : एक तुलनात्मक अध्ययन, डॉ० जस०पी० शर्मा, शान्ति प्रकाशन, रोहतक
- (७) तुलनात्मक साहित्य की लूमिका - यौधरी ईन्द्रनाथ, प्र० नेशनल पब्लिशिंग हाउस, नई दिल्ली - ×
- (८) भारतीय भाषाओं के हिन्दी में अनूदित नाटक - डॉ० मधेश व्यास, प्र० पार्श्व पब्लिकेशन, रीडिफ रोड, अहमदाबाद
- (९) भारतीय साहित्य विज्ञान और उन्मेष - डॉ० आर० सु० प्र० जवाहर पुस्तकालय, हिन्दी पुस्तक प्रकाशन एवं वितरक मथुरा (७%प्र०)
- (१०) अनुवाद चिन्तन दृष्टि और अनुदृष्टि - डॉ० सु० नागलक्ष्मी - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (११) प्रायोगिक अनुवाद विज्ञान - डॉ० सराफ, डॉ० गोस्वामी - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१×) दक्षिण भारतीय हिन्दी साहित्य का इतिहास - प्रो० पी० आदेश्वर राव - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१३) अनुवाद सिद्धांत एवं स्वरूप - डॉ० सराफ, डॉ० गोस्वामी - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१४) भारतीय साहित्य : कुछ परिदृश्य - डॉ० तनुजा मजूमदार - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (१०) समकालीन भारतीय साहित्य में आधुनिक युगबोध - डॉ० सुशील धर्माणी, डॉ० हिंगोराणी - अमन प्रकाशन, कानपुर

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી		
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય		
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક	હિન્દી કા દલિત સાહિત્ય		
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઇ ક્રમ	1601030102020902		
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૨:૧૫ ઘણ્ટે	
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે	

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૨	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : > છાત્રગણ હિન્દી દલિત લેખન કા ઇતિહાસ જાને .કો
 > છાત્રગણ હિન્દી દલિત લેખન મેં સમાજ-સુધારકોં કે યોગદાન કો જાને .
 > છાત્રગણ દલિત ચેતના કા અર્થ, પરિભાષા ળવં સ્વરૂપ કો જાને .

> છાત્રગણ સમાજ મેં જીવન વર્ગ-સંઘર્ષ કી ભાષા કો પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કે દ્વારા નિકૂષ્ટ કરે .
 > છાત્રગણ રાષ્ટ્રીય અસ્મિતા કે વિકાસ મેં હર જાતિયોં કે યોગદાન કો સમજે .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઇ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ	
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઇ-૧	હિન્દી દલિત સાહિત્ય : ઉદ્ભવ ળવં વિકાસ	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૫ 4 ૧૪ હે ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૫ 4 ૧૪ હે ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦૨ 4 ૧૫ હે ૩૦	૦૪	૦૪
		દલિત ચેતના : અર્થ, પરિભાષા ળવં સ્વરૂપ				
		જયપ્રકાશ કર્દમ : વ્યક્તિ ળવં કૃતિત્વ				
		'છપ્પર' ઉપન્યાસ કા કથાનક				
		ઉપન્યાસ કલા કે આધાર પર 'છપ્પર' કા મૂલ્યાંકન				
	ઇકાઇ-૨	'છપ્પર' ઉપન્યાસ કે પાત્રોં કા ચરિત્રાંકન				
		'છપ્પર' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત દલિત-ચેતના				
		'છપ્પર' ઉપન્યાસ કી શિલ્પ-યોજના				
		'છપ્પર' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત દલિત-સૌંદર્યશાસ્ત્ર				
		'છપ્પર' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત વિભિન્ન સમસ્યાળેં				
	ઇકાઇ-૩	રૂપનારાયણ સોનકર : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ				
		'સૂઅરદાન' ઉપન્યાસ કા કથાનક				
		ઉપન્યાસ-કલા કે આધાર પર 'સૂઅરદાન' કા મૂલ્યાંકન				
		'સૂઅરદાન' ઉપન્યાસ કે ચરિત્રોં કા ચરિત્રાંકન				
		'સૂઅરદાન' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત દલિત ચેતના				
	ઇકાઇ-૪	'સૂઅરદાન' ઉપન્યાસ મેં વર્ગ-સંઘર્ષ				
		'સૂઅરદાન' ઉપન્યાસ કી શિલ્પ યોજના				
		'સૂઅરદાન' ઉપન્યાસ કે વ્યક્ત સમસ્યાળેં				
		'સૂઅરદાન' ઉપન્યાસ કા સૌંદર્યશાસ્ત્ર				
		'સૂઅરદાન' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત વિભિન્ન વિચારધારાળેં				
કુલ અંક ળવં કેરિટ			૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪

आंतरिक मूल्यांकन (केवल नियमित छात्रों के लिए)

पाठ्य क्रम	मूल्यांकन विषय	पाठ्य-विषय	अंक	क्रेडिट
स्नातक	असाठ-न्मेन्ट	निर्धारित पाठ्य-विषय में से किसी एक या दो विषय पर केन्द्रित हस्त लिखित असाठ-न्मेन्ट तैयार करना होगा .	१०	०१
	सेमिनार/स्वाध्याय	सेमिनार के विकल्प में स्वाध्याय पत्र या प्रोजेक्ट पत्र का प्रावधान है .	१०	
	आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के लिए दस प्रश्न के दस अंक निर्धारित हैं .	१०	
		कुल अंक एवं क्रेडिट	३०	०१

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक वित्ताजन

वित्ताजन	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×%१०	०४	१४	०५
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - 'छप्पर' उपन्यास का शीर्षक - 'छप्पर' उपन्यास की भाषाशैली - 'सूरदान' उपन्यास के शीर्षक की सार्थकता - 'सूरदान' उपन्यास की भाषा-शैली - 'छप्पर' उपन्यास का उद्देश्य - 'छप्पर' उपन्यास की संवाद-योजना - 'सूरदान' उपन्यास का उद्देश्य - 'सूरदान' उपन्यास की संवाद-योजना		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल बाह्य परीक्षार्थी के लिए)	०%४०	०×	१०	३०
नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र का समय ×%१० घण्टे का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा . ३ नियमित परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा . ३ नियमित एवं बाह्य परीक्षार्थी के लिए पाठ्यक्रम समान रहेगा .		पाठ्य पुस्तक : छप्पर संपादक : जयप्रकाश कर्मा प्राप्ति स्थान : वाणी प्रकाशन, नई दिल्ली	पाठ्य पुस्तक : सूरदान संपादक : रुपनारायण सोनकर प्राप्ति स्थान : सभ्य प्रकाशन, नई दिल्ली (३×/३ परिचय पुरी)		

संदर्भ ग्रंथ :

- (१) दलित चेतना साहित्यिक एवं सामाजिक सरोकार, रमणिका गुप्ता, समीक्षा प्रकाशन, ×००४
- (×) दलित साहित्य का मूल्यांकन, प्रो%यमनलाल, राजपाल प्रकाशन, कश्मीरी गेट, दिल्ली
- (३) भारतीय दलित साहित्य : परिप्रेक्ष्य, पुन्नीसिंह-कमलाप्रसाद-राजेन्द्र शर्मा, वाणी प्रकाशन, नई दिल्ली
- (४) दलित साहित्य-×००५, डॉ%जयप्रकाश कर्मा, एकता अपार्टमेन्ट, गीता कोलोनी, दिल्ली
- (०) अपने-अपने पिजरे समीक्षात्मक अध्ययन, मोहनदास नैमिशराय, श्री नटराज प्रकाशन, नई दिल्ली

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ*ક	તુલનાત્મક સાહિત્ય (સૈદ્ધાંતિક-૪)	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઈ ક્રમ	1601030102020903	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૫ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૪	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

- પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય :
- છાત્રગણ અનુવાદ ક્યા હૈ, ઈસકી જાને .
 - છાત્રગણ અનુવાદ-પ્રક્રિયા મેં અનુવાદ કેસે ક્રિયા જાય, ઉસસે અવગત હો .
 - છાત્રગણ ગદ્ય ઓર પદ્ય કૃતિયોં કે અનુવાદ કરતે સમય કિન સમસ્યાઓં કા સામના કરના પડતા હૈ ઈસસે પરિચિત હો .
 - છાત્રગણ અનુવાદ સંબંધી સમસ્યાઓં કા સમાધાન અનુવાદ કી પ્રયુક્તિ કે માધ્યમ સે જાને .
 - છાત્રગણ અનુવાદ કા ભવિષ્ય તથા સીમાઓં કી જાને .
 - છાત્રગણ સાંસ્કૃતિક શબ્દોં, લોકોક્તિયોં ઓર મુહાવરોં કે અનુવાદ સે પરિચિત હો .
 - છાત્રગણ ભવિષ્ય મેં અનુવાદ કે ક્ષેત્ર મેં રોજગારી કે અવસરોં સે પરિચિત હો .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઈ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ	
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઈ-૧	અનુવાદ અર્થ, પરિભાષા જવં સ્વરૂપ	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાઈંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ હ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાઈંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ હ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૫ હ ૩૦	૦૪	૦૪
		અનુવાદ કે પ્રકાર				
		અનુવાદ પ્રક્રિયા				
		અનુવાદ કે ગુણ				
	ઇકાઈ-૨	અનુવાદ સંસ્કૃતિ કે દૂત કે રૂપ કે				
		અનુવાદ કાર્ય ઓર સાંસ્કૃતિક સંદર્ભ				
		અનુવાદ પ્રવૃત્તિ કે ઇતિહાસ કી રૂપરેખા				
		અનુવાદ કી ઉપયોગિતા જવં ઉપાદેયતા				
	ઇકાઈ-૩	અનુવાદ પ્રક્રિયા મેં ભાષાશાસ્ત્ર કા મહત્વ				
		સર્જનાત્મક ઓર ચિન્તનાત્મક ગદ્ય-કૃતિયોં કે અનુવાદ ઓર ઉસકી સમસ્યાઓં				
		પદ્યકાવ્ય કે અનુવાદ ઓર ઉસકી સમસ્યાઓં				
		અનુવાદ વિજ્ઞાન, શિલ્પ જવં કલા કા અંત:સંબંધ				
	ઇકાઈ-૪	અનુવાદ શૈલિયોં				
		મુહાવરોં ઓર લોકોક્તિયોં કે અનુવાદ કી સમસ્યાઓં				
		વિદેશી ભાષાઓં કે અનુવાદ કી સમસ્યાઓં				
		અનુવાદ કા ભવિષ્ય				
	કુલ અંક જવં કેરિટ		૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રોં કે લિજ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
અનુસ્નાતક	અસાઇન્મેન્ટ	નિર્ધારિત પાઠ્ય-વિષય મેં સે કિસી જક યા દો વિષય પર કેન્દ્રિત હસ્ત લિખિત અસાઇન્મેન્ટ તૈયાર કરના હોગા .	૧૦	૦૧
	સેમિનાર/સ્વાધ્યાય	સેમિનાર કે વિકલ્પ મેં સ્વાધ્યાય પત્ર યા પ્રોજેક્ટ પત્ર કા પ્રાવધાન હૈ .	૧૦	
	આંતરિક કસોટી	આંતરિક કસોટી કે લિજ દસ પ્રશ્ન કે દસ અંક નિર્ધારિત હૈ .	૧૦	

	कुल अंक एवं क्रेडिट	30	09
--	---------------------	----	----

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक विभाजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×%१५	०४	१४	५५
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - सांस्कृतिक शब्दों के अनुवाद की समस्या - अनुवाद में शैलीगत प्रणाली की समस्या - अनुवाद में अनुकूलन की प्रक्रिया - पत्रानुवाद की समस्याएँ - नाट्यानुवाद की समस्याएँ - भावानुवाद - निर्बंधानुवाद - आँखिक कथा साहित्य के अनुवाद की समस्याएँ		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल भाषा परीक्षार्थी के लिये)	०%४५	०×	१५	३०

नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र का समय ×%१५ घण्टे का रहेगा .
 ३ भाषा परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा .
 ३ नियमित परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा .
 ३ भाषा परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा .
 ३ नियमित एवं भाषा परीक्षार्थी के लिये पाठ्यक्रम समान रहेगा .

पाठ्य पुस्तक : अनुवाद भारती
 संपादक : डॉ० बी० के० कलासवा
 प्राप्ति स्थान : शान्ति प्रकाशन, रोडतक

संदर्भ ग्रंथ :

- (१) अनुवाद : सिद्धांत और प्रयोग - कैलाश चंद्र भाटिया, प्र% तक्षशिला प्रकाशन, दिल्ली
- (×) अनुवाद विज्ञान - डॉ० भोलानाथ तिवारी, प्र% शब्दकार प्रकाशन, दिल्ली
- (३) हिन्दी अनुवाद : सिद्धांत और समस्याएँ - सं% रवीन्द्रनाथ श्री वास्तव और गोस्वामी, प्र% आलोक प्रकाशन, दिल्ली
- (४) हिन्दी अनुवाद : सिद्धांत और प्रयोग - वासुदेवनंदन प्रसाद, प्र% भारती भवन प्रकाशन, पटना
- (५) विदेशी भाषाओं से अनुवाद की समस्याएँ - भोलानाथ तिवारी, नरेश कुमार, प्र% प्रभात प्रकाशन, दिल्ली

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઈસ બેઈઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક	વિશિષ્ટ વિદ્યા કા અધ્યયન (હિન્દી ઉપન્યાસ-૨)	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઈ ક્રમ	1601030102021001	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૨:૧૫ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૨	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

- પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : > પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કો પઢકર છાત્રગણ ભારતીય મજદૂર-આન્દોલનો કે બારે મેં વિસ્તાર સે જાને . > છાત્રગણ ભારત વિભાજન કે નિયામક તત્વો કો જાને .
- > છાત્રગણ પ્રભા ખેતાન કી નારી વિષયક ચેતના સે અવગત હોંગે . > પાઠ્યક્રમ સંબંધિત છાત્ર યશપાલ કે માર્ક્સવાદી વિચારો કો જાને .
- > છાત્રગણ ભારતીય મજદૂર સમાજ કી સમસ્યાઓ કો વિસ્તાર સે જાને . > છાત્રગણ હિન્દી કે ઐતિહાસિક ઉપન્યાસો કા પરિચય પ્રાપ્ત કરે .
- > છાત્રગણ મારવાડી સમાજ કી નારી-સમસ્યાઓ કો વિસ્તાર સે જાને . > છાત્રગણ ભારત-વિભાજન કી પૂષ્કભૂમિ કો પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કા અધ્યયન કરને સે જાને .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઈ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ	
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઈ-૧	- ચિત્રા મુદ્ગલ : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૫ 4 ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૫ 4 ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦૨ 4 ૧૫ ૬ ૩૦	૦૪	૦૪
		- 'આવો' ઉપન્યાસ કા કથાસાર				
		- ઉપન્યાસ કલા કે આધાર પર 'આવો' કા મૂલ્યાંકન				
		- 'આવો' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત નારી-ચેતના				
		- 'આવો' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત સામાજિક ચેતના				
		- 'આવો' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત આર્થિક ચેતના				
	ઇકાઈ-૨	- ભીષ્મ સાહની : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ				
		- ઉપન્યાસ કલા કે આધાર પર 'તમસ' કા મૂલ્યાંકન				
		- 'તમસ' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત સમસ્યા				
		- 'તમસ' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત રાજનૈતિક ચેતના				
		- 'તમસ' ઉપન્યાસ કા પરિવેશ				
		- 'તમસ' ઉપન્યાસ મેં નિરૂપિત ભારત વિભાજન કી પ્રારમ્ભિક પૂષ્કભૂમિ				
ઇકાઈ-૩	- યશપાલ : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ					
	- 'દિવ્યા' ઉપન્યાસ કે પાત્રો કા ચરિત્રાંકન					
	- ઉપન્યાસ કલા કે આધાર પર 'દિવ્યા' કા મૂલ્યાંકન					
	- 'દિવ્યા' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત સમસ્યા					
	- 'દિવ્યા' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત નારી-ચેતના					
	- 'દિવ્યા' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત આર્થિક ચેતના					
ઇકાઈ-૪	- પ્રભા ખેતના : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ					
	- ઉપન્યાસ કલા કે આધાર પર 'છિન્નમસ્તા' કા મૂલ્યાંકન					
	- 'છિન્નમસ્તા' ઉપન્યાસ કી નારી-ચેતના					
	- 'છિન્નમસ્તા' ઉપન્યાસ કા પરિવેશ					

	- 'छिन्नमस्ता' उपन्यास में निरूपित प्रभाषेतान की विभिन्न विचारधारणें	- 'छिन्नमस्ता' उपन्यास का उद्देश्य			
	कुल अंक एवं क्रेडिट		७०	१००	०४

आंतरिक मूल्यांकन (केवल नियमित छात्रों के लिये)

पाठ्य क्रम	मूल्यांकन विषय	पाठ्य-विषय	अंक	क्रेडिट
अनुसूनातक	असाइनमेंट	निर्धारित पाठ्य-विषय में से किसी एक या दो विषय पर केन्द्रित हस्त लिखित असाइनमेंट तैयार करना होगा .	१०	०१
	सेमिनार/स्वाध्याय	सेमिनार के विकल्प में स्वाध्याय पत्र या प्रोजेक्ट पत्र का प्रावधान है .	१०	
	आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के लिये दस प्रश्न के दस अंक निर्धारित हैं .	१०	
		कुल अंक एवं क्रेडिट	३०	०१

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक वित्ताजन

वित्ताज	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न ×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - 'आवाँ' उपन्यास का शीर्षक - 'तमस' उपन्यास के शीर्षक की सार्थकता - 'दिव्या' उपन्यास का शीर्षक - 'छिन्नमस्ता' उपन्यास का शीर्षक - 'आवाँ' उपन्यास का उद्देश्य - 'तमस' उपन्यास का उद्देश्य - 'दिव्या' उपन्यास की संवाद योजना - 'छिन्नमस्ता' उपन्यास की भाषा शैली - 'आवाँ' उपन्यास की भाषा-शैली - 'तमस' उपन्यास की संवाद-योजना - 'दिव्या' उपन्यास की भाषा शैली - 'छिन्नमस्ता' उपन्यास में यौन-निरूपण - 'आवाँ' उपन्यास में व्यक्त भारतीय आलूषण प्रियता - 'तमस' उपन्यास की भाषा-शैली - 'दिव्या' उपन्यास का उद्देश्य - 'छिन्नमस्ता' उपन्यास में निरूपित मारवाडी समाज व्यवस्था	×%१५	०४	१४	७५
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल बाह्य परीक्षार्थी के लिये)	०%४५	०४	१५	३०

नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र का समय ×%१५ घण्टे का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा . ३ नियमित परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा . ३ नियमित एवं बाह्य परीक्षार्थी के लिये पाठ्यक्रम समान रहेगा .	पाठ्य पुस्तक : आवाँ संपादक : चित्रा मुद्गल प्राप्ति स्थान : राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली	पाठ्य पुस्तक : तमस संपादक : लीम साहनी प्राप्ति स्थान : राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली	पाठ्य पुस्तक : दिव्या संपादक : यशपाल प्राप्ति स्थान : लोकभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद	पाठ्य पुस्तक : छिन्नमस्ता संपादक : प्रभाषेतान प्राप्ति स्थान : राजकमल पेपर बैक्स, नई दिल्ली
--	---	--	--	---

संदर्भ ग्रंथ :

<p>(१) शोध के नये आयाम - डॉ० बी०के० क्लासवाल शान्ति प्रकाशन, अहमदाबाद
(२) समकालीन हिन्दी उपन्यास - विवेकी राय, प्र० राजीव प्रकाशन, ईलाहाबाद
(३) साठोत्तरी हिन्दी उपन्यास - विविध प्रयोग : डॉ० कुसुम शर्मा, प्र० श्याम प्रकाशन, जयपुर
(४) हिन्दी उपन्यास - समकालीन विमर्श : डॉ० सत्यदेव त्रिपाठी, - प्र० भारतीय ग्रंथ निकेतन, नयी दिल्ली - ×
(५) स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी उपन्यास बदलते सामाजिक परिप्रेक्ष्य में - उमेशप्रसाद सिंह, प्र० भारतीय ग्रंथ निकेतन, नयी दिल्ली - ×
(६) हिन्दी उपन्यास - उपलब्धियाँ - लक्ष्मीसागर वार्ष्णेय, प्र० राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली
(७) हिन्दी उपन्यास : डॉ० सुष्मा धवन, प्र० राजकमल प्रकाशन, दिल्ली
(८) हिन्दी उपन्यास के सौ वर्ष : डॉ० रामदरश मिश्र, प्र० गिरनार प्रकाशन, महेसाणा (७%गुं)
(९) अद्यतन हिन्दी उपन्यास - डॉ० भिन्दु लट्ट, प्र० पार्श्व प्रकाशन, अहमदाबाद
(१०) प्रभाषेतान के उपन्यासों में नारी - डॉ० अशोक मराठे - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(११) चित्रा मुद्गल के कथा साहित्य में नारी - डॉ० राजेन्द्र भाविस्कर - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(१२) चित्रा मुद्गल के कथा साहित्य - डॉ० कल्पना पाटील - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(१३) प्रभाषेतान के साहित्य में नारी विमर्श - डॉ० कामिनी तिवारी - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(१४) यशपाल के उपन्यासों की सामाजिक चेतना - डॉ० लखवान पाठक - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(१५) प्रभाषेतान का रचना संसार - डॉ० के आशा - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(१६) आधुनिक हिन्दी उपन्यास साहित्य में संस्कृति - सं० प्रा०के० लम० मायावंशी - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(१७) चित्रा मुद्गल के कथा साहित्य का अनुशीलन - डॉ० संगीता जगताप - विद्या प्रकाशन, कानपुर</p> | <p>(३०) यशपाल के उपन्यासों में मार्क्सवाद - डॉ० मधुबाला यादव - अमन प्रकाशन, कानपुर
(३१) समकालीन लेखिकाओं के उपन्यासों में स्त्री विमर्श - डॉ० महेन्द्र रघुवंश - अमन प्रकाशन, कानपुर
(३२) अंतिम दशक के हिन्दी उपन्यास और नारी की अस्मिता - डॉ० मीना ढोले - अमन प्रकाशन, कानपुर
(३३) हिन्दी के महिला उपन्यास लेखन में स्त्री आन्दोलन - लुनेश यादव - अमन प्रकाशन, कानपुर
(३४) प्रभाषेतान का रचना संसार - के आशा - अमन प्रकाशन, कानपुर
(३५) स्त्री-विमर्श के विविध आयाम - डॉ० यशवंतकर - अमन प्रकाशन, कानपुर
(३६) तमस उपन्यास में देश विभाजन की त्रासदी - प्रा० दीक्षिण फोलाने - अमन प्रकाशन, कानपुर
(३७) प्रगतिशील नाटककार लीम साहनी - लवकुमार लवलीन - अमन प्रकाशन, कानपुर
(३८) महिला उपन्यासकारों की रचनाओं में चेतना के प्रवाह - डॉ० माधुरी सोनटकर - अमन प्रकाशन, कानपुर
(३९) यशपाल के उपन्यास - डॉ० प्रमोद पाटील - अमन प्रकाशन, कानपुर
(४०) समकालीन हिन्दी लेखिकाओं के उपन्यासों में कामकाजी स्त्री - डॉ० प्रेरणा तिवारी - अमन प्रकाशन, कानपुर
(४१) चित्रा मुद्गल के कथा-साहित्य में नारी - राजेन्द्र भाविस्कर - अमन प्रकाशन, कानपुर
(४२) महिला उपन्यासकार : एक मूल्यांकन - डॉ० ईशरत भान - अमन प्रकाशन, कानपुर
(४३) महिला रचनाकारों के उपन्यासों में नारी संशुद्धिकरण - डॉ० स्वाति नारभेड - अमन प्रकाशन, कानपुर
(४४) समकालीन लेखिकाओं के उपन्यासों में नारी - डॉ० रेखा पाटील - अमन प्रकाशन, कानपुर
(४५) प्रथम दशक के महिला लेखन में नारी विमर्श - डॉ० मृदुला वर्मा - अमन प्रकाशन, कानपुर
(४६) चित्रा मुद्गल का कथा साहित्य - डॉ० कल्पना पाटील - अमन प्रकाशन, कानपुर</p> |
|--|--|

- (x0) लीष्म साहनी के उपन्यासों में यथार्थवादी परिदृश्य - डॉ% मंजूषा के%- अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x1) भीडिया हूँ मैं - जयप्रकाश त्रिपाठी - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (xx) महिला उपन्यासकारों की नारी : प्रगति एवं पीड़ा के आयाम - डॉ% हरिशंकर दुबे - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x3) यशपाल के उपन्यासों का अनुशीलन - डॉ% शकुन्तला वाघ - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x4) समकालीन महिला उपन्यासकारों के उपन्यासों में नारी विमर्श - डॉ% मुक्ता त्यागी - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x5) आधुनिक नारी एवं महिला सशक्तिकरण - डॉ% अंजू शुक्ला भीडिया और हिन्दी - डॉ% पण्डित बन्ने- अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x6) भीडिया और हिन्दी - डॉ% पण्डित बन्ने - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x7) स्त्रीवाद और महिला उपन्यासकार - डॉ% वैशाली देशपांडे- अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x8) समकालीन महिला लेखन एवं नारी चेतना - सं% गजाला वसीम, डॉ% माली - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x9) हिन्दी उपन्यासों में नारी - डॉ% उषा सपकावे - अमन प्रकाशन, कानपुर

- (40) कथाकार उषा प्रियंवदा - डॉ% सुभाष पवार - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (41) कथाकार लीष्म साहनी - डॉ% कृष्णा पटेल- अमन प्रकाशन, कानपुर
- (42) लीष्म साहनी के साहित्य का अनुशीलन - डॉ% सुरेश भाबर - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (43) साठोत्तरी महिला उपन्यासकारों के उपन्यासों में पात्रों का परिवर्तित मूल्यबोध - डॉ% सीता मिश्र - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (44) चित्रा मुद्गल के कथासाहित्य का अनुशीलन - डॉ% गोरक्ष थोरात - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (45) आधुनिकता : स्त्री विमर्श - डॉ% ललिता राठोड - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (46) लीष्म साहनी के उपन्यासों में चित्रित भारतीय सामाजिक और राजनैतिक परिवेश-डॉ% शाखिनी जैन% सी%-अमन प्रकाशन, कानपुर
- (47) हिन्दी उपन्यास : नारी विमर्श - डॉ% शोभा भेरेकर - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (48) यशपाल का कथेतर साहित्य - डॉ% बलीराम घापसे - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (49) भीडिया और हिन्दी भाषा का स्वरूप - डॉ% मनीष गोहिल - अमन प्रकाशन, कानपुर

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ*ક	દશ્ય-શ્રવ્ય માધ્યમ લેખન - x	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઈ ક્રમ	1601030102021002	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦x:૧૭ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦x	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

- પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : > છાત્રગણ ટેલિવિઝન કે ઉદ્ભવ ળવં વિકાસ કો જાને . > પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ સે સંબંધિત છાત્ર ઈન્ટરનેટ કા પ્રયોગ સમજે .
> છાત્રગણ પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કા અધ્યયન કરકે હિન્દી ફિલ્મોં મેં પ્રયુક્ત ભાષા-અભિવ્યક્તિ કા પ્રશિક્ષણ પ્રાપ્ત કરે . > છાત્રગણ દશ્ય-શ્રવ્ય માધ્યમોં મેં હિન્દી ભાષા કા પ્રયોગ કરતે સમય કિન-કિન બાતોં કા ધ્યાન રખના ચાહિળ, ઈન બાતોં સે અવગત હો .
> પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ મેં અધ્યેતા સાહિત્ય કા ફિલ્માંકન કેસે કિયા જાય , ઉસકા પ્રશિક્ષણ પ્રાપ્ત કરે . > છાત્રગણ મોબાઇલ, કમ્પ્યુટર આદિ નવીનત્તમ દશ્ય-શ્રવ્ય ઉપકરણોં મેં હિન્દી પ્રયોગ કા પ્રશિક્ષણ પ્રાપ્ત કરે

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઈ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ	
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઈ-૧	ટેલીવિઝન : ભારત મેં ઉદ્ભવ ળવં વિકાસ	ઈનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦	ઈનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦x 4 ૧૭ ૬ ૩૦	૦૪	૦૪
		ટેલીવિઝન પ્રસારણ કે વિવિધ રૂપ				
		ફિલ્મ : ભારત મેં ઉદ્ભવ ળવં વિકાસ				
		હિન્દી ફિલ્મોં મેં પ્રયુક્ત હિન્દી				
		સાહિત્ય ઓર સિનેમા				
		હિન્દી ધારાવાહિકોં મેં પ્રયુક્ત હિન્દી				
	ઇકાઈ-x	હિન્દી સિરિયલોં મેં પ્રયુક્ત હિન્દી				
		હિન્દી ટી%વી% વિજ્ઞાપનોં કી ભાષા				
		ટી%વી% કાર્ટૂન સિરિયલોં મેં પ્રયુક્ત હિન્દી				
		ટી%વી% બાજાર વિજ્ઞાપન કી ભાષા				
		સાહિત્યિક વિધાઓં કી દૃશ્ય-શ્રવ્ય રૂપાન્તર-કલા				
		ટી%વી% નાટક કી તકનીક				
ઇકાઈ-૩	ટેલી ડ્રામા, ટેલીફિલ્મ, ડોક્યુડ્રામા તથા ટી%વી% ધારાવાહિક મેં સામ્ય-વૈષમ્ય					
	ઈલેક્ટ્રીક મીડિયા દ્વારા પ્રસારિત સમાચારોં કે સંકલન-સમ્પાદન ઓર પ્રસ્તુતીકરણ કી પ્રવિધિ					
	વિજ્ઞાપન ફિલ્મોં કી પ્રવિધિ					
	મોબાઇલ ફોન મેં પ્રયુક્ત હિન્દી					
	ઈન્ટરનેટ : ભારત મેં ઉદ્ભવ ળવં વિકાસ					
	ઈન્ટરનેટ કે વિવિધ રૂપ					
ઇકાઈ-૪	સમાજ, સૂચના પ્રૌઢોગિકી ઓર ઈન્ટરનેટ					
	કમ્પ્યુટર : ભારત મેં ઉદ્ભવ ળવં વિકાસ					
	કમ્પ્યુટર મેં હિન્દી ભાષા પ્રયોગ					
	ઈન્ટરનેટ મેં પ્રયુક્ત હિન્દી ભાષા પ્રયોગ					
		હિન્દી વેબસાઇટ પરિચય				

	हिन्दी भाषा में प्रयुक्त प्रेस कॉन्फरन्स				
	कुल अंक एवं क्रेडिट	७०	१००	०४	०४

आंतरिक मूल्यांकन (केवल नियमित छात्रों के लिए)

पाठ्य क्रम	मूल्यांकन विषय	पाठ्य-विषय	अंक	क्रेडिट
अनुस्नातक	असाईन्मेंट	निर्धारित पाठ्य-विषय में से किसी एक या दो विषय पर केन्द्रित हस्त लिखित असाईन्मेंट तैयार करना होगा .	१०	०१
	सेमिनार/स्वाध्याय	सेमिनार के विकल्प में स्वाध्याय पत्र या प्रोजेक्ट पत्र का प्रावधान है .	१०	
	आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के लिए इस प्रश्न के इस अंक निर्धारित हैं .	१०	
कुल अंक एवं क्रेडिट			३०	०१

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक वित्ताजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×%१५	०४	१४	५५
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - आकाशवाणी की भाषा - टेलीविजन की लोक-प्रियता - डेबल टेलीविजन - किसान उत्पादन विज्ञापनों की हिन्दी - फोटो पत्रकारिता - टेलीविजन में रिपोर्ताज - टेलीकोन्फ्रेंस की हिन्दी भाषा - टेलीविजन समाचारों की भाषा		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल बाह्य परीक्षार्थी के लिए)	०%४५	०×	१५	३०

नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र का समय ×%१५ घण्टे का रहेगा .
 ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा .
 ३ नियमित परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा .
 ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा .
 ३ नियमित एवं बाह्य परीक्षार्थी के लिए पाठ्यक्रम समान रहेगा .

संदर्भ ग्रंथ :

- (१) दूरदर्शन : हिन्दी के प्रयोजनमूलक विविध प्रयोग - कृष्ण कुमार रत्नू, प्र% भारतीय ग्रंथ निकेतन, नयी दिल्ली - ×
- (×) जन संचार माध्यम : युनौतियाँ और दायित्व - सं% त्रिभुवन राय, प्र% भारतीय ग्रंथ निकेतन, नयी दिल्ली - ×
- (३) संचार क्रांति और हिन्दी पत्रकारिता - अशोक कुमार शर्मा, प्र% भारतीय ग्रंथ निकेतन, नयी दिल्ली - ×
- (४) आधुनिक विज्ञान - प्रेमचंद पातंजलि, प्र% वाणी प्रकाशन, नयी दिल्ली - १
- (५) जनसंचार : विविध आयाम - व्रजभोहन गुप्त, प्र% तक्षशिला प्रकाशन, दिल्ली-५५

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઈઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક	આધુનિક હિન્દી કાવ્ય - ૧	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઈ ક્રમ	1601030102031100	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૫ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૩	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : > પાઠ્યક્રમ સે સંબંધી છાત્રગણ મહાભારત ળવં રામાયણ સંબંધી પૌરાણિક કથાનકો કો જાને. > છાત્રગણ જયશંકર પ્રસાદ કે કાવ્યગત વિશેષતાઓ સે પરિચિત હાંગે .
 > છાત્રગણ મહાભારત કે દબે કુચલે પાત્રો કો વિસ્તાર સે જાને. > છાત્રગણ નિરાલા કી દષ્ટિ મેં 'તુલસીદાસ' કે જીવનવૃત્ત કો જાને .
 > છાત્રગણ ભારતીય વિભિન્ન દર્શનો કો વિસ્તાર સે જાને . > છાત્રગણ નરેશ મેહતા કી કાવ્ય-કલા કો વિસ્તાર સે સમજે .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઈ	પાઠ્ય-વિષય		અંક		કેરિટ	
				નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઈ-૧	- મૈથિલીશરણ ગુપ્ત : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ	- 'જયદ્રથ વધ' કા કથાનક	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૫ 4 ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૫ 4 ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦x 4 ૧૫ ૬ ૩૦	૦૪	૦૪
		- ખણ્ડ-કાવ્ય કે લક્ષણો કે આધાર પર 'જયદ્રથ વધ' કા મૂલ્યાંકન	-ભાવપક્ષ ળવં કલાપક્ષ કી દષ્ટિ સે 'જયદ્રથ વધ' કા મૂલ્યાંકન				
		- 'જયદ્રથ વધ' કે પાત્રો કા ચરિત્રાંકન	- 'જયદ્રથ વધ' કા કાવ્યરૂપ				
		- 'જયદ્રથ વધ' મેં પુરાણ ળવં કલ્પના કા સમન્વય	- 'જયદ્રથ વધ' કી મિથકીયતા				
		- 'જયદ્રથ વધ' મેં મૈથિલીશરણ ગુપ્ત કી વૈચારિકતા	- 'જયદ્રથ વધ' કી પરિવેશ				
	ઇકાઈ-x	- જયશંકર પ્રસાદ : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ	- 'કામાયની' કા મહાકાવ્ય કી કથાનક				
		- ભાવપક્ષ ળવં કલાપક્ષ કી દષ્ટિ સે 'કામાયની' કા મૂલ્યાંકન	- મહાકાવ્ય કે લક્ષણો કે આધાર પર 'કામાયની' કા મૂલ્યાંકન				
		- 'કામાયની' મહાકાવ્ય કે પાત્રો કા ચરિત્રાંકન	- 'કામાયની' કા મહાકાવ્ય મેં વર્ણિત સામાજિક સમસ્યાળે				
		- 'કામાયની' મહાકાવ્ય કી મિથકીયતા	- 'કામાયની' કા મહાકાવ્ય મેં વ્યક્ત આધુનિકતા				
	ઇકાઈ-૩	- છાયાવાદી શ્રેષ્ઠ કાવ્ય કે રૂપ મેં 'કામાયની' કા મૂલ્યાંકન	- 'કામાયની' કા મહાકાવ્ય મેં વ્યક્ત વિભિન્ન દર્શન				
		- નિરાલા : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ	- 'તુલસીદાસ' કાવ્ય કા કથાનક				
		- પ્રબંધ કાવ્ય કે રૂપ મેં 'તુલસીદાસ' કા મૂલ્યાંકન	- 'તુલસીદાસ' કા કાવ્યરૂપ				
- 'તુલસીદાસ' કાવ્ય મેં નિરૂપિત ભારતીય ળવં ઈસ્લામી સંસ્કૃતિ		- ભાવપક્ષ ળવં કલાપક્ષ કી દષ્ટિ સે 'તુલસીદાસ' કા મૂલ્યાંકન					
ઇકાઈ-૪	- 'તુલસીદાસ' કાવ્ય મેં વર્ણિત પ્રકૃતિ-ચિત્રણ	- 'તુલસીદાસ' કાવ્ય મેં વ્યક્ત વિભિન્ન દર્શન					
	- સ્વાધીનતા કી ભાવના ળવં તુલસીદાસ	- 'તુલસીદાસ' કાવ્ય કે ચરિત્રો કા ચરિત્રાંકન					
	- નરેશ મેહતા : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ	- 'સંશય કી ળક રાત' કાવ્ય કા કથાનક					
	- ભાવપક્ષ ળવં કલાપક્ષ કી દષ્ટિ સે 'સંશય કી ળક રાત' કા મૂલ્યાંકન	- કાવ્યનાટક કે રૂપ 'સંશય કી ળક રાત' કા મૂલ્યાંકન					
	- 'સંશય કી ળક રાત' કાવ્ય મેં વ્યક્ત વિભિન્ન સમસ્યાળે	- 'સંશય કી ળક રાત' કાવ્ય કે ચરિત્રો ચરિત્રાંકન					
	- 'સંશય કી ળક રાત' કાવ્ય મેં વ્યક્ત આધુનિક ભાવ-બોધ	- 'સંશય કી ળક રાત' કાવ્ય કા કથાનક કી મિથકીયતા					
	- 'સંશય કી ળક રાત' કાવ્ય કા સંદેશ	- 'સંશય કી ળક રાત' કાવ્ય કા પરિવેશ					
	કુલ અંક ળવં કેરિટ			૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રો કે લિળ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
------------	----------------	------------	-----	-------

अनुसूनातक	असाईन्मेन्ट	निर्धारित पाठ्य-विषय में से किसी एक या दो विषय पर केन्द्रित छस्त लिखित असाईन्मेन्ट तैयार करना होगा .	१०	०१
	सेमिनार/स्वाध्याय	सेमिनार के विकल्प में स्वाध्याय पत्र या प्रोजेक्ट पत्र का प्रावधान है .	१०	
	आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के लिए दस प्रश्न के दस अंक निर्धारित हैं .	१०	
		कुल अंक एवं क्रेडिट	३०	०१

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक विभाजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×%१०	०४	१४	०५
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - 'जयद्रथ वध' शीर्षक की सार्थकता - 'कामायनी' महाकाव्य का शीर्षक - 'तुलसीदास' काव्य का शीर्षक - 'संशय की एक रात' काव्य की अलंकार योजना - 'जयद्रथ वध' में प्रकृति चित्रण - 'कामायनी' महाकाव्य का उद्देश्य - 'तुलसीदास' काव्य का उद्देश्य - 'संशय की एक रात' काव्य की छन्द योजना - 'जयद्रथ वध' की भाषा शैली - 'कामायनी' महाकाव्य की अलंकार योजना - 'तुलसीदास' काव्य की छन्द योजना - 'संशय की एक रात' काव्य के शीर्षक की सार्थकता - 'जयद्रथ वध' का उद्देश्य - 'उर्वशी महाकाव्य की प्रतीकात्मकता - 'तुलसीदास' काव्य की बिम्ब योजना - 'संशय की एक रात' काव्य की प्रतीकात्मकता		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल भाषा परीक्षार्थी के लिए)	०%४०	०×	१०	३०
नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र का समय ×%१० घण्टे का रहेगा . ३ भाषा परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा . ३ नियमित परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा . ३ भाषा परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा . ३ नियमित एवं भाषा परीक्षार्थी के लिए पाठ्यक्रम समान रहेगा .		पाठ्य पुस्तक : जयद्रथ वध संपादक : मैथिलीशरण गुप्त प्राप्ति स्थान : साहित्य सदन, चिरगाँव, अांसी	पाठ्य पुस्तक : कामायनी संपादक : जयशंकर प्रसाद प्राप्ति स्थान : जनभारती प्रकाशन, ठीलाहाबाद	पाठ्य पुस्तक : तुलसीदास संपादक : निराला प्राप्ति स्थान : राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली	पाठ्य पुस्तक : संशय की एक रात संपादक : नरेश मेहता प्राप्ति स्थान : पुस्तकालय, ठीलाहाबाद-३

संदर्भ ग्रंथ :

- (१) काव्य का वैष्णव व्यक्तित्व - नरेश मेहता, लोकभारती प्रकाशन, ठीलाहाबाद, प्र% विनोद पुस्तक मंदिर, आग्रा
- (×) मैथिलीशरण गुप्त : व्यक्तित्व और काव्य - डॉ% कमलाकांत पाठक, प्र% रणजीन प्रिन्टींग हाउस पब्लिशर्स, दिल्ली
- (३) कामायनी के अध्ययन की समस्याएँ - डॉ% नगेन्द्र, प्र% नेशनल पब्लिशिंग हाउस, दिल्ली
- (४) कामायनी का पुनर्मुल्यांकन, डॉ% रामस्वरूप यतुर्वेदी, प्र% लोकभारती प्रकाशन, ठीलाहाबाद
- (५) कामायनी सौंदर्य - डॉ% इतहसिंह, प्र% पंचशील प्रकाशन, जयपुर
- (६) निराला और उनका तुलसीदास - डॉ% रामकुमार सिंह, प्र% पंचशील प्रकाशन, जयपुर
- (७) निराला काव्य : वस्तु और कला : डॉ% भगवान देव यादव, प्र% पंचशील प्रकाशन, जयपुर
- (८) निराला की साहित्य साधना - डॉ% रामविलास शर्मा, प्र% हिन्दी प्रचारक संस्थान, वाराणसी
- (९) निराला की साहित्य साधना - डॉ% रामविलास शर्मा, प्र% हिन्दी प्रचारक संस्थान, वाराणसी
- (१०) नरेश मेहता के मिथकीय षडुकाव्य - डॉ% वर्षा शाह - विधा प्रकाशन, कानपुर
- (११) निराला और दिनकर की काव्य येतना - डॉ% रजनी शिखरे - विधा प्रकाशन, कानपुर
- (१२) निराला के काव्य का समीक्षात्मक अध्ययन - डॉ% नारायण राजित - विधा प्रकाशन, कानपुर
- (१३) निराला साहित्य में युगीन समस्याएँ - डॉ% सरोज मार्कंडेय - विधा प्रकाशन, कानपुर
- (१४) कामायनी का काव्यशास्त्रीय विश्लेषण - डॉ% स्नेहलता गुप्ता - विधा प्रकाशन, कानपुर
- (१५) नरेश मेहता के काव्यों का सामाजिक चिन्तन - डॉ% टी% शुभानन्द - विधा प्रकाशन, कानपुर
- (१६) आधुनिक हिन्दी काव्य में केन्द्रिय कवि निराला - डॉ% सी% जे% प्रसन्न कुमारी - विधा प्रकाशन, कानपुर
- (१७) निराला के कथा-साहित्य में समाजदर्शन और चरित्र सृष्टि - डॉ% वंदना दीक्षित - विधा प्रकाशन, कानपुर
- (१८) कामायनी का भाषीय औदात्य - डॉ% सु=चि मिश्रा - विधा प्रकाशन, कानपुर
- (१९) नरेश मेहता के काव्य का अनुशीलन - डॉ% कल्याण वैष्णव - विधा प्रकाशन, कानपुर
- (×०) कवि नरेश मेहता संवेदना और अभिव्यक्ति - डॉ% मात सुधार - विधा प्रकाशन, कानपुर
- (×१) महाप्राण निराला - पुनर्मुल्यांकन - डॉ% प्रदीप मिश्र - विधा प्रकाशन, कानपुर

- (×३) निराला के गद्य साहित्य में प्रगतिशील येतना - डॉ% नरेन्द्र शुक्ला - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (×८) निराला के कथा साहित्य में समाजदर्शन और चरित्र सृष्टि - डॉ% वन्दना दीक्षित - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (×९) निराला के कथासाहित्य में समाजदर्शन और चरित्रसृष्टि - डॉ% सुरेश मिश्रा - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (३०) नरेश मेहता के मिथकीय षडुकाव्य - डॉ% वर्षा शाह - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (३१) निराला और दिनकर की काव्य येतना - डॉ% रजनी शिखरे - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (३२) निराला के काव्य का समीक्षात्मक अध्ययन - डॉ% नारायण राजित - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (३३) कवि नरेश मेहता संवेदना और अभिव्यक्ति - डॉ% भरत सुधार - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (३४) नरेश मेहता के काव्य का अनुशीलन - डॉ% कल्याण वैष्णव - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (३५) गोस्वामी तुलसीदास - डॉ% भायाप्रकाश पाण्डेय - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (३६) आधुनिक हिन्दी साहित्य का इतिहास - डॉ% देवायत भम% सोलंकी - प्रकाशक : डॉ% देवायत भम% सोलंकी - मुद्रक : आदर्श प्रिन्टींग प्रेस, गोडाउन रोड, १३-मनहर प्लोट के सामने, जामनगर ट्रान्सपोर्ट के सामने, राजकोट

- (xx) निराला के काव्य में राष्ट्रीय चेतना - डॉ० स्नेहलता शर्मा - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(x3) छायावाद और निराला - वीणा डाडे - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(x4) नरेश मेहता के कथा साहित्य में मध्यवर्ग - डॉ० जयकरण - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (x5) निराला काव्य में प्रकृति - रेणुबाला - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(x6) कामायनी - जयशंकर प्रसाद - विद्या प्रकाशन, कानपुर

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક્ર	આધુનિક હિન્દી ગદ્ય - ૧	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઇ ક્રમ	1601030102031200	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૦ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૩	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : > છાત્રગણ હિન્દી મહિલા ઉપન્યાસકારોં કા પરિચય પ્રાપ્ત કરે . > છાત્રગણ આત્મકથાત્મક શૈલી કા વિસ્તાર સે પરિચય પ્રાપ્ત કરે .
> છાત્રગણ હિન્દી મેં લિખિત આદિવાસી જીવન કેન્દ્રિત ઉપન્યાસોં કા પરિચય પ્રાપ્ત કરે . > છાત્રગણ હિન્દી કહાની કા વિકાસક્રમ જાને .
> છાત્રગણ આચાર્ય હજારીપ્રસાદ દ્વિવેદી કી ઉપન્યાસ કલા કો જાને . > છાત્રગણ હિન્દી કહાની કા ઉદ્ભવ ળવં વિકાસ જાને .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઇ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ		
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	
અનુસ્નાતક	ઇકાઇ-૧	- મૈત્રેયી પુષ્પા : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ	- 'અલ્મા કબૂતરી' ઉપન્યાસ કા કથાસાર	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૩૦	૦૪	૦૪
		- ઉપન્યાસ કે આધાર પર 'અલ્મા કબૂતરી' કા મૂલ્યાંકન	- 'અલ્મા કબૂતરી' ઉપન્યાસ કે ચરિત્રોં કા ચરિત્રાંકન				
		- 'અલ્મા કબૂતરી' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત સમસ્યાળેં	- 'અલ્મા કબૂતરી' ઉપન્યાસ મેં નિરૂપિત નારી ચેતના				
		- 'અલ્મા કબૂતરી' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત આદિવાસી જન-ચેતના	- 'અલ્મા કબૂતરી' ઉપન્યાસ કા પરિવેશ				
		- 'અલ્મા કબૂતરી' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત નારી સમસ્યાળેં	- 'અલ્મા કબૂતરી' ઉપન્યાસ કી આંચલિકતા				
	ઇકાઇ-૨	- આચાર્ય હજારીપ્રસાદ દ્વિવેદી : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ	- 'બાણભટ્ટ કી આત્મકથા' કા કથાનક				
		- ઉપન્યાસકલા કે આધાર પર 'બાણભટ્ટ કી આત્મકથા' કા મૂલ્યાંકન	- 'બાણભટ્ટ કી આત્મકથા' કે ચરિત્રોં કા ચરિત્રાંકન				
		- 'બાણભટ્ટ કી આત્મકથા' મેં વ્યક્ત સાંસ્કૃતિક ચેતના	- 'બાણભટ્ટ કી આત્મકથા' મેં નારી-ચેતના				
		- 'બાણભટ્ટ કી આત્મકથા' મેં વ્યક્ત ળેતિહાસિકતા	- 'બાણભટ્ટ કી આત્મકથા' મેં સંવાદ-યોજના				
		- 'બાણભટ્ટ કી આત્મકથા' મેં ચિત્રિત પરિવેશ	- 'બાણભટ્ટ કી આત્મકથા' મેં પ્રેમ-નિરૂપણ				
	ઇકાઇ-૩	- 'ળમ%ડોટ%કીમ%' કહાની કા કથાસાર	- કહાની કલા કે આધાર પર 'ળમ%ડોટ%કીમ%' કા મૂલ્યાંકન				
		- 'પાર્ટીશન' કહાની કા કથાસાર	- કહાની કલા કે આધાર પર 'પાર્ટીશન' કા મૂલ્યાંકન				
		- 'શવયાત્રા' કહાની મેં દલિત ચેતના	- 'ફાઇલ' કહાની કા કથાનક				
		- 'તહબીલ' કહાની કા કથાનક	- કહાની કલા કે આધાર પર 'તહબીલ' કા મૂલ્યાંકન				
		- 'છાવની મેં બેઘર' કહાની કા કથાસાર	- 'બિગડેલ બચે' કહાની કી કથાવસ્તુ				
		- 'ટેપચૂ' કહાની કા મૂલ્યાંકન					
	ઇકાઇ-૪	- હિન્દી નિબંધ : સ્વરૂપ ળવં વિકાસ	- 'સ્વર્ગ મેં વિચાર-સભા કા અધિવેશન' નિબંધ કા કથાસાર				
		- 'જબાન' નિબંધકલા કી દષ્ટિ સે મૂલ્યાંકન	- 'મજદૂરી ળર પ્રેમ' નિબંધ મેં વ્યક્ત વૈચારિકતા				
		- 'મેઘદૂત' નિબંધ કા કથાસાર	- 'માનસ કા ઘર્મશાસ્ત્ર' નિબંધ મેં વ્યક્ત આચાર્ય શુક્લ કી આલોચના દષ્ટિ				
		- 'નાખૂન કયોં બઢતે હે' નિબંધ કા મૂલ્યાંકન	- 'અપની હી મૌત પર' નિબંધ કી દાર્શનિકતા				
	- 'ભારતીય કલા દષ્ટિ' નિબંધ મેં વ્યક્ત વિદ્યાનિવાસ મિત્ર કી કલાદષ્ટિ	- 'નિંદા રસ' નિબંધ કા ભાવાર્થ					
	કુલ અંક ળવં કેરિટ			૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪

आंतरिक मूल्यांकन (केवल नियमित छात्रों के लिए)

पाठ्य क्रम	मूल्यांकन विषय	पाठ्य-विषय	अंक	क्रेडिट
अनुसूचित	असाईन्मेन्ट	निर्धारित पाठ्य-विषय में से किसी एक या दो विषय पर केन्द्रित हस्त लिखित असाईन्मेन्ट तैयार करना होगा .	१०	०१
	सेमिनार/स्वाध्याय	सेमिनार के विकल्प में स्वाध्याय पत्र या प्रोजेक्ट पत्र का प्रावधान है .	१०	
	आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के लिए दस प्रश्न के दस अंक निर्धारित हैं .	१०	
		कुल अंक एवं क्रेडिट	३०	०१

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक वित्ताजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×११०	०४	१४	५५
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - 'अल्मा कबूतरी' उपन्यास की संवाद-योजना - 'बाइलंड की आत्मकथा' उपन्यास का शीर्षक - 'शवयात्रा' कहानी का उद्देश्य - 'साहित्य की राष्ट्रीय चेतना' निबंध का भावार्थ - 'अल्मा कबूतरी' उपन्यास का शीर्षक - 'बाइलंड की आत्मकथा' उपन्यास का उद्देश्य - 'झाँसल' कहानी का शीर्षक - 'कविता का सम्मान' निबंध का भावार्थ - 'अल्मा कबूतरी' उपन्यास की भाषा-शैली - 'बाइलंड की आत्मकथा' उपन्यास की भाषा-शैली - 'बिगडेल बच्चे' कहानी का उद्देश्य - 'मैं घोषी हूँ' निबंध का भावार्थ - 'अल्मा कबूतरी' उपन्यास का उद्देश्य - 'बाइलंड की आत्मकथा' में राज-व्यवस्था - 'टेपयू' कहानी की भाषा-शैली - 'मेघदूत' निबंध के शीर्षक की सार्थकता		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल बाह्य परीक्षार्थी के लिए)	०%४०	०×	१०	३०
<p>नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र का समय ×११० घण्टे का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र का समय ०४०० घण्टे का रहेगा . ३ नियमित परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा . ३ नियमित एवं बाह्य परीक्षार्थी के लिए पाठ्यक्रम समान रहेगा .</p>					
<p>पाठ्य पुस्तक : अल्मा कबूतरी संपादक : मैत्री पुष्पा प्राप्ति स्थान : राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली</p>		<p>पाठ्य पुस्तक : बाइलंड की आत्मकथा संपादक : आचार्य हजारीप्रसाद द्विवेदी प्राप्ति स्थान : राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली</p>		<p>पाठ्य पुस्तक : आज की कहानी संपादक : डॉ० जयमोहन, ७मं ७सं प्राप्ति स्थान : जगत भारती प्रकाशन, ईलाहाबाद</p>	
<p>पाठ्य पुस्तक : निबंध मंजूषा संपादक : डॉ० बी० के० क्लासवा प्राप्ति स्थान : पार्व पब्लिकेशन, अहमदाबाद</p>					

संदर्भ ग्रंथ :

- (१) हिन्दी में आदिवासी जीवन केन्द्रित उपन्यासों का समीक्षात्मक अध्ययन, डॉ०बी०के० क्लासवा, शान्ति प्रकाशन, अहमदाबाद
- (२) प्रेमचंद और उनका उपन्यास, उषा ऋषि, भारतीय ग्रंथ निकेतन, नयी दिल्ली
- (३) प्रेमचंद के उपन्यासों में समकालीनता, रजनीकांत जैन, प्र०लोकभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
- (४) आ०हजारीप्रसाद द्विवेदी और उनका साहित्य, राजेन्द्र दीक्षित, प्र०लोकभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
- (५) हजारी प्रसाद द्विवेदी के उपन्यासों का नवमूल्यांकन, उदयवीर शर्मा, प्र०भारतीय ग्रंथ निकेतन, नयी दिल्ली
- (६) हजारी प्रसाद द्विवेदी के उपन्यासों का सांस्कृतिक अध्ययन, शिवशंकर त्रिवेदी, प्र०राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली
- (७) हिन्दी कहानी, डॉ०ईन्द्रनाथ मदान, प्र०राजकमल प्रकाशन, दिल्ली
- (८) हिन्दी कहानी के सौ वर्ष : संवेदप्रकाश अभिताम, प्र०मधुवन प्रकाशन, मथुरा
- (९) कहानी: स्वरूप और संवेदना, राजेन्द्र यादव, प्र०नेशनल पब्लिशिंग हाउस, नयी दिल्ली
- (१०) प्रेमचंद : एक विवेचन, डॉ०ईन्द्रनाथ मदान, प्र०राधाकृष्ण प्रकाशन, ईलाहाबाद
- (११) हिन्दी ललित निबंध: परंपरा एवं प्रयोग, डॉ०वेदवती राठी, पाठक प्रकाशन, अलीगढ़
- (१२) हिन्दी निबंध के आधार स्तंभ, डॉ०हरिमोहन, प्र०तक्षशिला प्रकाशन, न्यू दिल्ली
- (१३) हिन्दी निबंध के सौ वर्ष, डॉ०मृत्युंजय उपाध्याय, प्र०गिरनार प्रकाशन, महेसाणा
- (१४) मैत्री पुष्पा के उपन्यासों में नारी - डॉ० संतोष पवार - विधा प्रकाशन, कानपुर
- (१५) हजारीप्रसाद द्विवेदी का रचनालोक एवं अतिप्राय - डॉ० सुधा दीक्षित - विधा प्रकाशन, कानपुर
- (१६) आचार्य हजारी प्रसाद द्विवेदी के उपन्यासों में संस्कृति और एतिहास - डॉ० अरुण कुलकर्णी - विधा प्रकाशन, कानपुर

- (१७) छायावादी साहित्य का स्वरूप एवं विकास - डॉ० हरिदास शेखे - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१८) मैत्रेयी पुष्पा के साहित्य का समाजशास्त्रीय अध्ययन - डॉ० व्यंकट पाटील - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (१९) मैत्रेयी पुष्पा के उपन्यासों का कथ्य और शिल्प - डॉ० जोगेन्द्र सिंह - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (२०) मैत्रेयी पुष्पा के कथात्मक आयाम - डॉ० दया दीक्षित - अमन प्रकाशन, कानपुर

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
ક્લા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક	ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઇ ક્રમ	1601030102031300	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૫ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૩	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

- પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય :
- પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ અધ્યેતા ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર કે વિકાસ-ક્રમ કો વિસ્તાર સે જાને .
 - ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર પાઠ્યક્રમ મેં અધ્યયનરત છાત્ર ભારતીય કાવ્ય-સ્વરૂપો કો વિસ્તાર સે સમજે .
 - પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ દ્વારા છાત્રો મેં રચના-વૈશિષ્ટ્ય ઓર મૂલ્યબોધ-જ્ઞાન કી દક્ષતા પ્રાપ્ત હોંગી .
 - પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કા અધ્યયન કરને સે છાત્રો મેં સાહિત્યિક સમઝ વિકસિત હોગી .
 - ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર કા અધ્યયન કરને સે છાત્ર સાહિત્ય કે મર્મ ઓર મૂલ્યવત્તા કી વાસ્તવિક પરખ કરે .
 - કાવ્યશાસ્ત્ર કે અધ્યયન સે અધ્યેતા મેં કાવ્ય કી પરખ ળવં મૂલ્યાંકન કરને કી આલોચના દૃષ્ટિ વિકસિત હોગી .
 - ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર કી વિકાસ પ્રક્રિયા કે અધ્યયન સે છાત્ર ભારતીય મનુષ્ય કી બૈદ્ધિક ચિન્તન પ્રક્રિયા કો વિસ્તાર સે જાને .
 - ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર કા અધ્યયન કરને સે અધ્યેતા ભારતીય સામાજિક, સાંસ્કૃતિક, સાહિત્યિક પરિસ્થિતિયો કો જાને .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઇ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ	
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઇ-૧	ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર કા ઉદ્ભવ ળવં વિકાસ : કાવ્ય-સ્વરૂપ, કાવ્ય કી પરિભાષા, કાવ્ય કે તત્વ	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન ૪ અંક ૦૫ ૪ ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન ૪ અંક ૦૫ ૪ ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન ૪ અંક ૦૪ ૪ ૧૫ ૬ ૩૦	૦૪	૦૪
		કાવ્ય-લક્ષણ, કાવ્ય-હેતુ, કાવ્ય-પ્રયોજન, કાવ્ય કી આત્મા, કાવ્ય કે પ્રકાર				
		રસ સિદ્ધાંત : રસ-વિચાર કી પરમ્પરા, રસ કા સ્વરૂપ, રસ નિષ્પત્તિ, રસ કે અંગ, રસોં કા વિવેચન, સાધારણીકરણ, સદૃશ્ય કી અવધારણા				
	ઇકાઇ-૨	અલંકાર સિદ્ધાંત : 'અલંકાર' કા અર્થ, પરિભાષા, લક્ષણ ળવં સ્વરૂપ, અલંકારોં કા અન્ય કાવ્યતત્વોં સે સંબંધ અલંકારોં કા વર્ગીકરણ કાવ્ય મેં અલંકારોં કા મહત્વ				
		રીતિ સિદ્ધાંત : 'રીતિ' કા અર્થ, પરિભાષા, સ્વરૂપ રીતિ ઓર અન્ય આચાર્ય, રીતિ કે ભેદ, રીતિ ઓર ગુણ, રીતિ ઓર વૃત્તિ, રીતિ ઓર શૈલી, રીતિ સિદ્ધાંત કી પ્રમુખ સ્થાપનાળેં				
		વક્રોક્તિ સિદ્ધાંત : 'વક્રોક્તિ' કા અર્થ, પરિભાષા ળવં સ્વરૂપ, વક્રોક્તિ કે ભેદ, વક્રોક્તિ ળવં અભિવ્યંજનાવાદ				
	ઇકાઇ-૩	ધ્વનિ સિદ્ધાંત ધ્વનિ' અર્થ, પરિભાષા ળવં સ્વરૂપ ધ્વનિ સિદ્ધાંત કી સ્થાપનાળેં, ધ્વનિ કે પ્રમુખ ભેદ, ગુણી ભૂત વ્યંગ્ય, ચિત્રકાવ્ય				
		ઔચિત્ય સિદ્ધાંત : ઔચિત્ય અર્થ, પરિભાષા ળવં સ્વરૂપ, ઔચિત્ય સિદ્ધાંત કી સ્થાપનાળેં, ઔચિત્ય કે ભેદ				
		કાવ્ય-ગુણ, કાવ્ય-દોષ, શબ્દ-શકિતયોં				
	ઇકાઇ-૪	હિન્દી કાવ્યશાસ્ત્ર કા ઇતિહાસ, રીતિકાલ તથા કવિ શિક્ષા પરમ્પરા				
		હિન્દી આલોચના ળવં ઉસકી પ્રમુખ પ્રવૃત્તિયોં				
		હિન્દી સમીક્ષા ળવં સમીક્ષક, હિન્દી કે કવિ-સમીક્ષક				
	કુલ અંક ળવં કેરિટ		૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રોં કે લિજ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
અનુસ્નાતક	અસાઇન્મેન્ટ	નિર્ધારિત પાઠ્ય-વિષય મેં સે કિસી જક યા દો વિષય પર કેન્દ્રિત હસ્ત લિખિત અસાઇન્મેન્ટ તૈયાર કરના હોગા .	૧૦	૦૧
	સેમિનાર/સ્વાધ્યાય	સેમિનાર કે વિકલ્પ મેં સ્વાધ્યાય પત્ર યા પ્રોજેક્ટ પત્ર કા પ્રાવધાન હેં .	૧૦	
	આંતરિક કસોટી	આંતરિક કસોટી કે લિજ દસ પ્રશ્ન કે દસ અંક નિર્ધારિત હેં .	૧૦	
		કુલ અંક ળવં કેરિટ		૩૦

પ્રશ્નપત્ર કા સ્વરૂપ ળવં અંક વિભાજન

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઈઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક્રમ	પ્રયોજનમૂલક હિન્દી - ૧	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઈ ક્રમ	1601030102031401	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૫ થી ૦૬:૩૦
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ થી ૦૫:૩૦

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૩	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : > પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કે અધ્યેતા હિન્દી ભાષા કે ઇતિહાસ ળવં સ્વરૂપ કો વિસ્તાર જાને. > પ્રયોજનમૂલક હિન્દી કે સ્વરૂપ કો પઢકર છાત્રગણ હિન્દી કો દેશ કી પ્રભાવશાલી સંવાદી ભાષા બનાને કા પ્રયત્ન કરે. > છાત્રગણ હિન્દી ભાષા કા વ્યાવહારિક ળવં સર્વગ્રાહી સ્વરૂપ જાને. > પ્રયોજનમૂલક હિન્દી કે અધ્યેતા રોજગાર પ્રાપ્ત કરે. > છાત્રગણ હિન્દી કે પ્રયોજનમૂલક રૂપ કો પઢકર હિન્દી કો કામકાજી ભાષા કે રૂપ મેં પ્રતિષ્ઠિત કરે. > પ્રયોજનમૂલક હિન્દી કે અધ્યેતા પ્રયોજનમૂલક હિન્દી કે સાથ સાથ પ્રાંતીય ભાષા કા જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે.

ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઈ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી
૧	ઇકાઈ-૧	- હિન્દી કી ળેતિહાસિક યાત્રા	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન ૪ અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન ૪ અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન ૪ અંક ૦x 4 ૧૪ ૬ ૩૦	૦૪
		- પ્રયોજનમૂલક હિન્દી : અથઃ, પરિભાષા ળવં સ્વરૂપ			
		- પ્રયોજનમૂલક હિન્દી કી ઉપયોગિતા ળેત્ર કાર્ય-ક્ષેત્ર			
		- પ્રયોજનમૂલક હિન્દી ળેત્ર ઉસકે સંકટ			
૨	ઇકાઈ-૨	- કાર્યાલયી હિન્દી કે પ્રમુખ કાર્ય : પત્ર લેખન, સંક્ષેપણ, પલ્લવન, ટિપ્પણ, પ્રતિવેદન, વિજ્ઞાપન	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન ૪ અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન ૪ અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન ૪ અંક ૦x 4 ૧૪ ૬ ૩૦	૦૪
		- જ્ઞાન-વિજ્ઞાન કે વિભિન્ન ક્ષેત્રોં કી પારિભાષિક શબ્દાવલી (નિર્ધારિત શબ્દ)			
		- કમ્પ્યુટર પરિચય, રૂપરેખા, ઉપયોગ તથા ક્ષેત્ર, વેબ પબ્લિશિંગ કા પરિચય			
		- ઇન્ટરનેટ સમ્પર્ક ઉપકરણોં કા પરિચય, પ્રકાર્યાત્મક રખ-રખાવ ળવં ઇન્ટરનેટ સમય મિતવ્યયિતા			
૩	ઇકાઈ-૩	- ઇન્ટરનેટ ળક્ષપ્તોર અથવા નેટ સ્કેપ	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન ૪ અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન ૪ અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન ૪ અંક ૦x 4 ૧૪ ૬ ૩૦	૦૪
		- હિન્દી સોન્ટવેર, પેકેજ			
		- દેવનાગરી મેં મુદ્રણ			
૪	ઇકાઈ-૪	- પત્રકારિતા : સ્વરૂપ ળવં વિવિધ પ્રકાર	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન ૪ અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન ૪ અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન ૪ અંક ૦x 4 ૧૪ ૬ ૩૦	૦૪
		- સમાચાર લેખન કલા			
		- વ્યાવહારિક પૂઢ સંશોધન			
		- પ્રમુખ પ્રેસ કાનૂન ળવં આચાર સંહિતા			
કુલ અંક ળવં કેરિટ			૭૦	૧૦૦	૦૪

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રોં કે લિજ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
અનુસ્નાતક	અસાઈનમેન્ટ	નિર્ધારિત પાઠ્ય-વિષય મેં સે કિસી ળક યા દો વિષય પર કેન્દ્રિત હસ્ત લિખિત અસાઈનમેન્ટ તૈયાર કરના હોગા .	૧૦	૦૧
	સેમિનાર/સ્વાધ્યાય	સેમિનાર કે વિકલ્પ મેં સ્વાધ્યાય પત્ર યા પ્રોજેક્ટ પત્ર કા પ્રાવધાન હૈ .	૧૦	

आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के विषय प्रश्न के दस अंक निर्धारित हैं .	१०	
	कुल अंक एवं क्रेडिट	३०	०१

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक विभाजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×%१०	०४	१४	०५
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - स्तम्भ आलेख - ज्ञापन - कार्यालय ज्ञापन - संपादकीय लेखन - साक्षात्कार - कार्यक्रम का वृत्त लेखन - आलेखन मसौदा - प्रेस विज्ञप्ति - पृष्ठ सलजा - पत्रकारवार्ता एवं प्रेस प्रबंधन		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल बाह्य परीक्षार्थी के विषय)	०%४०	०×	१०	३०

नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र का समय ×%१० घण्टे का रहेगा .
 ३ बाह्य परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा .
 ३ नियमित परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा .
 ३ बाह्य परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा .
 ३ नियमित एवं बाह्य परीक्षार्थी के विषय पाठ्यक्रम समान रहेगा .

संदर्भ ग्रंथ :

(१) प्रयोजनमूलक हिन्दी, विनोद गोदरे, प्र%वाणी प्रकाशन, नयी दिल्ली	(×८) भारत में प्रेस कानून - प्रो% मधुसूदन त्रिपाठी - अमन प्रकाशन, कानपुर
(×) प्रभाषित आलेखन और टिप्पण, डॉ%विराज लम%ण, प्र%राजपाल लखन सन्स, दिल्ली	(३०) हिन्दी पत्रकारिता का स्वरूप - गोविन्द प्रसाद - अमन प्रकाशन, कानपुर
(३) प्रशासनिक एवं कार्यलयी हिन्दी, डॉ%रामप्रकाश, डॉ%गुप्त, प्र%राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली-०१	(३१) मीडिया लेखन और सम्पादन कला - डॉ% यू% सी% गुप्ता - अमन प्रकाशन, कानपुर
(४) प्राज्ञपण, टिप्पण, पूरु पठन, भोलानाथ तिवारी, कुलश्रेष्ठ, प्र%वाणी प्रकाशन, नयी दिल्ली	(३×) प्रयोजनमूलक हिन्दी तथा मीडिया लेखन - डॉ% बापूराव देसाई - अमन प्रकाशन, कानपुर
(०) प्रयोजनमूलक हिन्दी : सिद्धांत और व्यवहार, रघुनंदन प्रसाद शर्मा, प्र%भारतीय ग्रंथ निकेतन, दिल्ली	
(५) हिन्दी : विविध व्यवहारों की भाषा, सुवासकुमार, प्र%वाणी प्रकाशन, नयी दिल्ली	
(७) समायार एवं प्राज्ञ लेखन, डॉ%रामप्रकाश, डॉ%गुप्त, प्र%राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली-०१	
(८) पत्रकारिता : इतिहास और प्रश्न, डॉ%कृष्णबिहारी मिश्र, प्र%वाणी प्रकाशन, नयी दिल्ली	
(८) समकालीन पत्रकारिता : मूल्यांकन और मूद्दे, राजकिशोर, प्र%वाणी प्रकाशन, नयी दिल्ली	
(१०) पत्रकारिता : परिवेश और प्रवृत्तियाँ, डॉ%पृथ्वीनाथ पांडेय	
(११) हिन्दी की सर्वोदय पत्रकारिता - डॉ% मृदुला वर्मा - विद्या प्रकाशन, कानपुर	
(१×) पत्रकारिता और साहित्य - डॉ% मु%भ% शहा - विद्या प्रकाशन, कानपुर	
-
(१३) हिन्दी पत्रकारिता में कल्याण - डॉ% विद्यारानी - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(१४) साहित्यिक पत्रकारिता और संपादित पृष्ठ लेखन - राजनाथ सिंह 'सूर्य' - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(१०) हिंदी पत्रकारिता संसद में समायार पत्र तक - डॉ% माया त्रिपाठी - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(१५) प्रयोजनमूलक हिंदी - डॉ% दक्षा निमावत - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(१७) राष्ट्रभाषा हिन्दी : मेरे विचार - मो% करमचन्द गांधी - विद्या प्रकाशन, कानपुर
-
(१८) पत्रकारिता विमर्श - डॉ% रमेश वर्मा - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(१८) भाषा परिसंक्षेपण सिद्धांत और प्रयोग - आचार्य निशांतकेतु - विद्या प्रकाशन, कानपुर
-
(×०) मीडिया लेखन सिद्धांत और व्यवहार - डॉ% यन्त्रप्रकाश मिश्र - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(×१) पत्रकारिता की उत्कृष्टता - महेन्द्रसिंह ठाकुर - विद्या प्रकाशन, कानपुर
(××) प्रयोजनमूलक हिन्दी - नसीम ल% आज़ाद- विद्या प्रकाशन, कानपुर

- (x3) स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी पत्रकारिता : समग्र मूल्यांकन - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x4) कम्प्यूटर शिक्षण एवं आधुनिक तकनीक - श्याम सिंह - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x5) मीडिया, हिन्दी और पत्रकारिता - डॉ॰ आरिफ़ मजात - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x6) मीडिया लेखन कला - निशांत सिंह - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x7) हिन्दी पत्रकारिता का इतिहास - भीनाक्षी सिंह - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x8) जनसंघर्ष एवं पत्रकारिता - कुमारी शिखा - अमन प्रकाशन, कानपुर

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક્રમ	પ્રવાસી હિન્દી સાહિત્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઈ ક્રમ	1601030102031402	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૫ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૩	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

- પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય :
- છાત્રગણ પ્રવાસી સાહિત્ય કા સ્વરૂપ ળવં ઈતિહાસ કો વિસ્તાર સે જાને.
 - છાત્રગણ પ્રવાસી સાહિત્ય કે માધ્યમ સે ભારતીય ળવં પાશ્ચાત્ય સંસ્કૃતિ કી તુલના કરે.
 - છાત્રગણ પ્રવાસી સાહિત્ય કે માધ્યમ સે ભારતીય સંસ્કૃતિ કી અસ્મિતા કો વિસ્તાર સે સમજે.
 - છાત્રગણ પ્રવાસી સાહિત્યકારો કા પરિચય પ્રાપ્ત કરે.
 - છાત્રગણ પ્રવાસી સાહિત્ય મેં વ્યક્ત વિદેશી-મૂલ્ય હીનતા કો જાને.
 - છાત્રગણ પ્રવાસી સાહિત્ય મેં વ્યક્ત ભાષા-સ્વરૂપો કો જાને.

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઈ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ	
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઈ-૧	અભિમન્યુ અનત : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગેં . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૫ 4 ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગેં . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૫ 4 ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦x 4 ૧૫ ૬ ૩૦	૦૪	૦૪
		'લાલ પસીના' ઉપન્યાસ કી કથાવસ્તુ				
		ઉપન્યાસ કલા કે આધાર પર 'લાલ પસીના' કા મૂલ્યાંકન				
		'લાલ પસીના' ઉપન્યાસ કે ચરિત્રોં કા ચરિત્રાંકન				
	ઇકાઈ-x	'લાલ પસીના' ઉપન્યાસ કા શિલ્પ				
		'લાલ પસીના' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત ભારતીય જીવન-મૂલ્ય				
		'લાલ પસીના' ઉપન્યાસ મેં નિરૂપિત ભારતીય સંસ્કૃતિ				
		'લાલ પસીના' ઉપન્યાસ મેં નિરૂપિત પાશ્ચાત્ય સંસ્કૃતિ				
		'લાલ પસીના' ઉપન્યાસ મેં નિરૂપિત ભારતીય-પાશ્ચાત્ય સંસ્કૃતિ સંઘર્ષ				
	ઇકાઈ-૩	'લાલ પસીના' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત વિભિન્ન સમસ્યાળેં				
		સુખમ બેદી : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ				
		'હવન' ઉપન્યાસ કી કથાવસ્તુ				
		ઉપન્યાસ કલા કે આધાર પર 'હવન' કા મૂલ્યાંકન				
		'હવન' ઉપન્યાસ કે પાત્રોં કા ચરિત્રાંકન				
	ઇકાઈ-૪	'હવન' ઉપન્યાસ કા શિલ્પ				
		'હવન' ઉપન્યાસ મેં નિરૂપિત પ્રવાસી ભારતિયોં કા યથાર્થ				
		'હવન' ઉપન્યાસ મેં નિરૂપિત ભારતીય જીવન મૂલ્ય				
		'હવન' ઉપન્યાસ મેં નિરૂપિત ભારતીય સંસ્કૃતિ				
		'હવન' ઉપન્યાસ મેં નિરૂપિત પાશ્ચાત્ય સંસ્કૃતિ				
		કુલ અંક ળવં કેરિટ	૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રોં કે લિળ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
------------	----------------	------------	-----	-------

अनुसूनातक	असाईन्मेन्ट	निर्धारित पाठ्य-विषय में से किसी एक या दो विषय पर केन्द्रित हस्त लिखित असाईन्मेन्ट तैयार करना होगा .	१०	०१
	सेमिनार/स्वाध्याय	सेमिनार के विकल्प में स्वाध्याय पत्र या प्रोजेक्ट पत्र का प्रावधान है .	१०	
	आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के लिए इस प्रश्न के इस अंक निर्धारित हैं .	१०	
		कुल अंक एवं क्रेडिट	३०	०१

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक वित्ताजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×११५	०४	१४	५५
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - 'वाल पसीना' उपन्यास का शीर्षक - 'हवन' उपन्यास के शीर्षक की सार्थकता - 'वाल पसीना' उपन्यास की भाषा शैली - 'हवन' उपन्यास का उद्देश्य - 'वाल पसीना' उपन्यास का उद्देश्य - 'हवन' उपन्यास की भाषा शैली - 'वाल पसीना' उपन्यास की संवाद योजना - 'हवन' उपन्यास की संवाद योजना		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल बाह्य परीक्षार्थी के लिए)	०%४५	०×	१५	३०
नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र का समय ×११५ घण्टे का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा . ३ नियमित परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा . ३ नियमित एवं बाह्य परीक्षार्थी के लिए पाठ्यक्रम समान रहेगा .		पाठ्य पुस्तक : वाल पसीना संपादक : अभिमन्यु अनंत प्राप्ति स्थान : राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली	पाठ्य पुस्तक : हवन संपादक : सुभम बेदी प्राप्ति स्थान : हिन्दी पॉकेट बुक्स डिपो, दिल्ली		

संदर्भ ग्रंथ :

- (१) हिन्दी का प्रवासी साहित्य, डॉ.कमलकिशोर गोयनका, अमित प्रकाशन, कविनगर, गाजियाबाद, ×०१०
- (×) मॉरिशस का हिन्दी साहित्य, डॉ.लता, जयभारती प्रकाशन, धलाडाबाद, १८७५
- (३) प्रवासी मजदूरों की पीडा, अरविंद मोहन, राधाकृष्ण प्रकाशन, जगतपुरी, दिल्ली
- (४) मॉरिशस में हिन्दी साहित्य का उद्भव एवं विकास, डॉ. श्यामधर तिवारी, विनेसर पब्लिसिंग, दिल्ली, १८८७
- (७) प्रवास में, उपाराजे सक्सेना, ज्ञानगंगा प्रकाशन, यावडी बाजार, दिल्ली
- (५) ब्रिटेन में हिन्दी, उपाराजे सक्सेना, मेघा बुक्स, शाहदरा, दिल्ली
- (७) सागर पार भारतीय संस्कृति और हिन्दी, डॉ.कामता कमलेश, समीक्षा पब्लिसिंग,
- (८) पाश्चात्य दशम की समस्या मूलक विवेचन, केदारनाथ रामनाथ, समीक्षा पब्लिसिंग
- (८) प्रवासी भारतीयों की हिन्दी सेवा, डॉ.कैलाशकुमारी सहाय, अविराम प्रकाशन, विश्वसागर, दिल्ली
- (१०) युरोपीय दर्शन, रामवतार शर्मा, बिहार राष्ट्र भाषा परिषद, पटना
- (११) निर्मल वर्मा की कथानियों में विदेशी परिवेश, डॉ.सरिता वशिष्ठ, निर्मल प्रकाशन, कबीरनगर, दिल्ली
- (१×) एक मॉरिशसवासी की हिन्दी यात्रा, सोमदत्त भोरी, यशपाल जैन सस्ता साहित्य, नई दिल्ली
- (१३) मॉरिशस का कथा-साहित्य, सं. कामता कमलेश, अनन्य प्रकाशन, दिल्ली
- (१४) मॉरिशस में भारतीय प्रवासियों का इतिहास, सं. अभिमन्यु अनंत, मैकमिलन प्रकाशन, दिल्ली
- (१७) आत्मविज्ञान, अभिमन्यु अनंत, प्रभात प्रकाशन, अंसारी रोड, नई दिल्ली
- (१५) मॉरिशस : हिन्दी महासागर में एक नवोदित राष्ट्र, पडलाह रामशरण, मॉरिशस मंजूषा, शाहदरा, दिल्ली
- (१७) अभिमन्यु अनंत व्यक्तित्व एवं कृतित्व, डॉ.श्यामधर तिवारी, अभिनव प्रकाशन आगरा,
- (१८) अभिमन्यु अनंत की प्रतिनिधि रचनाएँ, डॉ.कमलकिशोर गोयनका, नटराज प्रकाशन, दिल्ली

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ*ક	તુલનાત્મક સાહિત્ય (વ્યાવહારિક-૧)	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઇ ક્રમ	1601030102031403	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૫ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૩	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : ➤ છાત્રગણ તુલનાત્મક સાહિત્ય કા સ્વરૂપ વિસ્તાર સે જાને. ➤ છાત્રગણ પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કા અધ્યયન કરકે ભારતીય સંસ્કૃતિ કા પરિચય પ્રાપ્ત કરે. ➤ તુલનાત્મક સાહિત્ય કે માધ્યમ સે નારી-વિમર્શ કી અવધારણા કો સમજે
 ➤ છાત્રગણ તુલનાત્મક સાહિત્ય કા ઇતિહાસ જાને. ➤ છાત્રગણ તુલનાત્મક સાહિત્ય કા અધ્યયન કરકે રાષ્ટ્રીય ચેતના કો વિસ્તાર સે જાને. ➤ છાત્રગણ તુલનાત્મક સાહિત્ય કે માધ્યમ સે નારી-વિમર્શ કી અવધારણા કો સમજે
 ➤ પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કે માધ્યમ સે છાત્રો મેં તુલનાત્મક દષ્ટિ કા વિકાસ હોગા. ➤ છાત્રગણ તુલનાત્મક સાહિત્ય કે માધ્યમ સે વિભિન્નતા મેં ળકતા કી ભાવના કો ઓર ભી સુદૃઢ કરે.

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઇ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ	
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઇ-૧	- ઉમાશંકર જોશી : વ્યકિતલ્વ ળવં કૃતિલ્વ	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશન પૂછે જાળેંગે . પ્રશન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશન પૂછે જાળેંગે . પ્રશન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૩૦	૦૪	૦૪
		- ઉમાશંકર જોશી કૃત 'મહાપ્રસ્થાન' કે આધાર પર યુષ્કિર કા ચરિત્ર-ચિત્રાંકન				
		- 'મહાપ્રસ્થાન' મેં વ્યકત વિચારધારા				
	ઇકાઇ-૨	- નરેશ મેહતા : વ્યકિતલ્વ ળવં કૃતિલ્વ				
		- નરેશ મેહતા કૃત 'મહાપ્રસ્થાન' કે આધાર પર યુષ્કિર કા ચરિત્ર-ચિત્રાંકન				
		- 'મહાપ્રસ્થાન' કાવ્ય-નાટક કે પ્રમુખ-ચરિત્ર				
	ઇકાઇ-૩	- જયશંકર પ્રસાદ : વ્યકિતલ્વ ળવં કૃતિલ્વ				
		- 'ધ્રુવસ્વામિની' કા ચરિત્ર-ચિત્રણ				
		- નાટક કે તત્વો કે આધાર પર 'ધ્રુવસ્વામિની' કા મૂલ્યાંકન				
	ઇકાઇ-૪	- કનૈયાલાલ મા% મુનશી : વ્યકિતલ્વ ળવં કૃતિલ્વ				
		- 'ધ્રુવસ્વામિની દેવી' કા ચરિત્ર-ચિત્રણ				
		- 'ધ્રુવસ્વામિની દેવી' મેં વ્યકત વિચારધારા				
		કુલ અંક ળવં કેરિટ	૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રો કે લિળ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
અનુસ્નાતક	અસાઇન્મેન્ટ	નિર્ધારિત પાઠ્ય-વિષય મેં સે કિસી ળક યા દો વિષય પર કેન્દ્રિત હસ્ત લિખિત અસાઇન્મેન્ટ તૈયાર કરના હોગા .	૧૦	૦૧
	સેમિનાર/સ્વાધ્યાય	સેમિનાર કે વિકલ્પ મેં સ્વાધ્યાય પત્ર યા પ્રોજેક્ટ પત્ર કા પ્રાવધાન હૈ .	૧૦	
	આંતરિક કસોટી	આંતરિક કસોટી કે લિળ દસ પ્રશન કે દસ અંક નિર્ધારિત હૈ .	૧૦	
	કુલ અંક ળવં કેરિટ		૩૦	

પ્રશનપત્ર કા સ્વરૂપ ળવં અંક વિભાજન

વિભાગ	પ્રશન કા સ્વરૂપ	સમય	કુલ પ્રશન	અંક	કુલ અંક
અ	૧% આલોચનાત્મક પ્રશન	×%૧૫	૦૪	૧૪	૫૬

	x% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - 'महाप्रस्थान' शीर्षक सार्थकता - 'महाप्रस्थान' में प्रयुक्त मिथक - 'ध्रुवस्वामिनी' की अभिनेयता एवं रंगमंचीयता - 'ध्रुवस्वामिनी देवी' के शीर्षक की सार्थकता - 'महाप्रस्थान' की रस-योजना - 'महाप्रस्थान' की अभिनेयता एवं रंगमंचीयता - रामगुप्त का चरित्र-चित्रण - 'ध्रुवस्वामिनी देवी' की अभिनेयता एवं रंगमंचीयता - 'महाप्रस्थान' के प्रमुख चरित्र - 'महाप्रस्थान' की प्रासंगिकता - 'ध्रुवस्वामिनी' के शीर्षक की सार्थकता - 'ध्रुवस्वामिनी देवी' की रस-योजना - 'महाप्रस्थान' की संवाद-योजना - 'महाप्रस्थान' का उद्देश्य - 'ध्रुवस्वामिनी' में प्रयुक्त गीत-योजना - 'ध्रुवस्वामिनी देवी' का उद्देश्य		OX	09	14
७	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल बाह्य परीक्षार्थी के विषय)	0%४५	OX	१५	30

नोट : 3 नियमित परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र का समय x%१७ घण्टे का रहेगा . 3 बाह्य परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा . 3 नियमित परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा . 3 बाह्य परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा . 3 नियमित एवं बाह्य परीक्षार्थी के विषय पाठ्यक्रम समान रहेगा .	पाठ्य पुस्तक : महाप्रस्थान संपादक : उमाशंकर जोशी प्राप्ति स्थान : गुर्जर ग्रंथ कायाखल य, अहमदाबाद	पाठ्य पुस्तक : महाप्रस्थान संपादक : नरेश मेहता प्राप्ति स्थान : लोकभारती प्रकाशन, धलाहाबाद	पाठ्य पुस्तक : ध्रुवस्वामिनी संपादक : जयशंकर प्रसाद प्राप्ति स्थान : प्रसाद मंदिर, गोवर्धन सहाय, वाराणसी - विश्वविद्यालय प्रकाशन, वाराणसी	पाठ्य पुस्तक : ध्रुवस्वामिनी देवी संपादक : कर्नयालाल मा% मुन शी प्राप्ति स्थान : रानकमल प्रकाशन , नई दिल्ली
--	---	---	---	--

संदर्भ ग्रंथ :

- (१) तुलनात्मक साहित्याभ्यास(गुजराती अनुवाद)भापट, वसंत, अनुवादक-दवे जशवंती, मेहता जया, प्र%७स%७न%३%३%टी%महिला विद्यापीठ, मुंबई
- (x) तुलनात्मक साहित्य : भारतीय संदर्भ, देसाई (डॉ%), चैतन्य (सं%अनुवादक)
- (३) तुलनात्मक साहित्यनी दिशामां, देसाई (डॉ) अश्विन, प्र%दिव्यानंद प्रकाशन
- (४) तुलनात्मक साहित्य-सिद्धांत और समीक्षा, सं%महावीर चौडाण, प्र%पार्श्व प्रकाशन
- (७) हिन्दी और गुजराती नाट्यसाहित्य का तुलनात्मक अध्ययन - डॉ% रणधीर उपाध्याय - नेशनल पब्लिशिंग हाउस, नयी दिल्ली
- (५) हिन्दी नाटक पर पाश्चात्य प्रभाव - विश्वनाथ प्रसाद मिश्र - लोकभारती प्रकाशन, धलाहाबाद
- (७) हिन्दी नाटक और नाटककार - डॉ% सुरेशचन्द्र शुक्ल - नीलम मसन्द पुस्तक संस्थान, कानपुर
- (८) जयशंकर प्रसाद के नाटकों में इतिहास और संस्कृति - डॉ% उमेशचन्द्र मिश्र - जयभारती प्रकाशन, धलाहाबाद
- (८) जयशंकर प्रसाद के नाटकों में संवाद : सिद्धान्त और विनियोग - डॉ% श्रीमती श्यामा सहाय, जयभारती प्रकाशन, धलाहाबाद
- (१०) प्रसाद के नाटक तथा रंगमंच - डॉ% सुभमापाल मल्होत्रा - राजपाल एन्ड सन्स, दिल्ली
- (११) प्रसादोत्तर नाट्य साहित्य - डॉ% विजय भापट - मध्यप्रदेश हिन्दी ग्रन्थ अकादमी, भोपाल
- (१x) नरेश मेहता के षडकाव्य : एक अनुशीलन - पार्श्व प्रकाशन, अहमदाबाद
- (१३) उत्तरशती के हिन्दी काव्य नाटक (सृजन और सांस्कृतिक संदर्भ) - विजय कुमार 'सन्देश' - क्लासिकल पब्लिशिंग कंपनी, शोर्पींग कोम्प्लेक्स, कर्मपुरा, दिल्ली - १५
- (१४) नरेश मेहता : कविता की ओर्ध्वयात्रा - डॉ% राजकमल राय - लोकभारती प्रकाशन, धलाहाबाद
- (१७) नरेश मेहता के मिथकीय षडकाव्य - डॉ% वर्षा शाह, विद्या प्रकाशन, सी-४४८, गुजैनी, कानपुर

सौराष्ट्र विश्वविद्यालय, राजकोट (गुजरात)
थोर्स बेईज केरिट सिस्टम (CBCS)
कला संकाय (अनुस्नातक डिग्री) पाठ्यक्रम
वर्ष - २०१६

विषय	हिन्दी	
पाठ्यक्रम (पेपर) क्रमांक	मुખ्य	
पाठ्यक्रम (पेपर) शीष*क	राजभाषा प्रशिक्षण - १	
पाठ्यक्रम (पेपर) का ईकाई क्रम	1601030102031501	
परीक्षा समयवधि	नियमित परीक्षार्थी	०४:१० घण्टे
	बाह्य परीक्षार्थी	०३:०० घण्टे

पाठ्यक्रम कक्षा	सत्र	पाठ्यक्रम प्रकार	केरिट (मूल्य)	आंतरिक अंक	बाह्य अंक	प्रायोगिक / भौतिकी अंक	कुल अंक
अनुस्नातक	०३	मुખ्य	०४	३०	७०	-	१००

पाठ्यक्रम उद्देश्य : > छात्रगण राजभाषा डिसे कइते है, उसकी जानकारी प्राप्त करें . > छात्रगण अंतर्राष्ट्रीय स्तर पर हिन्दी का महत्व क्या है, उससे परिचित होंगे .
> छात्रगण व्यावहारिक हिन्दी की जानकारी प्राप्त करें . > छात्रगण हिन्दी भाषा का आज के संदर्भ में महत्ता स्थापित करें .
> छात्रगण राजभाषा विषयक सांविधानिक प्रावधानों से परिचित होंगे . > छात्रगण राजभाषा हिन्दी का ऐतिहासिक परिदृश्य जानें .

पाठ्य क्रम	पाठ्य ईकाई	पाठ्य-विषय	अंक		केरिट	
			नियमित परीक्षार्थी	बाह्य परीक्षार्थी	नियमित परीक्षार्थी	बाह्य परीक्षार्थी
अनुस्नातक	ईकाई-१	राजभाषा हिन्दी : अर्थ, परिभाषा एवं स्वरूप	ईनमें से पाँच प्रश्न पूछे जायेंगे . प्रश्न ४ अंक ०४ १४ ६ ७०	ईनमें से सात प्रश्न पूछे जायेंगे . प्रश्न ४ अंक ०४ १४ ६ ७० प्रश्न ४ अंक ०४ १४ ६ ३०	०४	०४
		प्रशासन व्यवस्था और भाषा				
		भारत की बहुभाषिकता और सम्पर्क भाषा की आवश्यकता				
		राजभाषा (कार्यालयी हिन्दी) की प्रवृत्ति				
	ईकाई-२	राजभाषा एवं राष्ट्रभाषा का अन्तर एवं महत्व				
		प्रशासनिक व्यवस्था में राजभाषा की भूमिका				
		राजभाषा हिन्दी : परम्परा एवं विकास				
		राजभाषा हिन्दी : आधुनिकीकरण				
	ईकाई-३	राजभाषा अधिनियम (अनुच्छेद ३४३ से ३७१ तक)				
		राजभाषा अधिनियम (१९६४, १९७१, १९६०)				
		राजभाषा अधिनियम - १९६३ (यथा संशोधित १९६७)				
		राजभाषा संकल्प (१९६८) यथानुमोदित (१९६९)				
	ईकाई-४	राजभाषा अधिनियम १९७६				
		द्विभाषा नीति और त्रिभाषी सूत्र				
		हिन्दीतर राज्यों के प्रशासनिक क्षेत्रों में हिन्दी की स्थिति				
		अंतरराष्ट्रीय स्तर पर हिन्दी				
ईकाई-५	हिन्दी के प्रचार-प्रसार में विभिन्न हिन्दी संस्थानों की भूमिका					
	राजभाषा हिन्दी की वर्तमान स्थिति					
	राजभाषा हिन्दी का भविष्य					
	हिन्दी और देवनागरी लिपि के मानकीकरण की समस्या					
	कुल अंक एवं केरिट		७०	१००	०४	०४

आंतरिक मूल्यांकन (डेवल नियमित छात्रों के लिये)

पाठ्य क्रम	मूल्यांकन विषय	पाठ्य-विषय	अंक	केरिट
------------	----------------	------------	-----	-------

अनुसूनातक	असाईन्मेन्ट	निर्धारित पाठ्य-विषय में से किसी एक या दो विषय पर केन्द्रित हस्त लिखित असाईन्मेन्ट तैयार करना होगा .	१०	०१
	सेमिनार/स्वाध्याय	सेमिनार के विकल्प में स्वाध्याय पत्र या प्रोजेक्ट पत्र का प्रावधान है .	१०	
	आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के विषय प्रश्न के दस अंक निर्धारित हैं .	१०	
		कुल अंक एवं क्रेडिट	३०	०१

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक वित्ताजन

वित्ताग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×%१५	०४	१४	५५
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - आजादीकरण और हिन्दी - राजभाषा और राष्ट्रभाषा का साम्य-वैषम्य - संपर्क भाषा के रूप में हिन्दी की आवश्यकता - वैज्ञानिक विधि के गुण - अंतरराष्ट्रीय स्तर पर हिन्दी - राजभाषा (कार्यालयी) हिन्दी की प्रकृति - भेलकूट की भाषा - देवनागरी विधि के प्रमुख गुण		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल आठ परीक्षार्थी के विषय)	०%४५	०×	१५	३०

नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र का समय ×%१५ घण्टे का रहेगा .
 ३ आठ परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा .
 ३ नियमित परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा .
 ३ आठ परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा .
 ३ नियमित एवं आठ परीक्षार्थी के विषय पाठ्यक्रम समान रहेगा .

संदर्भ ग्रंथ :

- (१) प्रशासन में राजभाषा हिन्दी, डॉ.कैलाशचंद्र भाटिया, प्र.तक्षशिला प्रकाशन, नयी दिल्ली-×
- (×) व्यवहारिक राजभाषा, डॉ.नारायणचंद्र पालीवाल, प्र.तक्षशिला प्रकाशन, नयी दिल्ली-×
- (३) प्रशासनिक हिन्दी : टिप्पणी-प्राज्ञपण और पत्र लेखन, डॉ.हरिमोहन, प्र.तक्षशिला प्रकाशन, नयी दिल्ली-×
- (४) हिन्दी :राष्ट्रभाषा से राजभाषा तक, विमलेश कान्ति शर्मा, प्र.भारतीय ग्रंथ निकेतन, नयी दिल्ली
- (७) मानक हिन्दी : स्वरूप और संरचना, डॉ.राम प्रसाद, प्र.रामकृष्ण प्रकाशन, नयी दिल्ली
- (५) राजभाषा के नये आयाम - सं. डॉ. ज.न. टी. गामीत - प्र. कृष्णटीव प्रकाशन, राजकोट
- (७) भारत के हिन्दीतर क्षेत्रों हिन्दी सं. रमेशचंद्र शर्मा - प्र. विकास प्रकाशन, जवाहर नगर, कानपुर-१×
- (८) वैश्विकता के संदर्भ में हिन्दी - डॉ. शैलजा पाटील - प्र. विकास प्रकाशन, जवाहर नगर, कानपुर-१×
- (८) प्रशासनिक कामकाजी शब्दावली - डॉ. हरिमोहन - प्र. तक्षशिला प्रकाशन, नई दिल्ली - ×
- (१०) सरकारी कार्यालयों में हिन्दी का प्रयोग - गोपीनाथ श्रीवास्तव - प्र. लोकभारती प्रकाशन, धलाहाबाद-१
- (११) प्रयोजनमूलक भाषा और अनुवाद - डॉ. रामगोपाल सिंह - प्र. पार्श्व पब्लिकेशन, रिलीफ रोड, अहमदाबाद-१
- (१×) राजभाषा हिन्दी के बहुमुष्ठी आयाम - डॉ. सी. जे. प्रसन्नकुमार - प्र. विकास प्रकाशन, जवाहर नगर, कानपुर
- (१३) प्रशासनिक एवं कर्मचारी हिन्दी - डॉ. रामप्रकाश, डॉ. रामगुप्त - प्र. राधाकृष्ण प्रकाशन प्रा. वि., जी-१७ जगतपुरी, दिल्ली - ७१
- (१४) वैश्वीकरण और हिन्दी मानकीकरण - डॉ. छल्लामतराव पाटील - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१७) मानक व्यवहारिक हिन्दी व्याकरण तथा भाषा बोध - डॉ. संतशरण शर्मा - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१५) मानक हिंदी संरचना स्वरूप एवं विश्लेषण - डॉ. सुवर्णलता ज.म.सी.- विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१७) वैश्विकता के संदर्भ में हिंदी - डॉ. शैलजा पाटील - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१८) मानक हिन्दी भाषा व्याकरण दर्शिका - डॉ. गणेश पवार, डॉ. राजू बागलकोट - अमन प्रकाशन, कानपुर

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઈઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

નોટ : ૩ યહ પાઠ્યક્રમ કેવલ શોધ-છાત્ર કે લિજ હૈ .
૩ પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ સે પ્રશ્નપત્ર પૂછા નહીં જાળગા .
૩ યહ પાઠ્યક્રમ કેવલ શોધ-છાત્ર કે શોધ-પ્રશિક્ષણ કે લિજ હૈ .

વિષય	હિન્દી
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક	લઘુશોધ પ્રબંધ (સૈદ્ધાંતિક)
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઈ ક્રમ	1601030102031502

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૩	મુખ્ય	૦૪	૧૦૦	-	૧૦૦

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઈ	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
			નિયમિત જવં બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત જવં બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઈ-૧	શોધ કા સ્વરૂપ , શોધ કે પ્રકાર, શોધ કી પ્રક્રિયા-સોપાન	કેવલ લઘુ-શોધપ્રબંધ તૈયાર કરના હોગા . ૧૦૦ અંક બાહ્ય પરીક્ષક દ્વારા મૂલ્યાંકન હોગા .	૦૪
	ઇકાઈ-૨	શોધ કર્તા જવં શોધ-નિર્દેશક કી યોગ્યતા		
	ઇકાઈ-૩	વિષય-ચયન, શોધ-પ્રબંધ કી રૂપ રેખા, સામગ્રી-સંકલન, ભૂમિકા લેખનન		
	ઇકાઈ-૪	પાઠ-ટિપ્પણી, સંદર્ભ નિર્દેશ, અનુક્રમશિકાલ, ગ્રંથાનુક્રમશિકા, પરિશિષ્ટ		
		કુલ અંક જવં કેરિટ	૧૦૦	૦૪

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રો કે લિજ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય
અનુસ્નાતક	શોધ-પ્રપત્ર	નિર્ધારિત પાઠ્ય-વિષય મેં સે કિસી જક યા દો વિષય પર કેન્દ્રિત આલેખ તૈયાર કરના હોગા .
	સેમિનાર	કિસી ત્રીન સેમિનાર મેં ઉપસ્થિત રહના હોગા .
		કુલ અંક જવં કેરિટ

પાઠ્ય પુસ્તક : શોધ સિદ્ધાંત
સંપાદક : ડૉ% બી% કે% કલાસવા
પ્રાપ્તિ સ્થાન : શાન્તિ પ્રકાશન ડી - ૧૯/૨૨૦ નંદનવન જપાર્ટમેન્ટ (ભાવસાર હોસ્ટેલ કે પાસ),
નવા વાડજ અહમદાબાદ (ગુજરાત) .

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)

ચોઇસ બેઈઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક	આધુનિક હિન્દી કાવ્ય - x	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઈ ક્રમ	1601030102041600	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦x:૧૦ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૪	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : > છાત્રગણ હિન્દી બહુકાવ્ય કી પરમ્પરા કો વિસ્તાર સે જાને . > છાત્રગણ ભારતીય પૌરાણિક કથાઓ કો વિસ્તાર સે જાને . > છાત્રગણ નાગાર્જુન કી કાવ્ય-ચેતના કો જાને .
> છાત્રગણ કૃષ્ણ કાવ્ય પરમ્પરા કો વિસ્તૃત રૂપ સે સમજે . > છાત્રગણ પ્રયોગવાદ કે બારે મેં જાને . > છાત્રગણ નાગાર્જુન કે કાવ્યો કો પઢકર ગ્રામજીવન કે બારે મેં જાને .
> પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ અધ્યેતા પ્રબંધ કાવ્યો કી પરમ્પરા કો જાને . > છાત્રગણ અજ્ઞેય કી કાવ્યગત વૈચારિકતા કો જાને .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઈ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ		
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	
અનુસ્નાતક	ઇકાઈ-૧	- હરિઓષ : વ્યકિતત્વ ળવં કૃતિત્વ	- 'પ્રિય પ્રવાસ' કી કથાવસ્તુ	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦x 4 ૧૬ ૩૦	૦૪	૦૪
		- પ્રબંધ-કાવ્ય કે લક્ષણો કે આધાર પર 'પ્રિય પ્રવાસ' કા મૂલ્યાંકન	- 'પ્રિય પ્રવાસ' મહાકાવ્ય કે પ્રેરણાસ્રોત				
		- 'પ્રિય પ્રવાસ' મહાકાવ્ય મેં વ્યક્ત આધુનિકતા	- 'પ્રિય પ્રવાસ' કા કાવ્યરૂપ				
		- ભાવપક્ષ ળવં કલાપક્ષ કી દષ્ટિ સે 'પ્રિય પ્રવાસ' કા મૂલ્યાંકન	- 'પ્રિય પ્રવાસ' મહાકાવ્ય મેં વ્યક્ત પ્રકૃતિ ચિત્રણ				
	ઇકાઈ-x	- કૃષ્ણ કાવ્ય પરંપરા ઓર 'પ્રિય પ્રવાસ'	- 'પ્રિય પ્રવાસ' મહાકાવ્ય મેં વ્યક્ત ભારતીય સંસ્કૃતિ				
		- રામઘારિસિંહ 'દિનકર' : વ્યકિતત્વ ળવં કૃતિત્વ	- 'ઉર્વશી' મહાકાવ્ય કી કથાવસ્તુ				
		- ભાવપક્ષ ળવં કલાપક્ષ કી દષ્ટિ સે 'ઉર્વશી' કા મૂલ્યાંકન	- 'ઉર્વશી' મહાકાવ્ય મેં ઇતિહાસ ળવં કલ્પના કા સમન્વય				
		- 'ઉર્વશી' મહાકાવ્ય કે પ્રેરણા-સ્રોત	- 'ઉર્વશી' પ્રેમ ઓર સૌંદર્ય કા મહાકાવ્ય				
	ઇકાઈ-૩	- 'ઉર્વશી' મહાકાવ્ય મેં વ્યક્ત દિનકર કી નારી-ભાવના	- 'ઉર્વશી' મહાકાવ્ય કે પાત્રોં કા ચરિત્રાંકન				
		- 'ઉર્વશી' મહાકાવ્ય મેં વ્યક્ત યુગબોધ	- 'ઉર્વશી' મહાકાવ્ય મેં કામાધ્યાત્મકતા				
		- અજ્ઞેય : વ્યકિતત્વ ળવં કૃતિત્વ	- 'ભાવપક્ષ ળવં કલાપક્ષ કી દષ્ટિ સે અજ્ઞેય કી કવિતાઓં કા મૂલ્યાંકન				
		- અજ્ઞેય કી કવિતાઓં મેં વ્યક્ત રાષ્ટ્રપ્રેમ	- અજ્ઞેય કી કવિતાઓં મેં નિરૂપિત યથાર્થ				
ઇકાઈ-૪	- નચી કવિતાઓં કે લક્ષણોં કે આધાર પર અજ્ઞેય કી કવિતાઓં કા મૂલ્યાંકન	- અજ્ઞેય કી કવિતાઓં કી પ્રમુખ વિશેષતાઓં					
	- અજ્ઞેય કા કાવ્ય સૌંધવ	- અજ્ઞેય કી કવિતાઓં કા કાવ્ય-કલા કી દષ્ટિ સે મૂલ્યાંકન					
	- 'હિરોશીમા' કાવ્ય કા ભાવાર્થ	- ભાવપક્ષ ળવં કલાપક્ષ કી દષ્ટિ સે 'અસાધ્ય વીણા' કા મૂલ્યાંકન					
	- નાગાર્જુન : વ્યકિતત્વ ળવં કૃતિત્વ	- નાગાર્જુન કે કાવ્યોં કી કાવ્યગત વિશેષતાઓં					
	- નાગાર્જુન કી કવિતાઓં મેં વ્યક્ત સમસ્યાઓં	- ભાવપક્ષ ળવં કલાપક્ષ કી દષ્ટિ સે નાગાર્જુન કી કવિતાઓં કા મૂલ્યાંકન					
	- નાગાર્જુન કી કવિતાઓં મેં વ્યક્ત સામાજિક ચેતના	- નાગાર્જુન કી કવિતાઓં મેં વ્યક્ત પ્રગતિવાદી વિચારધારા					
	- નાગાર્જુન કે કાવ્ય મેં વર્ગ-સંઘર્ષ	- નાગાર્જુન કે કાવ્ય મેં વ્યક્ત ગ્રામ-ચેતના					
	- નાગાર્જુન કે કાવ્ય કી પ્રમુખ વિશેષતાઓં	- નાગાર્જુન કે કાવ્ય મેં વ્યક્ત યથાર્થતા					
કુલ અંક ળવં કેરિટ			૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪	

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રોં કે લિળ)

पाठ्य क्रम	मूल्यांकन विषय	पाठ्य-विषय	अंक	क्रेडिट
अनुस्नातक	असाठन्मेन्ट	निर्धारित पाठ्य-विषय में से किसी एक या दो विषय पर केन्द्रित छस्त लिखित असाठन्मेन्ट तैयार करना होगा .	१०	०१
	सेमिनार/स्वाध्याय	सेमिनार के विकल्प में स्वाध्याय पत्र या प्रोजेक्ट पत्र का प्रावधान है .	१०	
	आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के दिण दस प्रश्न के दस अंक निर्धारित हैं .	१०	
		कुल अंक एवं क्रेडिट	३०	०१

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक विभाजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×११०	०४	१४	०५
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - 'प्रिय प्रवास' की अलंकार योजना - 'उर्वशी' महाकाव्य की छन्द योजना - अज्ञेय की कविताओं की भाषा शैली - नागार्जुन के काव्य की भाषा शैली - 'प्रिय प्रवास' की छन्द योजना - 'उर्वशी' महाकाव्य की अलंकार योजना - अज्ञेय की कविताओं में व्यक्त अलंकार - नागार्जुन के काव्य की अलंकार योजना - 'प्रिय प्रवास' की भाषा शैली - 'उर्वशी' महाकाव्य का उद्देश्य - अज्ञेय की कविताओं में छन्द योजना - नागार्जुन के काव्य की छन्द योजना - 'प्रिय प्रवास' के शीर्षक की सार्थकता - 'उर्वशी' महाकाव्य का परिवेश - अज्ञेय की कविताओं में बिम्ब योजना - नागार्जुन के कविताओं में मानवतावाद		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल बाह्य परीक्षार्थी के दिण)	०%४०	०×	१०	३०
नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के दिण प्रश्नपत्र का समय ×%१० घण्टे का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के दिण प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा . ३ नियमित परीक्षार्थी के दिण प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के दिण प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा . ३ नियमित एवं बाह्य परीक्षार्थी के दिण पाठ्यक्रम समान रहेगा .		पाठ्य पुस्तक : प्रिय प्रवास संपादक : अयोध्यासिंह उपाध्याय 'हरिऔध' प्राप्ति स्थान : राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली	पाठ्य पुस्तक : उर्वशी संपादक : रामधरिसिंह 'दिनकर' प्राप्ति स्थान : उदयाचल प्रकाशन, पटना	पाठ्य पुस्तक : आज के लोकप्रिय कवि अज्ञेय संपादक : विद्यानिवास मिश्र प्राप्ति स्थान : राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली	पाठ्य पुस्तक : आज के लोकप्रिय कवि नागार्जुन संपादक : प्रभाकर माथवे प्राप्ति स्थान : राजपाल बहुर सन्स, दिल्ली

संदर्भ ग्रंथ :

- (१) उर्वशी : विचार और विश्लेषण, डॉ.वचनदेव कुमार, प्र.खिन्दी प्रचारक संस्थान, वाराणसी
- (२) उर्वशी : समग्र अध्ययन, डॉ.दयाकृष्ण जोशी, प्र.पंचशील प्रकाशन, जयपुर
- (३) महाकवि दिनकर : उर्वशी और अन्य कृतियाँ, डॉ.विमलकुमार जैन, प्र.खिन्दी प्रचारक संस्थान, वाराणसी
- (४) अज्ञेय : कवि और काव्य, राजेन्द्रप्रसाद, प्र.तक्षशिवा प्रकाशन, नयी दिल्ली-×
- (५) अज्ञेय : एक अध्ययन, डॉ.भोलोभाई पटेल, प्र.गुजरात युनिवर्सिटी, अहमदाबाद
- (६) 7अज्ञेय8, सं.विश्वनाथ प्रसाद तिवारी, प्र.भारतीय ग्रंथ निकेतन, नयी दिल्ली
- (७) नागार्जुन की कविता, अजय तिवारी, प्र.वाणी प्रकाशन, नयी दिल्ली
- (८) नागार्जुन का काव्य, डॉ.यंद्रदास सिंह, प्र.राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली
- (९) बाबा नागार्जुन, नरेन्द्र कोहली, प्र.वाणी प्रकाशन, दिल्ली
- (१०) आधुनिक हिन्दी काव्य : उद्भव और विकास, स्नेहलता पाठक, प्र.भारतीय ग्रंथ निकेतन, नयी दिल्ली-×
- (११) आधुनिक हिन्दी काव्य, शिल्प मोहन अवस्थी, प्र.भारतीय ग्रंथ निकेतन, नयी दिल्ली
- (१२) नरेश मेहता के अष्टकाव्य : एक अनुशीलन, प्रा.कविता शर्मा, अहमदाबाद
- (१३) हरिऔध के काव्य में राष्ट्रीयता एवं सामाजिकता - डॉ. मंजू तरडेजा - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१४) अज्ञेय के काव्य में बिम्ब - डॉ. टी. शांतकुमारी - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१५) दिनकर का कुञ्ज और मानवतावाद - डॉ. मोहसिन पान - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१६) जनकवि नागार्जुन एवं प्रयोगवादी कवि अज्ञेय - डॉ. वीणा दाढ़े - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१७) नागार्जुन का काव्य और जीवन-दर्शन - डॉ. श्रीमती पूनम भोरसे - विद्या प्रकाशन, कानपुर

- (१८) अज्ञेय : साहित्य और जीवन दर्शन - डॉ. रेनु श्रीवास्तव - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१९) नागार्जुन के काव्य में प्रगतिशील चिन्तन - डॉ. गोविन्द के. भुरसे - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (२०) कवियों के कवि अज्ञेय - डॉ. शंकर वसंत मुद्गल - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (२१) रामधारी सिंह 'दिनकर' के साहित्य में जीवन मूल्य - डॉ. सूर्यवंशी - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (२२) जनसंसार एवं पत्रकारिता - कुमारी शिवा - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (२३) हरिऔध के महाकाव्यों की नारी पात्र - रेणु श्री वास्तव - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (२४) नागार्जुन के काव्य में प्रगतिशील चिन्तन - डॉ. गोविन्द के. भुरसे - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (२५) नागार्जुन के काव्य में जीवन दर्शन - डॉ. श्रीमती पूनम भोरसे - अमन प्रकाशन, कानपुर (उ३) अज्ञेय : साहित्य और जीवन दर्शन - डॉ. न, कानपुर
- (२६) हरिऔध के काव्य में राष्ट्रीयता एवं सामाजिकता - डॉ. मंजू तरडेजा - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (२७) नागार्जुन के काव्य में प्रगतिशीलता और शिल्पगत प्रयोग - डॉ. संगीता एकनाथराव आहरे (दास) - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (२८) डॉ. हरिवंशराय भय्यन का आत्मकथात्मक साहित्य - प्रा. श्रीनिवास - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (२९) नागार्जुन के काव्य में व्यंग्य - डॉ. सुनील जाधव - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (३०) मुक्तिबोध एवं नागार्जुन का काव्य-दर्शन - डॉ. प्रभा दीक्षित - अमन प्रकाशन, कानपुर

- (x0) नागार्जुन की कविता में जनवादी चेतना - डॉ० रमाकान्त आपरे - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (x१) नागार्जुन के काव्य में जेतना - डॉ० बापुराव देसाई - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (xx) नागार्जुन के काव्य में व्यंग्य - डॉ० सुनील जाधव - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (x3) नागार्जुन के काव्य में प्रगतिशीलता और शिल्पगत प्रयोग- डॉ० संगीता लक्ष्मीयाराजआहरे- विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (x४) प्रगतिशील चेतना और नागार्जुन का काव्य - डॉ० अनिल कुमार - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (x७) नागार्जुन का कथा साहित्य - डॉ० भीरां चन्द्रा - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x६) जनकवि नागार्जुन एवं प्रयोगवादी कवि अज्ञेय - डॉ० वीणा दाढ़े - अमन प्रकाशन, कानपुर

सौराष्ट्र विश्वविद्यालय, राजकोट (गुजरात)
योथस बेईज केरिड सिस्टम (CBCS)
कला संकाय (अनुस्नातक डिग्री) पाठ्यक्रम
वर्ष - २०१६

विषय	हिन्दी	
पाठ्यक्रम (पेपर) क्रमांक	मुप्य	
पाठ्यक्रम (पेपर) शीष*क	आधुनिक हिन्दी गद्य - x	
पाठ्यक्रम (पेपर) का ठकाठ क्रम	1601030102041700	
परीक्षा समयावधि	नियमित परीक्षार्थी	०x:१० घण्टे
	बाह्य परीक्षार्थी	०३:०० घण्टे

पाठ्यक्रम कक्षा	सत्र	पाठ्यक्रम प्रकार	केरिड (मूल्य)	आंतरिक अंक	बाह्य अंक	प्रायोगिक / भौषिकी अंक	कुल अंक
अनुस्नातक	०४	मुप्य	०४	३०	७०	-	१००

पाठ्यक्रम उद्देश्य : > छात्रगण हिन्दी नाटक का स्वरूप एवं विकास जानें . > छात्रगण आत्मकथा के स्वरूप के बारे में विस्तार से जानें . > छात्रगण आत्मकथा, आलोचना का उद्भव-विकास जानें .
 > पाठ्यक्रम संबंधी छात्रगण संस्कृत प्रकांड पंडित कालिदास के जीवन चरित्र से परिचित होंगे . > छात्रगण नये आलोचकों का परिचय प्राप्त करें . > छात्रगण इतिहास की गर्त में दली भारतीय संस्कृति एवं कला को जानें .

पाठ्य क्रम	पाठ्य ठकाठ	पाठ्य-विषय	अंक		केरिड		
			नियमित परीक्षार्थी	बाह्य परीक्षार्थी	नियमित परीक्षार्थी	बाह्य परीक्षार्थी	
अनुस्नातक	ठकाठ-१	- जगदीशचन्द्र माथुर : व्यक्तित्व एवं कृतित्व	- 'कोषार्क' नाटक का कथानक	ठनमें से पाँच प्रश्न पूछे जायेंगे . प्रश्न ४ अंक ०५ ४ १४ ६ ७०	ठनमें से सात प्रश्न पूछे जायेंगे . प्रश्न ४ अंक ०५ ४ १४ ६ ७० प्रश्न ४ अंक ०x ४ १५ ६ ३०	०४	०४
		- नाट्यकला के आधार पर 'कोषार्क' का मूल्यांकन	- 'कोषार्क' नाटक के चरित्रों का चरित्रांकन				
		- रंगमंच की दृष्टि से 'कोषार्क' नाटक का मूल्यांकन	- 'कोषार्क' नाटक की ऐतिहासिकता				
		- 'कोषार्क' नाटक का उद्देश्य	- 'कोषार्क' नाटक की प्रासंगिकता				
	ठकाठ-x	- मोहन राकेश : व्यक्तित्व एवं कृतित्व	- 'आषाढ़ का एक दिन' नाटक का कथानक				
		- 'आषाढ़ का एक दिन' नाटक के चरित्रों का चरित्रांकन	- नाट्यकला के आधार पर 'आषाढ़ का एक दिन' का मूल्यांकन				
		- 'आषाढ़ का एक दिन' नाटक में इतिहास और कल्पना का समन्वय	- 'आषाढ़ का एक दिन' नाटक में व्यक्त समस्याएँ				
	ठकाठ-३	- 'आषाढ़ का एक दिन' नाटक की अभिनेयता	- 'आषाढ़ का एक दिन' नाटक की रस-योजना				
		- हरिवंशराय भय्यन : व्यक्तित्व एवं कृतित्व	- आत्मकथा के लक्षणों के आधार पर 'नीड़ का निर्माँष ङिर' का मूल्यांकन				
		- 'नीड़ का निर्माँष ङिर' में भय्यन की विचारधारा	- 'नीड़ का निर्माँष ङिर' आत्मकथा की कथावस्तु				
		- 'नीड़ का निर्माँष ङिर' आत्मकथा में सर्वक की आत्मानुभूति	- 'नीड़ का निर्माँष ङिर' आत्मकथा की प्रासंगिकता				
	ठकाठ-४	- 'नीड़ का निर्माँष ङिर' आत्मकथा का शिल्प-विधान	- 'नीड़ का निर्माँष ङिर' से व्यक्त संदेश				
		- नामवरसिंह का व्यक्तित्व एवं कृतित्व	- 'कविता के नये प्रतिमान' का काव्य विषयक विचार				
		- आलोचना की दृष्टि से 'कविता के नये प्रतिमान' का मूल्यांकन	- 'कविता के नये प्रतिमान' में नावरसिंह की साहित्यिक दृष्टि				
		- 'कविता के नये प्रतिमान' की साहित्यिक विशेषताएँ	- 'कविता के नये प्रतिमान' में व्यक्य नावरसिंह की आलोचना दृष्टि				
			- 'कविता के नये प्रतिमान' में नावरसिंह की नयी आलोचना शिल्प दृष्टि				
		कुल अंक एवं केरिड		७०	१००	०४	०४

आंतरिक मूल्यांकन(केवल नियमित छात्रों के लिये)

पाठ्य क्रम	मूल्यांकन विषय	पाठ्य-विषय	अंक	केरिड
अनुस्नातक	असाठन्मेन्ट	निर्धारित पाठ्य-विषय में से किसी एक या दो विषय पर केन्द्रित हस्त लिखित असाठन्मेन्ट तैयार करना होगा .	१०	०१
	सेमिनार/स्वाध्याय	सेमिनार के विकल्प में स्वाध्याय पत्र या प्रोजेक्ट पत्र का प्रावधान है .	१०	
	आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के लिये दस प्रश्न के दस अंक निर्धारित हैं .	१०	
		कुल अंक एवं केरिड		३०

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक विभाजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×१०	०४	१४	०६
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - 'कोष्ठांक' नाटक के शीर्षक की सार्थकता - 'आषाढ़ का एक दिन' नाटक के शीर्षक की सार्थकता - 'नीड़ का निर्माण फिर' का शीर्षक - 'कविता के नये प्रतिमान' की उपयोगिता - 'कोष्ठांक' नाटक में व्यक्त संकलन-त्रय - 'आषाढ़ का एक दिन' नाटक की अभिनेयता - 'नीड़ का निर्माण फिर' का उद्देश्य - 'कविता के नये प्रतिमान' में व्यक्त भाषा शैली - 'कोष्ठांक' नाटक का अन्त - 'आषाढ़ का एक दिन' नाटक का उद्देश्य - 'नीड़ का निर्माण फिर' की शैली - 'कोष्ठांक' नाटक की संवाद योजना - 'आषाढ़ का एक दिन' नाटक का संकलन-त्रय		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल बाह्य परीक्षार्थी के विषय)	०%४०	०×	१०	३०
<p>नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र का समय ×%१० घण्टे का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा . ३ नियमित परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा . ३ नियमित एवं बाह्य परीक्षार्थी के विषय पाठ्यक्रम समान रहेगा .</p>		<p>पाठ्य पुस्तक : कोष्ठांक संपादक : जगदीशचन्द्र माथुर प्राप्ति स्थान : भारती बंडार प्रेस, ईलाहाबाद</p>	<p>पाठ्य पुस्तक : आषाढ़ का एक दिन संपादक : मोहन राकेश प्राप्ति स्थान : राजपाल ढण्ड सन्स, कश्मीरी गेट, नई दिल्ली</p>	<p>पाठ्य पुस्तक : नीड़ का निर्माण फिर संपादक : हरिवंशराय भय्यन प्राप्ति स्थान : राजपाल ढण्ड सन्स, कश्मीरी गेट, नई दिल्ली</p>	<p>पाठ्य पुस्तक : कविता के नये प्रतिमान संपादक : नामवरसिंह प्राप्ति स्थान : राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली</p>

संदर्भ ग्रंथ :

- (१) नाट्यकार जयशंकर प्रसाद, डॉ० सत्येन्द्र तनेजा
- (२) प्रसाद के नाटक, डॉ० सिद्धनाथकुमार, प्र० मैकमिलन कंपनी दिल्ली,
- (३) प्रसाद का नाट्यशिल्प, अनवारी लाल डांडा, प्र० हिन्दी साहित्य संसार, दिल्ली
- (४) मोहन राकेश : व्यक्तित्व और कृतित्व, सुष्मा अग्रवाल, प्र० पंचशील प्रकाशन, जयपुर
- (५) मोहन राकेश और उनके नाटक, गिरिश रस्तोगी, प्र० राधाकृष्ण प्रकाशन, ईलाहाबाद
- (६) हिन्दी नाटक, डॉ० भय्यन सिंह, प्र० राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली
- (७) भय्यन पत्र, यार्हें मुलाकाते, डॉ० श्याम सुंदर घोष, उमेश प्रकाशन, ईलाहाबाद
- (८) आलोचना के नए मान, कर्ण सिंह, मैकमिलन कंपनी ऑफ़ इंडिया लि० दिल्ली
- (९) नाटककार जगदीशचन्द्र माथुर, गोविन्द यादव, राधाकृष्ण प्रकाशन, नयी दिल्ली
- (१०) 7६शद्वार8 से 7सोपान8 तक, डॉ० हरिवंशराय भय्यन, राजपाल ढण्ड सन्स, दिल्ली
- (११) हरिवंशराय भय्यन की साहित्य साधना, पुष्पा भारती, वाणी प्रकाशन, नयी दिल्ली
- (१२) हरिवंशराय भय्यन की आत्मकथा एवं पुनर्मुल्यांकन - डॉ० राव साहेब जाधव - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१३) आधुनिक हिन्दी साहित्य का इतिहास - डॉ० देवायत लम० सोलंकी - प्रकाशक : डॉ० देवायत लम० सोलंकी -
 मुद्रक : आदर्श प्रिन्टिंग प्रेस, गोडाउन रोड, १३-मनहर प्लोट के सामने, जामनगर ट्रान्सपोर्ट के सामने, राजकोट

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક	પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ્ત્ર	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઇ ક્રમ	1601030102041800	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૫ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૪	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

- પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય :
- પાઠ્યક્રમ સે સંબંધિત છાત્ર પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કે અધ્યયન સે પાશ્ચાત્ય સમીક્ષા કે વિકાસ-ક્રમ કો જાને .
 - છાત્રગણ પશ્ચિમ કી કાવ્ય-સૃજન તથા કાવ્ય-વિશ્લેષણ કી સશક્ત પરમ્પરા કો જાને .
 - પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ્ત્ર કે અધ્યયન સે અધ્યેતા પાશ્ચાત્ય સભ્યતા, સંસ્કૃતિ, કલા ઓર સાહિત્ય કો જાને .
 - પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કે માધ્યમ સે છાત્ર પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ્ત્રીયો કી કાવ્ય-વિષયક ધારણાઓ કો સમજે .
 - પાઠ્યક્રમ અધ્યયનરત છાત્ર કાવ્ય સમ્બન્ધી પાશ્ચાત્ય વિચારકો કે મત જાને .
 - છાત્રગણ ભારતીય જન પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ્ત્ર કી તુલના કરે .
 - છાત્રગણ પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ્ત્ર કી નવીન પ્રવૃત્તિઓ કો જાને .
 - પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ્ત્ર કા અધ્યયન કરને સે અધ્યેતા મેં રાગાત્મક ચેતના કા વિકાસ હોગા .

ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઇ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	
ઇકાઇ-૧		- પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ્ત્ર કા ઉદ્ભવ જન વિકાસ			
		- પ્લેટો : વ્યક્તિત્વ જન કૃતિત્વ,			- પ્લેટો કે કાવ્ય સંબંધી વિચાર : ૧% કાવ્ય કા સત્ય, % કાવ્ય સૃજન કા દૈવી પ્રેરણા સિદ્ધાંત, ૩% અનુકરણ સિદ્ધાંત
		- અરસ્તુ : વ્યક્તિત્વ જન કૃતિત્વ,			- અરસ્તુ કે કાવ્ય સંબંધી વિચાર : ૧% અનુકરણ સિદ્ધાંત, % વિરેચન સિદ્ધાંત, ૩% ત્રાસદી સિદ્ધાંત,
		- પ્લેટો ઓર અરસ્તુ કી કાવ્ય સંબંધી માન્યતાઓ કી તુલના			- પ્લેટો ઓર અરસ્તુ કે અનુકરણ સિદ્ધાંત કી તુલના
ઇકાઇ-૨		- લોંજાઈનસ (લોંગીનુસ) : વ્યક્તિત્વ જન કૃતિત્વ			
		- જોન ડ્રાઈડન : વ્યક્તિત્વ જન કૃતિત્વ			- જોન ડ્રાઈડન કે કાવ્ય સંબંધી વિચાર : ૧% કાવ્ય સિદ્ધાંત, % કલ્પના સિદ્ધાંત
		- વિલિયમ વર્સ્વર્થ : વ્યક્તિત્વ જન કૃતિત્વ			- વિલિયમ વર્સ્વર્થ કે કાવ્ય સંબંધી વિચાર : કાવ્ય ભાષા સિદ્ધાંત
ઇકાઇ-૩		- સૈમ્યુઅલ ટેલ કોલરિજ : વ્યક્તિત્વ જન કૃતિત્વ			
		- મૈથ્યુ આર્નલ્ડ : વ્યક્તિત્વ જન કૃતિત્વ			- મૈથ્યુ આર્નલ્ડ કે કાવ્ય સંબંધી વિચાર : આલોચના કા સ્વરૂપ ઓર પ્રકાર્ય
		- ટી% જસ% ઇલિયટ : વ્યક્તિત્વ જન કૃતિત્વ			- ટી% જસ% ઇલિયટ કે કાવ્ય સંબંધી વિચાર : ૧% કલ્પના સિદ્ધાંત, % નિર્વેચકિતકતા કા સિદ્ધાંત, ૩% વસ્તુનિષ્ઠ સમીકરણ, % સંવેદનશીલતા કા અસાહ્યર્ય
ઇકાઇ-૪		- આઈ% જ% રિચર્ડ્સ : વ્યક્તિત્વ જન કૃતિત્વ			
		- હોરેસ ઓચિત્ય સિદ્ધાંત, કોચે કા અભિવ્યંજના સિદ્ધાંત, ઇલિયટ કા ઇતિહાસ બોધ કા સિદ્ધાંત, ફિસ્ટોકર કાડવેલ કા શ્રમ-સિદ્ધાંત			- આઈ% જ% રિચર્ડ્સ કે કાવ્ય સંબંધી વિચાર : ૧% મૂલ્ય સિદ્ધાંત, % સમ્પ્રેષણ સિદ્ધાંત, ૩% વ્યાવહારિક આલોચના
		- વિવિધવાદ : સ્વચ્છન્દતાવાદ, આભિજાત્યવાદ, માર્ક્સવાદ, મનોવિશ્લેષણવાદ, અસ્તિત્વવાદ, કલાવાદ, ઉત્તર આધુનિકતાવાદ, આદર્શવાદ ઓર યથાર્થવાદ, સંરચનાવાદ, વિખણનવાદ, અતિયથાર્થવાદ, ઉત્તર સંરચનાવાદ, નવ્યશાસ્ત્રવાદ			
		કુલ અંક જન કેરિટ	૭૦	૧૦૦	

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રો કે લિળ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેડિટ
અનુસ્નાતક	અસાઈન્મેન્ટ	નિર્ધારિત પાઠ્ય-વિષય મેં સે કિસી ળક યા ઢો વિષય પર કેન્દ્રિત હસ્ત લિખિત અસાઈન્મેન્ટ તૈયાર કરના હોગા .	૧૦	૦૧
	સેમિનાર/સ્વાધ્યાય	સેમિનાર કે વિકલ્પ મેં સ્વાધ્યાય પત્ર યા પ્રોજેક્ટ પત્ર કા પ્રાવધાન હે .	૧૦	
	આંતરિક કસૌટી	આંતરિક કસૌટી કે લિળ ઢસ પ્રશ્ન કે ઢસ અંક નિર્ધારિત હે .	૧૦	
		કુલ અંક ળવં કેડિટ	૩૦	૦૧

પ્રશ્નપત્ર કા સ્વરૂપ ળવં અંક વિભાજન

વિભાગ	પ્રશ્ન કા સ્વરૂપ	સમય	કુલ પ્રશ્ન	અંક	કુલ અંક
અ	૧% આલોચનાત્મક પ્રશ્ન	×%૧૫	૦૪	૧૪	૫૬
	×% સંક્ષિપ્ત પ્રશ્ન (ટિપ્પણી) - પ્રાકૃતવાદ - બિમ્બવાદ - ઝેન્ટસી - સુકરાત - પ્રતીકવાદ - રૂપવાદ - મિથક - કાર્લ માર્ક્સ		૦×	૦૭	૧૪
બ	આલોચનાત્મક પ્રશ્ન (કેવલ બાહ્ય પરીક્ષાર્થી કે લિળ)	૦%૪૫	૦×	૧૫	૩૦

નોટ : ૩ નિયમિત પરીક્ષાર્થી કે લિળ પ્રશ્નપત્ર કા સમય ×%૧૫ ઘણ્ટે કા રહેગા .

૩ બાહ્ય પરીક્ષાર્થી કે લિળ પ્રશ્નપત્ર કા સમય ૩%૦૦ ઘણ્ટે કા રહેગા .

૩ નિયમિત પરીક્ષાર્થી કે લિળ પ્રશ્નપત્ર ૭૦ અંક કા રહેગા .

૩ બાહ્ય પરીક્ષાર્થી કે લિળ પ્રશ્નપત્ર ૧૦૦ અંક કા રહેગા .

૩ નિયમિત ળવં બાહ્ય પરીક્ષાર્થી કે લિળ પાઠ્યક્રમ સમાન રહેગા .

સંદર્ભ ગ્રંથ :

- (૧) પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ્ત્ર કા ઈતિહાસ, ડૉ%તારકનાથ બાલી, પ્ર%મૈકમિલન પ્રકાશન, મુબંઈ
- (×) પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ્ત્ર કી પરંપરા, ડૉ%નગેન્દ્ર, પ્ર%નેશનલ પબ્લિસિંગ હાઉસ, નયી દિલ્લી
- (૩) પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ્ત્ર કે સિદ્ધાંત, ડૉ%કૃષ્ણદેવ શર્મા
- (૪) પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય ચિંતન, નિર્મલા જૈન, કુસુમા બાંઢિયા, પ્ર%રાધાકૃષ્ણ પ્રકાશન, દિલ્લી
- (૫) સમીક્ષા કે નયે પ્રતિમાન, દિવાકર, પ્ર%ભારતીય નિકેતન, નયી દિલ્લી-×
- (૬) ઉત્તર આધુનિકતા સાહિત્યિક વિમર્શ, સુધીશ ચૌધરી, પ્ર% વાણી પ્રકાશન, નયી દિલ્લી
- (૭) ઉત્તર આધુનિકતા ઔર ઉત્તર સંરચનાવાદ, સુધીશ ચૌધરી, પ્ર%હિમાચલ પુસ્તક ભંડાર, સરસ્વતી ભંડાર, ગાંધીનગર, દિલ્લી-૩૧
- (૮) ભારતીય ળવં પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ્ત્ર કા તુલનાત્મક અધ્યયન, ડૉ%ભચ્ચનસિંહ, પ્ર%હરિયાણા સાહિત્ય અકાદમી, ચંડીગઢ
- (૯) કૉલરિજ ઔર ઉનકા સાહિત્ય - ડૉ% ઉદયશંકર શ્રીવાસ્તવ - વિદ્યા પ્રકાશન, કાનપુર
- (૧૦) ભારતીય ઔર પાશ્ચાત્ય કાવ્ય સિદ્ધાંત - ડૉ% જ્ઞાનરાજ ગાયકવાડ - વિદ્યા પ્રકાશન, કાનપુર
- (૧૧) શૈલી વિજ્ઞાન સંકલ્પના ળવં સ્વરૂપ - ડૉ% પાડુરંગ ચિલ્લા - વિદ્યા પ્રકાશન, કાનપુર
- (૧×) સુલભ કાવ્યશાસ્ત્ર ભારતીય ળવં પાશ્ચાત્ય - ડૉ% સુરેશ લાથડે - વિદ્યા પ્રકાશન, કાનપુર
- (૧૩) કાવ્યશાસ્ત્ર : ભારતીય ળવં પાશ્ચાત્ય - ડૉ% કન્હૈયાલાલ અવસ્થી - વિદ્યા પ્રકાશન, કાનપુર
- (૧૪) પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય સિદ્ધાંત વિવેચન - ડૉ% ઓમપ્રકાશ શર્મા - અમન પ્રકાશનલ કાનપુર
- (૧૫) કાવ્યશાસ્ત્ર : વિવિધ આયામ - સં% ડૉ% મધુ ખરાટે - અમન પ્રકાશનલ કાનપુર
- (૧૬) ભારતીય ળવં પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ્ત્ર - ડૉ% યતીન્દ્ર તિવારી - અમન પ્રકાશનલ કાનપુર
- (૧૭) પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ્ત્ર - ડૉ% વિજયપાલ સિંહ - જયભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ
- (૧૮) ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર ળવં પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ્ત્ર - સભાપતિ મિશ્ર - જયભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ
- (૧૯) વ્યાવહારિક હિન્દી - માઘવ સોનટકકે - જયભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
ક્લા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક	પ્રયોજનમૂલક હિન્દી - X	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઇ ક્રમ	1601030102041901	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૦ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૪	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

- પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય :
- છાત્રગણ વિભિન્ન જન-સંચાર માધ્યમોં કા પરિચય પ્રાપ્ત કરે .
 - છાત્રગણ રેડિયો નાટક કી ભાષા ળવં અન્ય ભાષા કે અન્તર કો જાને .
 - પ્રયોજનમૂલક ભાષા કે અધ્યેતા વિજ્ઞાપન કી ભાષા કો વિસ્તાર સે જાને .
 - છાત્રગણ પ્રયોજનમૂલક હિન્દી કા અધ્યયન કરકે ઉપભોક્તા કો વસ્તુ કી ઓર આકર્ષિત કરકે રોજગાર પ્રાપ્ત કરે .
 - છાત્રગણ અનુવાદ કે માધ્યમ સે ભાષાગત દૂરિયોં કો મિટાકર 'વસુધૈવ કુટુમ્બકમ્' કી ભાવના કો સુદૃઢ કરે .
 - છાત્રગણ વર્તમાન અર્થવ્યવસ્થા કે વિકાસ મેં પ્રયોજનમૂલક હિન્દી કા સ્થાન વિસ્તાર સે સમજે .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઇ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ	
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઇ-૧	- જનસંચાર : પ્રૌદ્યોગિકી ળવં યુનૌતિયોં	ઇનમેં સે પૌંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૫ 4 ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૫ 4 ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦x 4 ૧૫ ૬ ૩૦	૦૪	૦૪
		- શ્રવ્ય માધ્યમ (રેડિયો)				
		- સમાચાર લેખન ળવં વાચન				
		- વિજ્ઞાપન લેખન				
	ઇકાઇ-X	- દશ્ય-શ્રવ્ય માધ્યમ (ફિલ્મ, ટેલીવિજન ળવં વીડિયો)				
		- દશ્ય ળવં શ્રવ્ય સામગ્રી કા સામંજસ્ય				
		- ટેલી-ડ્રામા સંવાદ લેખન				
		- વિજ્ઞાપન કી ભાષા				
	ઇકાઇ-૩	- અનુવાદ કા સ્વરૂપ, ક્ષેત્ર, પ્રક્રિયા ળવં પ્રવિધિ				
		- કાર્યલયી હિન્દી ઓર અનુવાદ				
		- વૈચારિક સાહિત્ય કા અનુવાદ				
		- વિધિ-સાહિત્ય કી હિન્દી ઓર અનુવાદ				
	ઇકાઇ-૪	- કાર્યલયી અનુવાદ કાર્યલયી ળવં પ્રશાસનિક શબ્દાવલી, પ્રશાસનિક પ્રયુક્તિયોં, પદનામ, વિભાગ આદિ				
		- બૈંક સાહિત્ય કે અનુવાદ કા અભ્યાસ				
		- સાહિત્યિક અનુવાદ કે સિદ્ધાંત ળવં વ્યવહાર : કવિતા, કહાની, નાટક				
		- અનુવાદ પુનરીક્ષણ ળવં મૂલ્યાંકન				
		કુલ અંક ળવં કેરિટ	૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રોં કે લિળ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
અનુસ્નાતક	અસાઇન્મેન્ટ	નિર્ધારિત પાઠ્ય-વિષય મેં સે કિસી ળક યા દો વિષય પર કેન્દ્રિત હસ્ત લિખિત અસાઇન્મેન્ટ તૈયાર કરના હોગા .	૧૦	૦૧
	સેમિનાર/સ્વાધ્યાય	સેમિનાર કે વિકલ્પ મેં સ્વાધ્યાય પત્ર યા પ્રોજેક્ટ પત્ર કા પ્રાવધાન હૈ .	૧૦	
	આંતરિક કસોટી	આંતરિક કસોટી કે લિળ દસ પ્રશ્ન કે દસ અંક નિર્ધારિત હૈ .	૧૦	
		કુલ અંક ળવં કેરિટ		૩૦

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक विभाजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×१०	०४	१४	०५
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - इंटरनेट - वाणिज्यिक अनुवाद - सारानुवाद - विज्ञापन की भाषा का अनुवाद - विज्ञापन में अनुवाद - पत्रों के अनुवाद - बैकिंग हिन्दी का अनुवाद - वैज्ञानिक शब्दावली का अनुवाद		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल बाह्य परीक्षार्थी के लिये)	०%४०	०×	१०	३०

नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र का समय ×१० घण्टे का रहेगा .
 ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र का समय ३०० घण्टे का रहेगा .
 ३ नियमित परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा .
 ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिये प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा .
 ३ नियमित एवं बाह्य परीक्षार्थी के लिये पाठ्यक्रम समान रहेगा .

संदर्भ ग्रंथ :

<p>(१) जनसंचार : विविध आयाम, व्रज मोहन गुप्त, प्र%राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली
 (×) टेलीविजन लेखन, असगर वज्रहत, प्रभात रंजन, प्र%राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली
 (३) रेडियो नाटक की कला, डॉ%सिद्धनाथ कुमार, प्र%राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली
 (४) रेडियो वार्ता शिल्प, डॉ%सिद्धनाथ कुमार, प्र%राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली
 (७) जनसंचार माध्यम : युनैतिव्य और दायित्व, सं%त्रिभुवन राय, प्र%भारतीय ग्रंथ निकेतन, दिल्ली
 (५) पटकथा लेखन : एक परिचय, मनोहर श्याम जोशी, प्र%राजकमल प्रकाशन, दिल्ली
 (७) हिन्दी अनुवाद : सिद्धांत और प्रयोग, वासुदेव नंदन प्रसाद, प्र%भारतीय भवन प्रकाशन, पटना
 (८) अनुवाद : सिद्धांत और व्यवहार, डॉ%जयंतीप्रसाद नोटीयाल, प्र%राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली
 (९) अनुवाद विज्ञान, डॉ%भोलानाथ तिवारी, प्र%शब्दकार प्रकाशन, दिल्ली
 (१०) व्यवसायिक सम्प्रेषण, डॉ%अनूपचंद्र यु%भायाणी, प्र%राजपाल गण्ड सन्स, दिल्ली
 (११) मीडिया और हिन्दी - डॉ% भरते, डॉ% पाटील प्रा% सोनवणे - विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (१×) संचार, सूचना, कम्प्यूटर और प्रयोजनमूलक हिंदी - डॉ% सु% नागलक्ष्मी - विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (१३) कार्यालयी हिन्दी एवं कार्यालयी अनुवाद तकनीक - डॉ% सुरेश माहेश्वरी - विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (१४) प्रयोजनमूलक तथा व्यावहारिक हिन्दी - डॉ% सुकुमार लंडारे - विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (१७) प्रयोजनमूलक हिन्दी - डॉ% सानप शाम- विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (१५) प्रयोजनमूलक हिन्दी : व्याकरण एवं रचना - प्रा% उमा जाधव - विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (१७) प्रयोजनमूलक हिन्दी : विविध परिदृश्य - डॉ% रमेशचंद्र त्रिपाठी - विद्या प्रकाशन, कानपुर</p> | <p>(×८) कार्यालय हिन्दी एवं कार्यालयी अनुवाद तकनीक - डॉ% सुरेश माहेश्वरी - अमन प्रकाशन, कानपुर
 (×९) प्रयोजनमूलक तथा व्यावहारिक हिन्दी - डॉ% सुकुमार लंडारे- अमन प्रकाशन, कानपुर
 (३०) कार्यालयी हिन्दी एवं कार्यालयी अनुवाद तकनीक - सं% सुरेश माहेश्वरी - अमन प्रकाशन, कानपुर
 (३१) प्रयोजनमूलक हिन्दी - डॉ% दक्षा निमावत - अमन प्रकाशन, कानपुर
 (३×) प्रयोजनमूलक हिन्दी : व्याकरण एवं रचना - प्रा% उमा जाधव - अमन प्रकाशन, कानपुर
 (३३) प्रयोजनमूलक हिन्दी का वर्तमान - डॉ% सिद्धेश्वर कश्यप - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
 (३४) प्रयोजनमूलक हिन्दी के विविध आयाम - डॉ% माया सिंह - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
 (३७) प्रयोजनमूलक हिन्दी के विविध आयाम (वि%सं%) - डॉ% सिद्धेश्वर कश्यप - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
 (३५) प्रयोजनमूलक हिन्दी पारिभाषिक शब्दावली टिप्पण प्रा%पण - डॉ% मधु वन - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
 (३७) प्रयोजनमूलक हिन्दी का अध्ययन - डॉ% सुशीला गुप्ता - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
 (३८) व्यावहारिक हिन्दी - डॉ% माधवराव सोनटकरे - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
 (×९) कामकाजी हिन्दी शब्द संरचना - गणपति मोटल, रामनारायण - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद</p> |
|---|--|
- (१८) प्रयोजनमूलक हिन्दी - डॉ% मधुकर राठीर - विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (१९) प्रयोजनमूलक हिन्दी - डॉ% लक्ष्मीकांत पाण्डेय - विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (×०) पत्रकारिता एवं विकास संचार - डॉ% अनिल उपाध्याय - विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (×१) संचार माध्यमों के लिये विज्ञान कथा - डॉ% राजीव रंजन उपाध्याय - विद्या प्रकाशन, कानपुर
 (××) अनुवाद संवेदना और सरोकार - डॉ% सुरेश सिंहल - विद्या प्रकाशन, कानपुर

- (x3) लोकसंयार माध्यम प्रस्तुति के रचनात्मक आयाम - डॉ% सत्यदेव त्रिपाठी - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x4) जनपत्रकारिता, जनसंयार एवं जनसम्पर्क - सूर्यप्रसाद दीक्षित - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x4) जनसंयार एवं पत्रकारिता - रेशमा नडाई - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x5) जनसंयार माध्यम में छिन्टी की स्थिति और दिशा - डॉ% कीर्तिकुमार - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x6) जनसंयार एवं पत्रकारिता - कुमारी शिप्रा - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (x7) समायार और जनसंयार - गोविन्द प्रसाद - अमन प्रकाशन, कानपुर

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક્ર	હિન્દી કા આદિવાસી સાહિત્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઇ ક્રમ	1601030102041902	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૪:૧૫ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૪	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : > પાઠ્યક્રમ સંબંધી છાત્રગણ ભારતીય આદિવાસી અસ્મિતા કા પરિચય પ્રાપ્ત કરે . > પાઠ્યક્રમ સંબંધી છાત્ર ભારતીય જન-જાતીય સંસ્કૃતિ કા આદિવાસી સાહિત્ય સે પરિચય પ્રાપ્ત કરે .
> છાત્રગણ આદિવાસી સાહિત્ય સે ભારતીય આદિવાસી સમાજ-વ્યવસ્થા કો વિસ્તાર સે જાને . > છાત્રગણ આદિવાસી દેવી-દેવતાઓ કા પરિચય પ્રાપ્ત કરે .
> છાત્રગણ આદિવાસી સાહિત્ય ળવં ઔચલિક સાહિત્ય કા પરિચય પ્રાપ્ત કરે . > છાત્રગણ અન્ય સમાજો કી તુલના આદિવાસી સમાજ સે કરકે રાષ્ટ્રીય ઉત્થાન મેં આદિવાસિયોં કે યોગદાન કો જાને .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઇ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ	
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઇ-૧	આદિવાસી સાહિત્ય : અર્થ, પરિભાષા ળવં સ્વરૂપ	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૫ 4 ૧૪ ઢ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૫ 4 ૧૪ ઢ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૫ ઢ ૩૦	૦૪	૦૪
		આદિવાસી સાહિત્ય કી સાહિત્યિક વિશેષતાળે				
		આદિવાસી સાહિત્ય : ઉદ્ભવ ળવં વિકાસ				
		મંગલસિંહ મુણડા : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ				
	ઇકાઇ-૨	'છેલા સન્દુ' ઉપન્યાસ કા કથાનક				
		ઉપન્યાસ કલા કે આધાર પર 'છેલા સન્દુ' કા મૂલ્યાંકન				
		'છેલા સન્દુ' ઉપન્યાસ કે ચરિત્રોં કા ચરિત્રાંકન				
		'છેલા સન્દુ' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત આતંકવાદી જન ચેતના				
	ઇકાઇ-૩	'છેલા સન્દુ' ઉપન્યાસ કી મિથકીયતા				
		'છેલા સન્દુ' ઉપન્યાસ કા પરિવેશ				
		હરિરામ મીણા : વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ				
		'ધુણી ઘપેલ' ઉપન્યાસ કા કથાનક				
	ઇકાઇ-૪	'ધુણી ઘપેલ' ઉપન્યાસ કે પાત્રોં કા ચરિત્રાંકન				
		'ધુણી ઘપેલ' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત ગોવિન્દગુ- કી સામાજિક ચેતના				
		'ધુણી ઘપેલ' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત સામાજિક ચેતના				
		'ધુણી ઘપેલ' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત આદિવાસિયોં પર અત્યાચાર				
	'ધુણી ઘપેલ' ઉપન્યાસ કી સમસામાયિકતા					
	ઉપન્યાસ કલા કે આધાર પર 'ધુણી ઘપેલ' કા મૂલ્યાંકન					
		કુલ અંક ળવં કેરિટ	૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રોં કે લિળ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
અનુસ્નાતક	અસાઇન્મેન્ટ	નિર્ધારિત પાઠ્ય-વિષય મેં સે કિસી ળક યા દો વિષય પર કેન્દ્રિત હસ્ત લિખિત અસાઇન્મેન્ટ તૈયાર કરના હોગા .	૧૦	૦૧
	સેમિનાર/સ્વાધ્યાય	સેમિનાર કે વિકલ્પ મેં સ્વાધ્યાય પત્ર યા પ્રોજેક્ટ પત્ર કા પ્રાવધાન હે .	૧૦	

આંતરિક કસોટી	આંતરિક કસોટી કે લિખ દસ પ્રશ્ન કે દસ અંક નિર્ધારિત હોં .	૧૦	
	કુલ અંક ૧૧૦ કેરિટ	૩૦	૦૧

પ્રશ્નપત્ર કા સ્વરૂપ ૧૧૦ અંક વિભાજન

વિભાગ	પ્રશ્ન કા સ્વરૂપ	સમય	કુલ પ્રશ્ન	અંક	કુલ અંક
અ	૧% આલોચનાત્મક પ્રશ્ન	×%૧૦	૦૪	૧૪	૫૬
	×% સંક્ષિપ્ત પ્રશ્ન (ટિપ્પણી) - 'છૈલા સન્દુ' ઉપન્યાસ કા શીર્ષક - 'છૈલા સન્દુ' ઉપન્યાસ કી સંવાદ યોજના - 'ધુણી ઘપેલ' ઉપન્યાસ કા શીર્ષક - 'ધુણી ઘપેલ' ઉપન્યાસ કી સંવાદ યોજના - 'છૈલા સન્દુ' ઉપન્યાસ કા ઉદ્દેશ્ય - 'છૈલા સન્દુ' ઉપન્યાસ કી ભાષા શૈલી - 'ધુણી ઘપેલ' ઉપન્યાસ કા ઉદ્દેશ્ય - 'ધુણી ઘપેલ' ઉપન્યાસ કી ભાષા શૈલી		૦×	૦૭	૧૪
બ	આલોચનાત્મક પ્રશ્ન (કેવલ બાહ્ય પરીક્ષાર્થી કે લિખ)	૦%૪૦	૦×	૧૦	૩૦
નોટ : ૩ નિયમિત પરીક્ષાર્થી કે લિખ પ્રશ્નપત્ર કા સમય ×%૧૦ ઘણ્ટે કા રહેગા . ૩ બાહ્ય પરીક્ષાર્થી કે લિખ પ્રશ્નપત્ર કા સમય ૩%૦૦ ઘણ્ટે કા રહેગા . ૩ નિયમિત પરીક્ષાર્થી કે લિખ પ્રશ્નપત્ર ૭૦ અંક કા રહેગા . ૩ બાહ્ય પરીક્ષાર્થી કે લિખ પ્રશ્નપત્ર ૧૦૦ અંક કા રહેગા . ૩ નિયમિત ૧૧૦ બાહ્ય પરીક્ષાર્થી કે લિખ પાઠ્યક્રમ સમાન રહેગા .		પાઠ્ય પુસ્તક : છૈલા સન્દુ ઉપન્યાસકાર : મંગલસિંહ મુરડા પ્રાપ્તિ સ્થાન : રાજકમલ પ્રકાશન પ્રા%લિ%, ૧-બી, નેતાજી સુભાષ માર્ગ, નઈ દિલ્લી-૧૧૦૦૦×	પાઠ્ય પુસ્તક : ધુણી ઘપેલ ઉપન્યાસકાર : હરિરામ મીણા પ્રાપ્તિ સ્થાન : રાજકમલ પ્રકાશન પ્રા%લિ%, ૧-બી, નેતાજી સુભાષ માર્ગ, નઈ દિલ્લી-૧૧૦૦૦×		

સંદર્ભ ગ્રંથ :

- (૧) આદિવાસી ૧૧૦ ઉપેક્ષિત જન, ડૉ%ભીમરાવ પિંગલે, વિકાસ પ્રકાશન, કાનપુર, ૧૯૯૬
- (×) આદિવાસી સ્વર ઔર નયી શતાબ્દી, સં%રમણિકા ગુપ્તા, વાણી પ્રકાશન, નઈ દિલ્લી, ×૦૦×
- (૩) આદિવાસી સમાજ ઔર શિક્ષા, રામશરણ જોશી, ગ્રંથ શિલ્પી પ્રકાશન, નઈ દિલ્લી, ૧૯૯૬
- (૪) ઉપન્યાસ કા ઔચલિકતા વાતાયન, ડૉ%રામપત યાદવ, ચિંતા પ્રકાશન, પિલાની, રાજસ્થાન, ૧૯૮૦
- (૫) ઉપન્યાસ : સ્વરૂપ સંરચના તથા શિલ્પ, શાન્તિ સ્વરૂપ ગુપ્ત, અલંકાર પ્રકાશન, દિલ્લી
- (૬) ઉત્તરશતી કા હિન્દી ઉપન્યાસ, સં%ભન%મોહન, જવાહર પુસ્તકકલાય, મથુરા, ×૦૦×
- (૭) કથાકાર શાની, ડૉ% હનિલ સિંહ, સરસ્વતી પ્રકાશન, ઉલ્હાસ નગર, ×૦૦×
- (૮) દેવેન્દ્ર સત્યાર્થી : જક ભવ્ય લોકયાત્રી, પ્રકાશ મનુ, પ્રતિભા પ્રતિષ્ઠાન, નઈ દિલ્લી, ×૦૦×
- (૯) મધ્યપ્રદેશ કી જન-જાતીય સંસ્કૃતિ, ડૉ%શિવકુમાર તિવારી, મધ્યપ્રદેશ હિન્દી ગ્રંથ અકાદમી, ભોપાલ, ૧૯૯૯
- (૧૦) મીણા જન-જાતિ : જક પરિચય, લક્ષ્મી નારાયણ મીણા, મધ્યપ્રદેશ હિન્દી ગ્રંથ અકાદમી, ભોપાલ, ૧૯૯૧
- (૧૧) મુરડા આદિવાસિયો કી ભાષા ઔર સંસ્કૃતિ, ડૉ% રૂપાંશુ માલા, જયભારતી પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ, ×૦૦×
- (૧×) રાજેન્દ્ર અવસ્થી કા કથા-સાહિત્ય, ડૉ%ભાગીસાહેબ પરદેશી, સાહિત્ય નિલય પ્રા%લિ% કાનપુર, ×૦૦૦
- (૧૩) વીરેન્દ્ર જૈન કા કથા-સાહિત્ય, સં%મનોહર લાલ, વાણી પ્રકાશન, દિલ્લી, ૧૯૯૭
- (૧૪) હિન્દી કે ઔચલિક ઉપન્યાસો મેં મૂલ્ય સંક્રમણ, વેદપ્રકાશ અમિતાભ, વાણી પ્રકાશન, નઈ દિલ્લી, ૧૯૯૭
- (૧૫) હિન્દી ઉપન્યાસ સમકાલીન વિમર્શ, ડૉ%સત્યદેવ ત્રિપાઠી, અમન પ્રકાશન, કાનપુર, ×૦૦૦
- (૧૬) હિન્દી ઉપન્યાસો મેં જનવાદી પરંપરા, સં%કુવરપાલ સિંહ, પ્રમુખ વિતરક દિલ્લી પ્રકાશન, ×૦૦×
- (૧૭) હિન્દી કે ઔચલિક ઉપન્યાસ, ડૉ%રામદરશ મિશ્ર, નયમ પ્રકાશન, નઈ દિલ્લી, ૧૯૯૯
- (૧૮) હિન્દી ઉપન્યાસ : જક અંત:યાત્રા, ડૉ%રામદરશ મિશ્ર, રાજકમલ પ્રકાશન, નઈ દિલ્લી, ૧૯૬૮
- (૧૯) હિન્દી કે ઔચલિક ઉપન્યાસ, મૃત્યુંજય ઉપાધ્યાય, ચિત્રલેખા પ્રકાશન, ઈલાહાબાદ, ૧૯૯૪
- (×૦) હિન્દી ઉપન્યાસ : ઉપલબ્ધિયો, લક્ષ્મીસાગર વાષ્ણેય, રાધાકૃષ્ણ પ્રકાશન, નઈ દિલ્લી, ૧૯૭૦
- (××) હિન્દી ઉપન્યાસ સાહિત્ય કા ઉદ્ભવ ઔર વિકાસ, ડૉ%લક્ષ્મીકાંત સિંહ, ગ્રંથ ભારતી, કાનપુર, ૧૯૯૬

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)

ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક	તુલનાત્મક સાહિત્ય (વ્યાવહારિક-૨)	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઇ ક્રમ	1601030102041903	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦૨:૧૫ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મોખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૪	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : > છાત્રગણ તુલનાત્મક સાહિત્ય કા સ્વરૂપ વિસ્તાર સે જાને . > છાત્રગણ પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કા અધ્યયન કરકે ભારતીય સંસ્કૃતિ કા પરિચય પ્રાપ્ત કરે . > તુલનાત્મક સાહિત્ય કે માધ્યમ સે નારી-વિમર્શ કી અવધારણા કો સમજે
> છાત્રગણ તુલનાત્મક સાહિત્ય કા ઇતિહાસ જાને . > છાત્રગણ તુલનાત્મક સાહિત્ય કા અધ્યયન કરકે રાષ્ટ્રીય ચેતના કો વિસ્તાર સે જાને . > તુલનાત્મક સાહિત્ય કે માધ્યમ સે નારી-વિમર્શ કી અવધારણા કો સમજે
> પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ કે માધ્યમ સે છાત્રોં મેં તુલનાત્મક દષ્ટિ કા વિકાસ હોગા . > છાત્રગણ તુલનાત્મક સાહિત્ય કે માધ્યમ સે વિભિન્નતા મેં ળકતા કી ભાવના કો ઓર ભી સુદઃ કરે .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઇ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ		
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	
અનુસ્નાતક	ઇકાઇ-૧	- મૈકિસમ ગોર્કી : વ્યકિતત્વ ળવં કૃતિત્વ	- 'મોં' ઉપન્યાસ કા કથાનક	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૫ 4 ૧૪ હ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૫ 4 ૧૪ હ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦x 4 ૧૫ હ ૩૦	૦૪	૦૪
		- ઉપન્યાસ તત્વોં કે આધાર પર 'મોં' કા મૂલ્યાંકન	- 'મોં' ઉપન્યાસ મેં નિરૂપિત વિચારધારા				
		- 'મોં' ઉપન્યાસ કે પ્રમુખ ચરિત્રોં કા ચિત્રાંકન	- 'મોં' ઉપન્યાસ કા પરિવેશ				
	ઇકાઇ-૨	- રવીન્દ્રનાથ ઠાકુર : વ્યકિતત્વ ળવં કૃતિત્વ	- 'ગોરા' ઉપન્યાસ કા કથાનક				
		- ઉપન્યાસ તત્વોં કે આધાર પર 'ગોરા' કા મૂલ્યાંકન	- ગોરા કા ચરિત્ર ચરિત્રાંકન				
		- સુચરિતા કા ચરિત્ર ચરિત્રાંકન	- 'ગોરા' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત વિચારધારા				
	ઇકાઇ-૩	- યુનીલાલ મડિયા: વ્યકિતત્વ ળવં કૃતિત્વ	- 'લિલુડી ઘરતી' ઉપન્યાસ કા કથાનક				
		- 'લિલુડી ઘરતી' મેં વ્યક્ત વિચારધારા	- ઉપન્યાસ તત્વોં કે આધાર પર 'લિલુડી ઘરતી' કા મૂલ્યાંકન				
		- 'લિલુડી ઘરતી' ઉપન્યાસ કે પ્રમુખ ચરિત્ર	- 'લિલુડી ઘરતી' ઉપન્યાસ મેં ચિત્રિત પરિવેશ				
		- 'લિલુડી ઘરતી' મેં આંચલિકતા	- 'લિલુડી ઘરતી' ઉપન્યાસ મેં વ્યક્ત ગામ-ચેતના				
	ઇકાઇ-૪	- ફણીશ્વર નાથ 'રેણુ' : વ્યકિતત્વ ળવં કૃતિત્વ	- 'મૈલા આંચલ' કા કથાનક				
		- ઉપન્યાસ તત્વોં કે આધાર પર 'મૈલા આંચલ' કા મૂલ્યાંકન	- 'મૈલા આંચલ' મેં વ્યક્ત આંચલિકતા				
- 'મૈલા આંચલ' મેં વ્યક્ત વિચારધારા		- 'મૈલા આંચલ' કે પ્રમુખ ચરિત્રોં કા ચરિત્રાંકન					
		કુલ અંક ળવં કેરિટ		૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪

આંતરિક મૂલ્યાંકન (કેવલ નિયમિત છાત્રોં કે લિળ)

પાઠ્ય ક્રમ	મૂલ્યાંકન વિષય	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
અનુસ્નાતક	અસાઇન્મેન્ટ	નિર્ધારિત પાઠ્ય-વિષય મેં સે કિસી ળક યા દો વિષય પર કેન્દ્રિત હસ્ત લિખિત અસાઇન્મેન્ટ તૈયાર કરના હોગા .	૧૦	૦૧
	સેમિનાર/સ્વાધ્યાય	સેમિનાર કે વિકલ્પ મેં સ્વાધ્યાય પત્ર યા પ્રોજેક્ટ પત્ર કા પ્રાવધાન હૈ .	૧૦	
	આંતરિક કસૌટી	આંતરિક કસૌટી કે લિળ દસ પ્રશ્ન કે દસ અંક નિર્ધારિત હૈ .	૧૦	
		કુલ અંક ળવં કેરિટ		૩૦

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक विभाजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×१०	०४	१४	०५
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - 'माँ' उपन्यास के शीर्षक की सार्थकता - 'गोरा' शीर्षक की सार्थकता - 'दिलुडी धरती' के शीर्षक की सार्थकता - 'मैला आँचल' शीर्षक की सार्थकता - 'माँ' उपन्यास का उद्देश्य - विनय का चरित्र चित्रांकन - 'दिलुडी धरती' उपन्यास में चित्रित आँचलिकता - 'मैला आँचल' में चित्रित परिवेश - 'माँ' उपन्यास की भाषा-शैली - आनंद मयी का चरित्र चित्रांकन - 'दिलुडी धरती' उपन्यास का उद्देश्य - 'मैला आँचल' भाषा शैली - 'माँ' उपन्यास की संवाद-योजना - 'गोरा' उपन्यास में व्यक्त भारतीयता एवं विश्वबंधुत्व की भावना - 'दिलुडी धरती' उपन्यास में संवाद-योजना		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल बाह्य परीक्षार्थी के विषय)	०%४०	०×	१०	३०
<p>नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र का समय ×१० घण्टे का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा . ३ नियमित परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा . ३ बाह्य परीक्षार्थी के विषय प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा . ३ नियमित एवं बाह्य परीक्षार्थी के विषय पाठ्यक्रम समान रहेगा .</p>		<p>पाठ्य पुस्तक : माँ संपादक : मैक्सिम गोर्की प्राप्ति स्थान : साहित्य सेवक कार्यालय, ब्रह्मनाथ, काशी</p>	<p>पाठ्य पुस्तक : गोरा संपादक : रवीन्द्रनाथ ठाकुर प्राप्ति स्थान : प्रभात प्रकाशन, चावडी बाजार, दिल्ली-५</p>	<p>पाठ्य पुस्तक : लीलुडी धरती संपादक : युनीलाब मरिया प्राप्ति स्थान : नवभारत साहित्य मंदिर, अहमदाबाद</p>	<p>पाठ्य पुस्तक : मैला आँचल संपादक : इंद्रीश्वरनाथ 'रेणु' प्राप्ति स्थान : राजकमल प्रकाशन, नई दिल्ली</p>

संदर्भ ग्रंथ :

- (१) भारतीय नवलकथा - जोषी रमणलाल, प्र% युनि% ग्रंथ निर्माणा बोर्ड, अहमदाबाद
- (×) भारतीय उपन्यास की अवधारणा और रघुवीर का सृजन : सं% आलोक गुप्ता, प्र% रंगद्वार प्रकाशन, माणसा (७%गु%)
- (३) तुलनात्मक साहित्य : सिद्धांत और समीक्षा, सं% मडावीरसिंह चौडाण, प्र% पार्श्व प्रकाशन, अहमदाबाद
- (४) मरियानुं मनोराज्य - सं. उमाशंकर जोशी - वाडीलाल उगली मरिया स्मारक समिति, वॉरा एन्ड कंपनी, गांधी येम्बर्स, गांधी मार्ग, अमदावाद
- (७) युनीलाब मरिया - बलवंत ज्ञानी - जन%णम% त्रिपाठी प्रा%वि%, १५४ शामलदास गांधी मार्ग, मुंबई-×
- (५) माँ-मैक्सिम गोर्की - अनुवादक : मुनीश सक्सेना - पीपुल्स पब्लिशिंग हाउस(प्रा%) लिमिटेड, ७-ई, रानी जांसी रोड, नई दिल्ली - ११००७७
- (७) इंद्रीश्वरनाथ 'रेणु' के उपन्यासों का शिल्पगत अध्ययन - प्रा% अशोक भामनराव धुलधुलल - अक्षय प्रकाशन, कानपुर
- (८) उपन्यासकार 'रेणु' तथा नागार्जुन के रचनासंसार का तुलनात्मक अध्ययन - डॉ% उमा गगरानी, भारतीय ग्रंथ निकेतन, नई दिल्ली - ×
- (८) मैला आँचल : शिल्प और दृष्टि - डॉ% बहरी प्रसाद - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)

ચોઇસ બેઈઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
કલા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

વિષય	હિન્દી	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ્યક	રાજભાષા પ્રશિક્ષણ - x	
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઈ ક્રમ	1601030102042001	
પરીક્ષા સમયાવધિ	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	૦x:૧૦ ઘણ્ટે
	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	૦૩:૦૦ ઘણ્ટે

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	આંતરિક અંક	બાહ્ય અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૪	મુખ્ય	૦૪	૩૦	૭૦	-	૧૦૦

પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય :
 > છાત્રગણ હિન્દી ભાષા કે વિભિન્ન સ્વરૂપો કો જાને .
 > છાત્રગણ રાજભાષા હિન્દી કે રૂપો કો વિસ્તાર સે જાને .
 > છાત્રગણ રાજભાષા હિન્દી કે પ્રકારો કો વિસ્તાર સે જાને .
 > છાત્રગણ કાર્યાલયીન હિન્દી કો જાને .
 > છાત્રગણ સરકારી કર્મચારિયો દ્વારા પ્રયુક્ત હિન્દી કે રૂપ કો જાને .
 > છાત્રગણ હિન્દી કા વર્તમાન રૂપ જાને .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઈ	પાઠ્ય-વિષય	અંક		કેરિટ	
			નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી	નિયમિત પરીક્ષાર્થી	બાહ્ય પરીક્ષાર્થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઈ-૧	રાજભાષા કા અનુપ્રયોગાત્મક પક્ષ	ઇનમેં સે પાંચ પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦	ઇનમેં સે સાત પ્રશ્ન પૂછે જાળેંગે . પ્રશ્ન 4 અંક ૦૪ 4 ૧૪ ૬ ૭૦ પ્રશ્ન 4 અંક ૦x 4 ૧૪ ૬ ૩૦	૦૪	૦૪
		હિન્દી આલેખન : અર્થ, સ્વરૂપ, પ્રકાર ળવં વિશેષતાળે				
		ટિપ્પણ : અર્થ, સ્વરૂપ ળવં પ્રકાર				
		સંક્ષેપણ : અર્થ, સ્વરૂપ, ભેદ ળવં મહત્વ				
		પત્રાચાર : સ્વરૂપ, ભેદ ળવં મહત્વ				
	ઇકાઈ-x	કાર્યાલય જ્ઞાપન				
		કાર્યાલય આદેશ				
		કાર્યાલયી અભિલેખોં કે હિન્દી અનુવાદ કી સમસ્યા				
		હિન્દી કમ્પ્યુટરીકરણ				
	ઇકાઈ-૩	હિન્દી સંકેતાક્ષર ળવં કૂટપદ નિર્માણ				
		હિન્દી મેં વૈજ્ઞાનિક ળવં તકનીકી પારિભાષિક શબ્દાવલી				
		કેન્દ્ર ળવં રાજ્ય શાસન કે વિભિન્ન ક્ષેત્રોં મેં હિન્દી પ્રયોગ કી સ્થિતિ				
		બેકિંગ મેં હિન્દી અનુપ્રયોગ કી સ્થિતિ				
	ઇકાઈ-૪	બીમા ળવં અન્ય ક્ષેત્રોં મેં હિન્દી અનુપ્રયોગ કી સ્થિતિ				
		જનસંચાર માધ્યમોં મેં હિન્દી અનુપ્રયોગ કી સ્થિતિ				
		વિધિક ક્ષેત્રોં મેં હિન્દી				
વૈજ્ઞાનિક ક્ષેત્રોં મેં હિન્દી અનુપ્રયોગ કી સ્થિતિ						
વિજ્ઞાપન ળવં જનસંપર્ક ક્ષેત્રોં કી હિન્દી						
		બાજાર ળવં ખેલકૂદ કે ક્ષેત્રોં મેં હિન્દી કી સ્થિતિ				
		ભૂમણ્ડલીકરણ કે પરિપેક્ષ્ય મેં હિન્દી કા ભવિષ્ય				
		કુલ અંક ળવં કેરિટ	૭૦	૧૦૦	૦૪	૦૪

आंतरिक मूल्यांकन (केवल नियमित छात्रों के लिए)

पाठ्य क्रम	मूल्यांकन विषय	पाठ्य-विषय	अंक	क्रेडिट
अनुसूनातक	असाईन्मेंट	निर्धारित पाठ्य-विषय में से किसी एक या दो विषय पर केन्द्रित हस्त लिखित असाईन्मेंट तैयार करना होगा .	१०	०१
	सेमिनार/स्वाध्याय	सेमिनार के विकल्प में स्वाध्याय पत्र या प्रोजेक्ट पत्र का प्रावधान है .	१०	
	आंतरिक कसौटी	आंतरिक कसौटी के लिए इस प्रश्न के इस अंक निर्धारित हैं .	१०	
		कुल अंक एवं क्रेडिट	३०	०१

प्रश्नपत्र का स्वरूप एवं अंक विभाजन

विभाग	प्रश्न का स्वरूप	समय	कुल प्रश्न	अंक	कुल अंक
अ	१% आलोचनात्मक प्रश्न	×%१०	०४	१४	०५
	×% संक्षिप्त प्रश्न (टिप्पणी) - संक्षेपज्ञकार के गुण - टिप्पण:उपादेयता और प्रकार - हिन्दी कम्प्यूटरीकरण - हिन्दी संकेताक्षर - सूचना प्रौद्योगिकी के परिप्रेक्ष्य में - पत्राचार का महत्व - विज्ञापन और हिन्दी - टिप्पण की विशेषताएँ - अनुवाद की उपयोगिता - हिन्दी कूटपद निर्माण		०×	०७	१४
ब	आलोचनात्मक प्रश्न (केवल बाह्य परीक्षार्थी के लिए)	०%४०	०×	१०	३०

नोट : ३ नियमित परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र का समय ×%१० घण्टे का रहेगा .
 ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र का समय ३%०० घण्टे का रहेगा .
 ३ नियमित परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र ७० अंक का रहेगा .
 ३ बाह्य परीक्षार्थी के लिए प्रश्नपत्र १०० अंक का रहेगा .
 ३ नियमित एवं बाह्य परीक्षार्थी के लिए पाठ्यक्रम समान रहेगा .

संदर्भ ग्रंथ :

(१) व्यावहारिक राजभाषा - डॉ% नारायणदत्त पालीवाल, प्र% तक्षशिला प्रकाशन, नयी दिल्ली-×	(×८) हिन्दी का सरल शब्दानुशासन - देवेन्द्रप्रसाद सिंह - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
(×) प्रशासनिक हिन्दी : टिप्पण, प्राङ्गण और पत्र लेखन - डॉ% हरिमोहन, प्र% तक्षशिला प्रकाशन, नयी दिल्ली - ×	(३०) हिन्दी भाषा और देवनागरी लिपि - देवेन्द्रप्रसाद सिंह - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
(३) बैंकों में व्यावहारिक हिन्दी का प्रगामी प्रयोग - कान्ता जोशी, प्र% भारतीय ग्रंथ निकेतन, नयी दिल्ली	(३१) वस्तुनिष्ठ हिन्दी - संजय लल% - जगत भारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
(४) हिन्दी में उन्नत टिप्पणी और सारलेखन - रामविनायक सिंह - प्र% लोकभारती प्रकाशन, अहमदाबाद	(३२) भाषिक औदित्य - डॉ% त्रिभुवननाथ शुक्ल - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
(५) सरकारी कार्यालयों में हिन्दी का प्रयोग - गोपीनाथ श्रीवास्तव - प्र% लोकभारती प्रकाशन, अहमदाबाद	(३३) भाषा चिन्तन की भारतीय परम्परा - डॉ% त्रिभुवननाथ शुक्ल - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
(६) प्रयोजनमूलक हिन्दी : सिद्धांत और प्रयोग - दंगल जाटवे - प्र% वाणी प्रकाशन, नयी दिल्ली - ×	(३४) हिन्दी भाषा का रूपाभिव्यक्ति विश्लेषण - डॉ% लक्ष्मणप्रसाद सिन्हा - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
(७) जीवन बीमा व्यवसाय में हिन्दी प्रयोग - सुधीर निगम - प्र% राधाकृष्ण प्रकाशन, नयी दिल्ली - ×	(३५) रोजगारपरक हिन्दी - डॉ% ईश्वर पवार - जगत भारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
(८) हिन्दी भाषा : संदर्भ और संरचना - सूरजलाल सिंह - प्र% भारतीय ग्रंथ निकेतन, नयी दिल्ली - ×	(३६) गागर में सागर (प्रतियोगात्मक) - आरसु - जगत भारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
(९) राजभाषा के नये आयाम - सं% डॉ% एन% टी% गामीत - प्र% क्लिण्टीव प्रकाशन, राजकोट	
(१०) राजभाषा हिन्दी के बहुमुखी आयाम - डॉ% सी% जे% प्रसन्नकुमार - प्र% विकास प्रकाशन, जवाहरनगर, कानपुर	
(११) कम्प्यूटर और हिन्दी - डॉ% हरिमोहन - प्र% तक्षशिला प्रकाशन, नई दिल्ली - ×	
(१२) कम्प्यूटर शिक्षा - डॉ% प्रज्ञा श्रीवास्तव - प्र% विकास प्रकाशन, जवाहर नगर, कानपुर	
(१३) कार्यालयी हिन्दी एवं कार्यालयी अनुवाद तकनीक - डॉ% सुरेश महेश्वरी - प्र% विकास प्रकाशन, जवाहर नगर, कानपुर	
(१४) हिन्दी : विविध व्यवहारों की भाषा - सुवास कुमार - प्र% वाणी प्रकाशन, ×१-७ दरियागंज, नई दिल्ली - ×	
(१५) प्रायोगिक व्याकरण एवं पत्रलेखन - डॉ% शिवाकांत गोस्वामी - विद्या प्रकाशन, कानपुर	
(१६) भारत के हिन्दीतर क्षेत्रों में हिंदी - सं% डॉ% रमेशचंद्र शर्मा - विद्या प्रकाशन, कानपुर	
(१७) राजभाषा हिंदी के बहुमुखी आयाम - डॉ% सी% जे% प्रसन्नकुमारी - विद्या प्रकाशन, कानपुर	

- (१८) राजभाषा हिन्दी के विविध आयाम - डॉ% शंकर बुन्देले - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (१९) राष्ट्रीयकृत बैंकों में हिन्दी - डॉ% शंकर बुन्देले - विद्या प्रकाशन, कानपुर
- (२०) बैंकों में अनुवाद की भाषा वैज्ञानिक समस्या में - डॉ% रभीष णन% - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (२१) अभिनव कार्यालय आलेखन और टिप्पण - डॉ% विद्याश्री - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (२२) राष्ट्रीयकृत बैंकों में हिन्दी - डॉ% शंकर बुन्देले - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (२३) प्रायोगिक व्याकरण एवं पत्रालेखन - डॉ% शिवाकांत गोस्वामी - अमन प्रकाशन, कानपुर
- (२४) राजभाषा हिन्दी समस्याओं समाधान - शंकर बुन्देले - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
- (२५) रूप विज्ञान - लक्ष्मणप्रसाद सिन्हा - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
- (२६) मानक हिन्दी व्याकरण - पृथ्वीनाथ पाण्डेय - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
- (२७) राजभाषा हिन्दी राजकीय पत्र व्यवहार - डॉ% धनश्याम अग्रवाल - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद
- (२८) अनुवाद अनुभव अवदान - आरसु - जयभारती प्रकाशन, ईलाहाबाद

સૌરાષ્ટ્ર વિશ્વવિદ્યાલય, રાજકોટ (ગુજરાત)
ચોઇસ બેઇઝ કેરિટ સિસ્ટમ (CBCS)
ક્લા સંકાય (અનુસ્નાતક હિન્દી) પાઠ્યક્રમ
વર્ષ - ૨૦૧૬

નોટ : ૩ યહ પાઠ્યક્રમ કેવલ શોધ-છાત્ર કે લિળ હૈ .
 ૩ પ્રસ્તુત પાઠ્યક્રમ સે પ્રશ્નપત્ર પૂછા નહીં જાળગા .
 ૩ યહ પાઠ્યક્રમ કેવલ શોધ-છાત્ર કે શોધ-પ્રશિક્ષણ કે લિળ હૈ .

વિષય	હિન્દી
પાઠ્યક્રમ (પેપર) ક્રમાંક	મુખ્ય
પાઠ્યક્રમ (પેપર) શીષ*ક	લઘુશોધ પ્રબંધ (વ્યાવહારિક)
પાઠ્યક્રમ (પેપર) કા ઇકાઇ ક્રમ	1601030102042002

પાઠ્યક્રમ કક્ષા	સત્ર	પાઠ્યક્રમ પ્રકાર	કેરિટ (મૂલ્ય)	અંક	પ્રાયોગિક / મૌખિકી અંક	કુલ અંક
અનુસ્નાતક	૦૪	મુખ્ય	૦૪	૧૦૦	-	૧૦૦

પાઠ્યક્રમ ઉદ્દેશ્ય : > પાઠ્યક્રમ સંબંધી શોધ-પ્રવિધિ કા જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે . > છાત્રગણ શોધ-વિષય કી વિવિધ શોધ પદ્ધતિયો કા જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે .
 > છાત્રગણ શોધ કે વિવિધ આયામો કો સમજે . > પાઠ્યક્રમ સંબંધી છાત્ર શોધ-પ્રબંધ કે વિશ્વવિદ્યાલય કે નિયમો કો જાને .
 > પાઠ્યક્રમ સંબંધી છાત્રગણ શોધ-પ્રબંધ કા પ્રારૂપ સમજે . > છાત્રગણ કૃતિ કી સમાલોચના કે બારે મેં વિસ્તાર સે જાને .

પાઠ્ય ક્રમ	પાઠ્ય ઇકાઇ	પાઠ્ય-વિષય	અંક	કેરિટ
			નિયમિત ળવં બાહ્ય પરીક્ષા થી	નિયમિત ળવં બાહ્ય પરીક્ષા થી
અનુસ્નાતક	ઇકાઇ-૧	<ul style="list-style-type: none"> અનુસંધાન કા અર્થ, પરિભાષા, સ્વરૂપ, મહત્ત્વ ળવં ઉદ્દેશ્ય અનુસંધાન કે પ્રકાર :- સાહિત્યિક અનુસંધાન - તુલનાત્મક અનુસંધાન - ક્ષેત્રીય અનુસંધાન - મનોવૈજ્ઞાનિક અનુસંધાન - ભૈતિહાસિક અનુસંધાન - શૈલી-વૈજ્ઞાનિક અનુસંધાન - ભાષા-વૈજ્ઞાનિક અનુસંધાન - સમાજશાસ્ત્રીય અનુસંધાન અનુસંધાન : શોધ ળર આલોચના 	<ul style="list-style-type: none"> અનુસંધાન કી વિભિન્ન પદ્ધતિયો અનુસંધાન કી પ્રક્રિયા અનુસંધાન કે વિવિધ સોપાન શોધ કે પર્યાયવાચી શબ્દ શોધ નિર્દેશક કે ગુણ શોધાર્થી કે ગુણ 	૦૪
		<ul style="list-style-type: none"> હિન્દી અનુસંધાન મેં સમ્બન્ધ-વિષયો કી ભૂમિકા હિન્દી શોધ-પ્રબંધ કા પ્રારૂપ 	<ul style="list-style-type: none"> પાઠાલોચન કે મુખ્ય સિદ્ધાંત 	
		<ul style="list-style-type: none"> સાહિત્ય અર્થ, પરિભાષા ળવં સ્વરૂપ સમાલોચના : અર્થ, પરિભાષા ળવં સ્વરૂપ સાહિત્યિક સમાલોચના - ગદ્ય-કૃતિયો કી સમાલોચના - પદ્ય-કૃતિયો કી સમાલોચના - ગદ્ય-પદ્ય કૃતિયો કી સમાલોચના પદ્ય કૃતિયો કી સમાલોચના - મહાકાવ્ય, ખણ્ડકાવ્ય, -ગીતિકાવ્ય, વીરકાવ્ય, - સ્ફૂટકાવ્ય આદિ કી સમાલોચના 	<ul style="list-style-type: none"> સાહિત્ય કા મહત્ત્વ, ઉદ્દેશ્ય ળવં પ્રકાર સમાલોચના કે પ્રકાર :- સાહિત્યિક સમાલોચના - અવલોકનીય સમાલોચના - સર્વેક્ષણાત્મક સમાલોચના - પ્રશ્નાવલી/મતાવલી સર્વેક્ષણ સમાલોચના ગદ્ય કૃતિયો કી સમાલોચના - નાટક, ઉપન્યાસ, કહાની, રેખાચિત્ર, સંસ્મરણ કી સમાલોચના ગદ્ય-પદ્ય કૃતિયો કી સમાલોચના : ચમ્પૂ કાવ્ય કી સમાલોચના 	
ઇકાઇ-૩ પુસ્તક સમાલોચના	ઇકાઇ-૩	<ul style="list-style-type: none"> પ્રસ્તાવના (કૃતિકાર કી પ્રતિષ્ઠા, રચના કાલ, વૈચારિકતા આદિ કા સંક્ષિપ્ત બ્યૌરા) કૃતિ (સમાલોચના સંબંધી) કી સંક્ષિપ્ત કથાવસ્તુ 	<ul style="list-style-type: none"> કૃતિકાર કા વ્યક્તિત્વ ળવં કૃતિત્વ કૃતિ કા રચના સમય 	કેવલ લઘુ-શોધપ્રબંધ તૈયાર કરના ળગા . ૧૦૦ અંક બાહ્ય પરીક્ષક દ્વારા મૂલ્યાંકન ળગા l .

		<ul style="list-style-type: none"> ■ कृतिकार पर अन्य साहित्य-सर्जक एवं विचारकों का प्रभाव ■ रचना की समकालीनता 	<ul style="list-style-type: none"> ■ कृति में कृतिकार की वैचारिकता ■ कृति द्वारा कृतिकार का भाव-बोध 		
		<ul style="list-style-type: none"> ■ कथा, पात्र, संवाद, वातावरण द्वारा समाज का संदेश ■ समापन 	<ul style="list-style-type: none"> ■ कृति का निष्कर्ष-निष्पादन - 'आल्लोखण्ड' में नीति एवं कर्तव्य 		

	<ul style="list-style-type: none"> ■ शोध-प्रबंध का मुद्रापृष्ठ-स्वरूप एवं टंकण 	<ul style="list-style-type: none"> ■ शोध-प्रबंध की प्रामाणिकता-प्रमाणपत्र - प्रारंभिक विद्यावाचस्पति मौजि की प्रमाणपत्र - निर्देशक का घोषणापत्र - शोधार्थी का घोषणापत्र - निर्देशक एवं शोधार्थी का शोध-सत्यापन प्रमाणपत्र 		
ईकाई-४_शोध-प्रबंध प्रविधि	<ul style="list-style-type: none"> ■ शोध-प्रबंध की प्रस्तावना - विषयययन - विषयययन की प्रेरणा - शोध-विषय का महत्व - शोध-विषय की विशेषता - शोध-विषय की प्रासंगिकता - पूर्ववर्ती शोध-कार्य - परवर्ती शोध-कार्य - सामग्री-संकलन - शोध-प्रबंध का अध्याय विभाजन - अनुक्रमिका - पृष्ठ-कमांक - पृष्ठ-संज्ञा - शोध-पत्र प्रस्तुतिकरण - संदर्भ सूची - संदर्भ ग्रंथ सूची : आधार-ग्रंथ सहायक ग्रंथ-पत्र-पत्रिकाएँ-शब्दकोश-वेबसाइट-साक्षात्कार-चित्र-संज्ञा-तस्वीर इत्यादि 	<u>शोध-प्रबंध प्रस्तुतिकरण</u> <ul style="list-style-type: none"> ■ शोध-प्रबंध उपरेखा (सिनोप्सीस) :- टंकण कार्य - वर्ष-दिपि- वर्ष आकार-कद- उस्ताक्षर - शोध-प्रबंध उपरेखा प्रस्तुत-शुल्क, सत्र शुल्क 		
	कुल अंक एवं क्रेडिट		१००	०४

आंतरिक मूल्यांकन (केवल नियमित छात्रों के लिए)

पाठ्य क्रम	मूल्यांकन विषय	पाठ्य-विषय
अनुसूचित	शोध-प्रपत्र	निर्धारित पाठ्य-विषय में से किसी एक या दो विषय पर केन्द्रित आवेदन तैयार करना होगा .
	सेमिनार	किसी तीन सेमिनार में उपस्थित रहना होगा .

पाठ्य पुस्तक : शोध सिद्धान्त
संपादक : डॉ० बी० के० कलासवा
प्राप्ति स्थान : शान्ति प्रकाशन, डी-१६/××०, नंदनवन अपार्टमेंट, भावसार होस्टेल के पास, नवा वाडज,
 अहमदाबाद - ३८०११३ (गुजरात)